

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 15.

ΤΟΜΟΣ Β'.

31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1893.

Ο ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΠΑΠΥΡΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ*

— 38 —

Ὁ ὑπ' ὄψιν ἡμῶν πάπυρος παρέχει ὡσαύτως τὸ ἐνδόξιμον νὰ παρατηρήσωμεν καὶ ὡς πρὸς τὸν τονισμόν ὅ,τι Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς ἐν τῷ χωρίῳ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μουσικῆς τοῦ Ὀρέστου, στιχ. 140 καὶ ἐφεξῆς (De compos verb. ch. XI, p. 132 Schaefer). Γνωστὸν ὅτι οἱ ἑλληνικοὶ τόνοι εἶχον μουσικῶς φύσιν διάφορον τοῦ τονισμοῦ τῶν νεωτέρων γλωσσῶν, κείμενον ἀδόμενον ἠδὲν αὐτὸ νὰ ἐπιφέρῃ σύγκρουσιν μεταξὺ τοῦ μουσικοῦ τονισμοῦ καὶ τοῦ συνήθους τόνου τῶν λέξεων. « Ἡ μουσικὴ ἢ τε ὀργανικὴ καὶ ἢ φωνητικὴ, λέγει Διονύσιος (μετάφρασις τοῦ Ruelle ἐν τῇ ἐπετηρίδι τῆς ἐταιρίας πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν ἔτος 1882 σελ. 97) ποιεῖται χρῆσιν πολλῶν διαστημάτων καὶ οὐ μόνον τῆς πέμπτης ἀλλ' ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τῆς διαπασῶν, ἄδεται ἐπίσης ἢ πέμπτη, ἢ τετάρτη, ὁ τόνος, τὸ ἡμίτονον καί, κατὰ τὴν γνώμην τινῶν, αὐτὴ μάλιστα ἡ διέσις (τεταρτημόριος ἢ τριτημόριος)⁽¹⁾ διὰ τρόπου καταληπτοῦ. Ἄλλως τε ἀξιοῖ ὑποταγὴν τῶν λέξεων εἰς τὸ ἄσμα καὶ οὐχὶ τοῦ ἄσματος εἰς τὰς λέξεις. Τοῦτο, ἄνευ ἐτέρων ἀποδείξεων, θὰ καταστήσωσι δῆλον τὰ ἐπόμενα ἄσματα συντεθέντα ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου ὅτε, ἐν τῷ Ὀρέστῃ ἢ Ἠλέκτρῳ ἀποτείνεται πρὸς τὸν χορὸν :

*) Ἴδε ἀριθμ. 14, σελ. 261—264.

(1) Ἡ σύμπτωσις αὕτη « αὐτὴ μάλιστα... » συνδυαζομένη πρὸς διάφορα χωρία τοῦ Πλούταρχου περὶ Μουσικῆς (Κεφ. VII, XX καὶ XXXIII) παρέχει ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τοῦ ἐναρμονίου γένους ἐν τῇ μουσικῇ τοῦ Ὀρέστου. Μοί φαίνεται ὅτι ὁ Διονύσιος δὲν θὰ παρενόβαλε τοῦτο ἐὰν τὸ ὑπὸ ἐξέτασιν μουσικῶν χωρίων ἦν γεγραμμένον εἰς τὸ γένος τοῦτο, ὅπερ εἰδικώτερον ἐπεφυλάσσετο διὰ τὴν θρησκευτικὴν μουσικὴν ὡς λέγει ὁ Πλούταρχος (C. E. R.) =

σῖγα, σῖγα, λεπτόν ἔχνος ἀρβύλης
τίθετε, μὴ κτυπεῖτ'
ἀποπρόβατε ἴκεισ' ἀπόπροσθι κοίτας

« Ἐν τοῖς ἄσμασι τούτοις ἡ γραμμὴ : σῖγα σῖγα-λεπτόν : ψάλλεται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀπνεχύματος (into, nation) καίτοι ἐκάστη τῶν λέξεων τούτων ἔχει τάσεις ἐπὶ τε τὸ βαρὺ καὶ τὸ ὀξύ.

» Προσέτι ἡ λέξις : ἀρβύλης : ἔχει τὴν τρίτην συλλαβὴν ἐπὶ τῆς αὐτῆς τάσεως μετὰ τῆς μέσης, καίτοι ἀδύνατον ἐπὶ τῆς αὐτῆς λέξεως δύο τάσεις ὀξεῖαι.

» Ἐν τῇ λέξει : τίθετε : ἡ πρώτη συλλαβὴ εἶναι ἢ βαρυτάτη. Αἱ ἐπόμεναι δύο συλλαβαὶ εἰσὶν ὀξύτονοι καὶ ὁμόφωνοι (ἀδόμεναι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ).

» Ἐν τῇ λέξει : κτυπεῖτ' : ἡ περισπωμένη ἀπεδλήθη, διότι αἱ δύο συλλαβαὶ ψάλλονται μετὰ τῆς αὐτῆς ἐντάσεως.

» Ἡ λέξις : ἀποπρόβατε : δὲν δέχεται τὴν ὀξεῖαν τῆς μέσης συλλαβῆς, ἀλλ' ὁ τόνος ταύτης καταδιβάσεται ἐπὶ τῆς τετάρτης ».

Ἐξεταζομένου τοῦ παπίρου ὑπὸ τὴν ἔοψιν ταύτην δυνάμεθα καὶ ἐν αὐτῷ ταῦτά μετὰ τοῦ Διονυσίου νὰ παρατηρήσωμεν. Οὕτω : ἀναβαρκεῖται : ὅπερ τονίζεται ἐπὶ τῆς τετάρτης συλλαβῆς, ἔχει τὸ αὐτὸ μουσικὸν σημεῖον ἐπὶ τῶν τριῶν τελευταίων. Ἐν τῷ : μέγας : ὁ τόνος καταδιβάσεται ἐνῶ τὸ ἄσμα ὑψοῦται τανάπαλιν ἐν τῷ : βροτοῖς : . Ἡ λήγουσα συλλαβὴ ἐν τῷ : ἀκάτου : ἄδεται ὑψηλότερον ἢ ἢ παραλήγουσα, ἥτις δέχεται τὴν ὀξεῖαν. Ἐν τῷ : κατέκλυσεν : ἡ δευτέρα εἶναι βαρυτέρα τῆς τετάρτης· λοιπὸν ἡ δευτέρα δέχεται ὀξεῖαν ἢ δὲ τετάρτη οὐχὶ κτλ.

Σημειώσωμεν ἄλλην τινὰ σχέσιν μεταξὺ τοῦ ὑπὸ τοῦ Διονυσίου ἀναλυομένου μουσικοῦ χωρίου τοῦ Εὐριπίδου καὶ τοῦ ἐν τῷ παπίρῳ.

Ὁ κ. Ruelle ἐπόμενος τῷ ἐξ Ἀλικαρνασσοῦ Γραμματικῷ ἐπειράθη νὰ συναρμολογήσῃ μουσικῶς τοὺς

στίχους τοῦ Εὐριπίδου, οὓς φέρει ὡς παράδειγμα. Ἐναπαριστῶμεν τὸ ἐξαγόμενον ὡς ἔπεται.

si si si si si si ut si si ut ut
 ut re re si ut ut
 si si si ut si ut re ut si re ut si ut si

Καίτοι ὁ βαθμὸς τοῦ ἀπνηχίματος εἶναι αὐθαίρετος, ὁ δὲ ποιήσας οὐδεμίαν ἀποδίδει σπουδαιότητα εἰς τὴν μελωδίαν του, προδήλως πολλὰ τῶν διαστημάτων ἀνταποκρίνονται ἀκριβῶς πρὸς ὅσα ὁ Διονύσιος ὑπέδειξε. Τοιαῦτα εἶσι τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὰς λέξεις : ἀρβύλης, τίθετε, μὴ κτυπεῖτ', ἀποπρόβατε : ἀλλὰ συμβαίνει ἕτερον. Ἐὰν παραβάσωμεν πρὸς ἄλλα τὰ ἀθροίσματα τῶν μουσικῶν φθόγγων τοῦ χωρίου τούτου, μετὰ βεβαιότητος παρατηροῦμεν μεγάλας ἀναλογίας ἐν τῇ συνθέσει τῶν μερῶν. Παραδείγματα :

si si si = si si si
 ut si si = ut re ré = si ut ut

Ἀπαντῶμεν λοιπὸν τρεῖς ἀνὰ δύο ὅμοια σημεῖα μουσικὰ ἐπιτασσόμενα ἐνὸς ἑτέρου καὶ δίς, ἐν τῷ : ἀρβύλης : καὶ : τίθετε : , τὸ προτακτικὸν τοῦτο σημεῖον εἶναι βαρὺ. Τοιαῦτη τις συμμετρία ἐν τῷ σμικρῷ ἀριθμῷ στίχων δὲν εἶναι τι ἀξιοσημείωτον :

Μεταβῶμεν ἤδη εἰς τὴν μελωδίαν τοῦ παπύρου μεθ' ὅλων δὲ τὸν ἀκρωτηριασμὸν τούτου, ἀνευρίσκωμεν τὴν αὐτὴν συμμετρίαν. Συμβαίνει εὐτυχῶς ἵνα, ἐν ἑκατέρῳ τῶν παραδληθέντων χωρίων οἱ μετὰ μέλους στίχοι, ἀνήκωσιν εἰς τὸ αὐτὸ μέτρον διπλασθῆντος δογματικῶν ἐν στίχοις ὁμογενέσιν. Εἶναι ἀληθές ὅτι ἕκαστος τῶν ἐν τῷ παπύρῳ δογμίων στίχων ἔχει χάσματα. Τὸ κείμενον τούτων εἶναι γνωστόν, ἀλλ' ἡ μουσικὴ ἔπαθε μεγάλως. Ἴδου ἐν συνόψει τὰ διατηρηθέντα δογματικὰ ἀποσπάσματα.

Τὸ πρῶτον μέρος τοῦ δογμίου παρίσταται ὡς ἐξῆς
 Τὸ δεύτερον

u	u	u	u	u
P	Φ	Π	Π	P
μα	τε	ρος	φρ	ρο
·	Z	E	Z	Z
ο	μέ	γας	θας	χεν
·	Z	?	Π	P
α	να	δε	εμ	βρο
?	C	P	Π	C
τις	α	κκ	του	θα

Ἐν ἐκ τούτων προκύπτει φανερόν· ὅτι τὸ δεύτερον μέρος τῆς μελωδίας τοῦ δογμίου τρεῖς διὰ τῶν αὐτῶν συνίσταται μουσικῶν σημείων :

ΠΡC, Π̇ΡC, Π̇ΡC.

Οἱ κανόνες τῆς ἀναλογίας παρέχουσιν ἡμῖν τὸ δικαίωμα νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ἐν τῷ τεμαχίῳ τούτῳ καὶ τὰ πρῶτα μέρη τῶν δογμίων στίχων ἴσαν ὁμοίως διατεταγμένα. Λαμβανομένου λοιπὸν ὑπ' ὄψει τοῦ ὑπάρχοντος τύπου **I Z [E]** εὐκόλως θάσυντηρηθῆ

ο με [γας]

I Z E ἀλλ' οὐ μόνον τοῦ : **I Z E** ἀρχὴ ἐνὸς στίχου δογματικοῦ εἶναι ὅμοια πρὸς. . . **CP** ἀρχὴν δευτέρου στίχου δογμίου, οὕτινος ὁ δεύτερος καὶ τρίτος μουσικὸς φθόγγος παρουσιάζει ὑψῶσιν καθ' ἡμισίαν διέσιν. Ἐπομένως εἰς τὸν τύπον *re' mi' mi'* ἔδει ν' ἀνταποκρίνεται ἀκριβῶς (sol) *la la**.

Δὲν τολμῶμεν νὰ παρουσιάσωμεν εἰκαστικὴν ἀπόδωσιν τῆς μελωδίας· ἀλλὰ τῇ βοήθειᾳ τῶν προσηγεθειῶν παρατηρήσεων, θέτομεν, παραδείγματος χάριν, ἐπὶ τοῦ στίχου : *ματέρος αἶμα σᾶς* : τὴν μελωδίαν *la* sol la* διέσιν *la* διέσιν *la la** μετὰ τῆς τελευταίας **ΠΡC**, τόσον συχνῆς. Ἐπειτα ὁ δεύτερος δόγματος : ὁ σ' ἀναβακχεύει : παρουσιάζει ποικιλίας *re' mi' mi'* καὶ ἐπειδὴ προσέτι εὐρίσκειται, πράγματι, : βακχεύει : *mi' mi' mi'*, ἡ μελωδία ἦτο ἴσως *mi' re' mi' mi' mi'*.

Ἐν τῷ : μέγας ὄλδος οὐ μόνιμος ἐν βροτοῖς : καὶ : ἀνά δὲ λαῖφος ὡς τις ἀκάτου θοᾶς, : ὡς ἀνάλογοι μελωδία ἀρχονται διὰ τῶν φθόγγων *re' mi mi** διὰ νὰ τελειώσωσι μετὰ τῆς **ΠΡC ἢ ΠCΡ** *la la* la* διέσιν κ.τ.λ.

Ἐξετάσωμεν ἤδη τίς ἢ τῆς μελωδίας ταύτης συστατικὴ κλίμαξ· καὶ ἐν πρώτοις ἀθροίσωμεν τοὺς φθόγγους, ὧν ἐγένετο χρῆσις :

sol la la* la διέσιν re' mi' mi*
Φ C P Π I Z E

Τὰ διαστήματα τῆς κλίμακος ταύτης ἐκ τοῦ *sol* εἰς τὸ *re* εἶσι — 1 τόνος — 1/4 — 1/4 — 2 τόνοι¹.

Εὐκόλον νὰ ἀναγνωρίσῃ τις ἐν τοῖς διαστήμασι τούτοις τὸν χαρακτῆρα τῆς μουσικῆς τοῦ ἑναρμονίου γένους. Αὐτὴ κατὰ τὸν Πλούταρχον (Περὶ Μουσικῆς κεφ. XI) εὐρέτην ἔσχε τὸν Ὀλυμπον. Ἐπειτα εὐρέθη ἀρεστόν νὰ διαιρῶσιν εἰς δύο τὴν διέσιν τῶν λυδίων καὶ φρυγίων τρόπων, παραλειπομένων τῶν συνεχῶν διαστημάτων². Ἐψάλλον παραδείγματος χάριν ἀντι τῶν

si ut' re' mi'

1) Ἐὰν ἀντικαταστήσωμεν τὴν ὑπόθεσιν ταύτην τοῦ κ. M. Wessely, καθ' ἣν ἡ μελωδία ἀνήκει εἰς τὸ ἑναρμονιον γένος ἐν ἀναμίξει μετὰ τοῦ διατονικοῦ δι' ἑτέρας ὑποθέσεως προσαρμοζούσης τὴν μελωδίαν ταύτην εἰς τὸ διατονικὸν γένος ἐν ἀναμίξει μετὰ τοῦ χρωματικοῦ θὰ κατορθώσωμεν τὴν ἀκόλουθον συμφωνίαν :

sol la si^b si ré mi fa
Φ C P Π I Z E

2) Ὁ κ. Gevaert (*Hist. de la mus*, I, p. 300) συνδύων δύο χωρία τῆς περὶ Μουσικῆς πραγματείας εἰς Πλούταρχου 7 καὶ 17 φρονεῖ ὅτι ἔχει διδόμενα ν' ἀποδῶ τοῦ τὴν αὐλφῶν καὶ αὐλητῆν Πολύμνηστον (V^h αἰῶνα π.Χ.) τὴν διαίρεσιν τοῦ ζυμτόνου εἰς δύο ἑναρμονίους διέσεις 7, ἑξάρτα τῷ τόνου. (C. E. R.).

τῆς διατονικῆς κλίμακος, παραλείποντες τὸ *re'* καὶ παρεντιθέντες τὸ *si'** ἡμίσειαν διέσιν

si si' ut' mi',

ὧν τὰ διαστήματά εἰσι $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{4}$ — 2.

*Ὅθεν ἀποδίδοντες εἰς τὴν ἡμετέραν κλίμακα τοὺς ἀρχικούς αὐτῆς φθόγγους, ἔχομεν ἀνταποκρινομένους
sol (1) la (1/4) la (1/4) la* διέσις (2) *re'*.

πρὸς τοὺς τῆς κλίμακος

sol (1) la (1/2) la διέσις (1) *ut' (1) re'*.

*Ὡσαύτως, *mi' mi'** διάστημα ἀνταποκρίνεται, ἀιρομένου τοῦ ἑναρμονίου πρὸς *mi' fa' sol'*. Ἡ ἀποδοθεῖσα κλίμαξ

sol (1) la (1/2) la διέσις (1) *ut' (1) re' (1) mi' (1/2) fa' (1) sol*, εἶναι ἡ τῆς Φρυγίου ἀρμονίας ἐπὶ τόνου Λυδίου (κλίμαξ τοῦ *sol*), οὗ ἡ ἀρμονικὴ ποικιλία εὐηρόσται κατὰ τὸν Ἀριστόξενον, ὅστις ἀναφέρει τοῦτο, ὡς περιέργον. Πρῶτος ὁ Σοφοκλῆς εἰσήγαγε τὴν ἀρμονίαν ταύτην ἐν τῇ τραγῳδίᾳ διὰ τὰς μονωδίας καὶ τὰ ἐπικήμεια ἄσματα.

*Ὅσον δι' ἀφορᾶν τὴν σχεδὸν τῆς φωνῆς καὶ μουσικῆς πρὸς τὴν ὀργανικὴν, τὸ ἀναφερόμενον ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους (Προβλ. X | X, 12), ὅτι τὸ φωνητικὸν ἄσμα ἦτο βαρύτερον τοῦ τῶν ὀργάνων, συμφωνεῖ μετὰ τῶν ἐκ τοῦ παπύρου ἐξαγομένων.

ὑπολείπεται νὰ ἐξετάσωμεν τὰς θέσεις τῶν ρυθμικῶν συλλαβῶν (ictus).

Γνωστὸν ὅτι οἱ πλείους τῶν ἀπασχολούντων ἡμᾶς στίχων εἰσὶ δογματικοὶ καὶ τὸ γένος τοῦτο παρουσιάζει τὰ πλείοτερας δυσκολίας. Ἴδου τὰ δύο πρῶτιστα ὄχηματα.

u u u — u — καὶ *— u u — u —*

Εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ κυρία θέσις (ictus) πίπτει ἐπὶ τῆς δευτέρας μακρᾶς συλλαβῆς καὶ ἐνταῦθα ἔτι ὁ πάπυρος συμφωνεῖ πρὸς τὴν θεωρίαν ταύτην :

$\frac{\cdot}{\Pi}$ $\frac{\cdot}{P}$ $\frac{\cdot}{C}$

*Ἄλλ' ὡς πρὸς τὴν δευτερεύουσαν θέσιν, ἐὰν ἡ πρώτη μακρὰ συλλαβὴ παρίσταται διὰ δύο βραχειῶν, προκύπτει ἡ ἀμφιβολία ἐν τῇ σημειογραφίᾳ μετὰ *u u u* καὶ *u u u*. Ὁ πάπυρος λύει τὸ ζήτημα τοῦτο ὑπὲρ τῆς πρώτης θεωρίας, διότι παρέχει **I · Z E** καὶ **I · Z [E]** ἤτοι *u u u*, ὡς ἐμάντευσεν ὁ κ. Christ (Metrik, σελ. 432 συνεχ.) παρατηρῶν τοὺς νόμους τῆς ἀναλογίας ἐν τῇ ἀναλύσει τῶν στροφῶν καὶ ἀντιστροφῶν καὶ ἐπὶ πλέον τοὺς τόνους τῶν ὑποκειμένων λέξεων, συμπιπτοντας ἐπὶ τῆς πρώτης συλλαβῆς.

Παραδείγματα :

τι θ ε τ ε, μ η κ τ υ π ε ἴ τ'

*Ἦδὴ βεβαιούται ἐκ τοῦ παπύρου ὅτι αἱ θέσεις (ictus) δέον νὰ σημειωθῶσιν οὕτω :

$\frac{\cdot}{u}$ $\frac{\cdot}{u}$ $\frac{\cdot}{u}$ $\frac{\cdot}{u}$ — $\frac{\cdot}{u}$ —
 $\frac{\cdot}{u}$ $\frac{\cdot}{u}$ $\frac{\cdot}{u}$ $\frac{\cdot}{u}$ — $\frac{\cdot}{u}$ —

ὄχημα τοῦ δογμαίου, παριστάμενόν διὰ τοῦ

Ο · Φ Π

μα τέ ρος αἴμα δᾶς

*Ἐν ἐκ τῶν μᾶλλον ἐνδιαφερόντων σημείων τυγχάνει τὸ ὄχημα ω ὡς . Ὑπάρχει ἐνταῦθα ἐπαισθητὴ ἀναλογία μετὰ τῶν *ei ei ei ei ei* *λίσσετε* καὶ *ei ei ei ei λίσσουσα* ἐν τῷ Ἀριστοφάνει (Βάτραχοι, 1314 καὶ 1348), ἐν τοῖς παραδείγμασιν, ὧν ποιεῖται χρῆσιν ὁ Αἰσχύλος ἵνα ἐπικρίνη τὸν Εὐριπίδην.

Εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐν τῇ προγενεστέρᾳ μουσικῇ ἐψάλλετο εἰς φθόγγος ἐπὶ ἐκάστης συλλαβῆς. Ὁ Εὐριπίδης, καινοτόμος ἐν τούτῳ ὡς καὶ ἐν ἄλλοις, ἐλέγχεται ὑπὸ τοῦ Αἰσχύλου, ἐκπροσωποῦντος παρὰ τῷ Ἀριστοφάνει τὴν πατροπαράδοτον καλαισθησίαν ἐν ὅλῃ αὐτῆς τῇ ἀγνότητι. Ἄρα ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἀποσπάσματι ἡ συλλαβὴ ὡς ἤδετο διὰ δύο φθόγγων *mi' re'*. Ὅπως ἐξηγήσωμεν τὴν παρουσίαν τῶν ictus ἐπὶ ἐκάστου τῶν δύο τούτων φθόγγων δέον ἢ νὰ ὑποθέσωμεν μίαν παῦσιν, ὅπερ ἥκιστα πιθανὸν ἐν τῷ μέσῳ μιᾶς λέξεως, ἢ νὰ ἐκτείνωμεν τὴν διάρκειαν τῶν φθόγγων εἰς 3 ἢ 4 βραχείας : $\frac{\cdot}{Z}$ $\frac{\cdot}{I}$ $\frac{\cdot}{I}$.

Ἐπὶ τέλος τὸ ἐγγραφοῦν πείθει ἡμᾶς ὡς πρὸς τὴν λεπτομέρειαν ταύτην ὅτι ὁ δοχμῖος διηγεῖτο εἰς δύο μέρη, τὸ μὲν ἐκ 3 βραχειῶν, τὸ δὲ ἐκ 5

I · Z E Π P C *u u u — u —*

(Κατὰ μετάρρασιν **M. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ**).

Παράγραμμα. Ἐν τῇ προτέρᾳ δημοσιεύσει κατὰ τὴν σελιδοποίησιν ἐξέπεσαν ἀπὸ τῶν ἐν σελίδι 264 τὰ ἐξῆς, συνέχεια τῶν αὐτῶν φερομένων μουσικῶν :

	<i>la la* la dièse</i>	
μων]	<i>κα τε κ λ υ σ ε ν</i> LA	MI LA dièse
		<i>mi' ré' mi'</i>
....]ν	LA* MI LA*	<i>ω ὡς ποιν[ου</i>
	<i>la* · la la* e</i>	

4 lettres] note instrum, στων [texte

Η ΔΙΩΡΥΞ ΤΟΥ ΠΑΝΑΜΑ.

Σήμερον, ὅτε ἡ προσοχὴ ὁλοκλήρου ὀχεδὸν τοῦ κόσμου εἶνε ἐστραμμένη πρὸς τὰς ἀνακαλυφθείσας ἐν τῇ διεκπεραιώσει τῆς διώρυγος τοῦ Παναμᾶ ἀσχημίας, οὐδόλως ἄσκοπον, ἀλλὰ τούναντιον καὶ ἀναγκαιότατον θὰ θεωρηθῇ βεβαίως ὑπὸ τῶν ἀναγνώστων ἡμῶν, ἢ ἐν ταῖς στήλαις ταύταις σύντομος παράθεσις ἀριθμῶν τινῶν καὶ πληροφοριῶν ὀριζόντων τὴν τεχνικὴν καὶ οἰκονομικὴν θέσιν τοῦ ζητήματος ἱστορικῶς, ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως δηλ. τοῦ ἔργου τῆς τομῆς τοῦ ἰσθμοῦ μέχρι τῆς σήμερον,² ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν τῇ Ἐγκυκλοπαιδικῇ Ἐπιθεωρήσει δημοσιευθείσης ἐσχάτως μελέτης τοῦ κ. Dumont.

1) Τὸ μέρος τοῦτο καθίσταται τὴν σημασίαν τῶν *στι γ μ ω ν* λίαν προβληματικὴν. (H. W.).

2) Ἴσως ἐν μεταγενεστέρᾳ ἡμῶν μελέτῃ πραγματευθῶμεν τὸ ζήτημα τῆς ἐξετάσεως τοῦ ἔργου ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ ὁμοειδή ἔργα τῆς τομῆς τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Σουέζ καὶ τοῦ τῆς Κορίνθου.

Σχέδιον διώρυγος καθ' ὑδροστάτην ἢ ἰσοπέδου (à niveau). — Πρῶται μελέται. — Τὸ σχέδιον τῶν κ. Wyse καὶ Reclus ἦτο ὑπὸ γενικὴν ἐποψὴν ἐκ τῶν ἀπλουστάτων, συνιστάμενον εἰς τομὴν τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Παναμᾶ διὰ μεγάλης διώρυγος, διηκούσης ἀπὸ τῆς ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ (Ἀτλαντικοῦ Ἀντιλλικῆς θαλάσσης) πόλεως Colon, ἐχούσας Βόρειον Πλάτος 9° 23' 9" καὶ Δυτικὸν (ἀπὸ Παρισίων) Μῆκος 82° 14' 59", μέχρι τῆς ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ (κόλπου τοῦ Παναμᾶ) κειμένης πόλεως Panama, ἐχούσης Βόρειον Πλάτος 8° 57' 16" καὶ Δυτικὸν Μῆκος 81° 51' 4", διώρυγος παρακολουθοῦσης περίπου τὴν ἐνοῦσαν τὰ δύο ταῦτα σημεῖα σιδηροδρομικὴν γραμμὴν. Ἡ μεταξὺ τῶν δύο τούτων πόλεων εὐθύγραμμος ἀπόστασις εἶνε περίπου ἴση πρὸς 60 χμ., ἐνῶ ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ ἔχει μῆκος 76 χμ., ἡ δὲ μεταξὺ τῶν δύο τούτων σημείων ζώνη τοῦ ἐδάφους ἐκαλύπτετο, τῷ 1879, ὑπὸ παρθένου δάσους διασχιστομένου ὑπὸ τῆς ὑπὸ τῶν Ἀμερικανῶν κατασκευασθείσης σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, ἣν ἐξηγόρασεν ἡ ἐταιρία τῆς διώρυγος.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τοῦ Ἀτλαντικοῦ πόλις Colon εἶχε τὴν ὄψιν βιομηχανικῆς πόλεως, ἀπετελεῖτο δὲ ἐκ τινος ἐπιμήκου ὁδοῦ, ὅπισθεν τῶν οἰκιῶν τῆς ὁποίας ἤρχοντο ἐκτεινόμενα τὰ ἔλη, καὶ εἶχε πληθυσμὸν 4000 περίπου κατοίκων. Ὁ δὲ Παναμᾶς εἶνε πόλις ἐκτισμένη ἐπὶ τῆς βραχέως ἀκρας ἀκρωτηρίου τινὸς προβαλλομένου ἐν τῷ Εἰρηνικῷ Ὠκεανῷ, πολλῶ τῆς ἐτέρας πόλεως ἀνωτέρα ὑπὸ ὑγιεινὴν ἐποψὴν, ἀριθμοῦσα δὲ 15000 κατοίκων.

Ὅτε ἀπεφασίσθη ἡ τομὴ τοῦ ἰσθμοῦ ὑπὸ τοῦ ἐν Παρισίους συγκροτηθέντος συνεδρίου, ἐβασίσθησαν ἐπὶ χάρτου προερχομένου ἐκ μεγεθύνσεως χαρτῶν μικρᾶς κλίμακος καὶ συνεπῶς ἀμφιβόλου ἀκριβείας. Αἱ ἐπὶ τῆς τοπογραφίας τῆς χώρας ἰδέαι ἦσαν συγκεχυμέναι, ἐτι δὲ μᾶλλον ἠγνοεῖτο ἡ γεωλογικὴ σύστασις τοῦ ἐδάφους.

Ὁ ἰσθμὸς ἔχει διεύθυνσιν ἀπὸ τοῦ Ν. Δ. πρὸς τὸ Β. Α. καὶ χωρίζεται ὑπὸ τῶν Κορδιλλιέρων εἰς δύο παραφείας τὰ ὅρη ταῦτα εἶνε σχεδὸν παράλληλα πρὸς τὰς ἀκτάς, ἀλλὰ πλησιάζουσι μᾶλλον πρὸς τὴν ἀκτὴν τοῦ Εἰρηνικοῦ ἢ πρὸς τὴν τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ. Τὰ στενὰ τῆς Culebra, ἐνθα ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ διέρχεται τὴν γραμμὴν τῆς διανομῆς τῶν ὑδάτων, κείνται εἰς ἀπόστασιν 15 μόνον χμ. ἀπὸ τῆς πόλεως τοῦ Παναμᾶ.

Τὸ ὁ γεωγραφικὸν σύστημα τοῦ ἰσθμοῦ ἀτελῶς ὀρίζεται ἐκ πρώτης ὄψεως. Ὑπάρχουσιν ἐκεῖ πολλοὶ μενωμένοι μαστοί, πολυἀριθμοὶ δὲ πρόποδες πλαγίων βουνῶν (contreforts), πολλὰκις λίαν ὑψηλοὶ ἐκτείνονται καθ' ἀπάσας τὰς διευθύνσεις. Τὰ ὑψηλὰ τῶν ὀρέων τοῦ ἰσθμοῦ δὲν εἶνε σημαντικά, ἐὰν τοῦλάχιστον θεωρηθῇ μόνον ἡ ταινία τοῦ ἐδάφους, χιλιόμετρων τινῶν πλάτους, ἡ ἔχουσα ὡς ἄξονα τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν ἢ τὴν γραμμὴν τῆς διώρυγος. Αἱ ὑψηλοὶ κορυφαὶ κείνται εἰς ὕψος 300 μ. ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, μεταξὺ δὲ ἐκείνων δι' ὧν ὄφειλε νὰ διέλθῃ ἡ διώρυξ, ὑψηλότεραι εἶνε ἡ Culebra, ὕψους 190 μ., καὶ ἡ Sierpe, ὕψους 195 μ. Ἐχουσι σχῆμα κωνικόν, μετὰ κλιτύων ἀποτόμων κατερχομένων μέχρι τῶν κοιλάδων, ἀνευ διαδοχικῶν

ὄροπεδίων. Ἐπὶ τῆς πρὸς τὸν Ἀτλαντικὸν παραφείας ὑπάρχουσι πολλοὶ σημαντικοὶ ῥύακες, ἅπαντες χυνόμενοι εἰς τὸν río Chagres. Τοῦ ποταμοῦ τούτου, ὅστις, κατὰ τὰς πλημμύρας, παρέχει σημαντικὸν ποσὸν ὕδατος ῥέοντος μετὰ σφοδρότητος, ἀγνοοῦνται αἱ πηγαί.

Ὡς ἀνωτέρω ἐσημειώθη, κατὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἀπεφασίσθη ἡ τοῦ ἰσθμοῦ τομὴ, περιωρίσθησαν, προκειμένου περὶ τοῦ ὄγκου τοῦ ἐξαχθισομένου πρὸς τοῦτο ὑλικοῦ, εἰς ἐκτίμησιν κατὰ προσέγγισιν, ἠγνούσαν δὲ ὁλοσχερῶς τὴν φύσιν τοῦ ἐδάφους. Ὁθεν, κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1879, ἀπεστάλη ἐπὶ τόπου διεθνῆς ἐκ μηχανικῶν καὶ ἐργολάβων ἐπιτροπὴ, ἥτις, κατὰ φεβρουάριον τοῦ 1880, ἀνήγγειλεν ὅτι πρὸς τομὴν τοῦ ἰσθμοῦ ἀπαιτεῖτο νὰ ἐκσκαθῶσι περίπου 62 1/2 ἑκατομμύρια κυβικῶν μέτρων. Συγχρόνως δὲ προέβησαν εἰς τὴν χάραξιν εἰδους τινὸς διαγράμματος, λαβόντες ὡς βάσιν τῆς ἐργασίας τὴν γραμμὴν τοῦ σιδηροδρόμου.

Τελευταίον δὲ, προέβησαν εἰς τὴν διὰ τῆς βολίδος ἀναγνώρισιν τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους, ὅπερ ἔπρεπε νὰ διορθώσῃ. Τὸ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν ἐδαφὸς τοῦ ἰσθμοῦ, ὡς καὶ ἡ ἐπιφάνεια, εὐρίσκειται εἰς πλήρη ἀναστάτῳσιν. Εἰς τὸ ὑψίστον σημεῖον τῆς γραμμῆς (Culebra) ἀνεῦρον ὑπερμέγεθες ἐκ προσχώσεως κοίτασμα. Μόλις δὲ τῷ 1883 ἠδυνήθησαν νὰ χαράξωσι γεωλογικὴν τινὰ τομὴν τοῦ ἐδάφους.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πρώτων τούτων μελετῶν, ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ σκέψις περὶ τῆς σπουδαιότητος τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων καὶ πρὸς μέρψωσιν τοῦ πρὸς τοῦτο προγράμματος. Ἄλλ' ἦδη εὐρίσκοντο εἰς τὸ ἔτος 1884, τέσσαρα δὲ μόνον ἐπὶ ὑπελείποντο μέχρι τῆς ὀρισθείσης πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς τομῆς τῆς διώρυγος προθεσμίας.

Πρόγραμμα τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων. — Τό, κατὰ τὴν γενικὴν συνέλευσιν τῆς 11/23 ἰουλίου 1894, ὑποβλήθη ἐν τοῖς μετόχοις πρόγραμμα τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν, περιελάμβανε τοὺς ἐξῆς ὅρους :

Α — Κατασκευὴν τῆς διώρυγος, ἥς τὸ κανονικὸν βάθος ὀρίζετο εἰς 9 μ. ἀπὸ τῆς μέσης ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

Β — Τὸ πλάτος τοῦ πυθμένου τῆς διώρυγος ὀρίζετο εἰς 22 μ.

Γ — Ὑπαίθριον, καθ' ὅλον τὸ μῆκος, ὄρυχὴν τῆς συνενοῦσης τὰς δύο θαλάσσης διώρυγος, ἥς τὸ ὀλικὸν μῆκος ὀρίζετο εἰς 75 χμ.

Δ — Κατασκευὴν ὑδροστασιῶν (sas), μετὰ θύρας τῶν παλιρροῶν, πρὸς τὸ μέρος τοῦ Παναμᾶ, ὅπως ἐξασφαλίσθῃ τῇ παγκοσμίῳ ναυτιλίᾳ αἱ μετὰ τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ συγκοινωνίαι, κατὰ πάσαν στιγμὴν καὶ δι' οἰονδήποτε εὔρος τῶν παλλιρροῶν καὶ τῶν ἐκ τούτων δυναμένων νὰ προκύψωσι προσκαίρων ῥευμάτων.

Ε — Ἴδρυσιν εὐρυχώρων λιμένων ἐν Colon καὶ ἐν Παναμᾶ.

Σ — Ἐκσκαφὴν περὶ τὸ μέρος τῆς διώρυγος, παρὰ τὴν Tavernilla, μεγάλου ναυστάθμου (gare) 5 χμ., πρὸς διασταύρωσιν τῶν πλοίων.

Ζ — Κατασκευὴν φραγμοῦ ἐν Chagres, μετὰ παρεχέσεως τοῦ ποταμοῦ τούτου.

Οὐδόλωσ ἀπορον δέ, ἐάν, μετὰ λεπτομερεστέρων

μελέτην τοῦ σχεδίου, ἀνεγνωρίσθη ὅτι πρόκειται περὶ ἐκοκῆνης οὐχὶ 62 1/2 ἑκατομμυρίων κυβ. μέτρων, ἀλλ' 110 ὅλων ἑκατομμυρίων, εἰς ἃ προσθετέον 10 ἑκατομμ. κυβ. μ. διὰ τὴν παροχέτευσιν τοῦ Chagres, ἥτοι ἐν συνόλῳ 120 ἑκατομμ. κυβ. μέτρων!

Ἄλλα τοῦτο οὐδόλως παρεκώλυσε τὴν διοίκησιν τῆς διώρυγος νὰ διακηρύξη κατηγορηματικῶς, τῷ 1885, ὅτι τὴν 1 Ἰανουαρίου 1888 (ν. ἡμ.) τὰ πλοῖα θὰ διήρχοντο ἐλευθέρως ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸν ἕτερον ὠκεανόν, καὶ ὅτι ἡ ὀλικὴ δαπάνη δὲν θὰ ὑπερβαίνει τὴν προϋπολογισθεῖσαν ποσότητα!

Ἔρευνα γενομένη ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας καὶ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως. — Ἀναγνωρισθέντος μετ' ὀλίγον ὅτι σοβαρὰ ἔρευνα, πρὸς καθορισμὸν τῆς ἀληθοῦς θέσεως τῶν πραγμάτων, ἄτινα ἤρξαντο ἐμπνεόντα δυσπιστίαν καὶ φόβους εἰς τοὺς κατοχούς τῶν μετοχῶν καὶ τῶν ὁμολογιῶν, ἦτο ἀναγκαῖα, ἡ κυβερνήσις διώρισε, τῷ 1885, ἐπιτροπὸν αὐτῆς πρὸς μελέτην τῆς θέσεως τῆς ἐπιχειρήσεως τὸν κ. Rousseau, ἀρχιμηχανικὸν τῆς γεφυροδοποιίας· ταυτοχρόνως δέ, ἡ Ἑταιρία τῆς διώρυγος ἀντικατέστησε τὸν κ. Dingler, διευθύνοντα τέως τὰ ἔργα τῆς τομῆς, διὰ τοῦ κ. Boyer, μηχανικοῦ τῆς γεφυροδοποιίας, ὁ δὲ κ. Jacquet, γενικὸς ἐπιθεωρητῆς, ἀπεστάλη παρ' αὐτῆς εἰς Παναμᾶ μετ' ἐντολῆς ἀναλόγου πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἀνατεθεῖσαν τῷ κ. Rousseau.

Σχέδιον διώρυγος μεθ' ὑδροφρακτῶν. — Οἱ ἐπὶ τόπου ἀποσταλέντες μηχανικοὶ ἀνεγνώρισαν ἐκ συμφύου τοῦ ἀδύνατου τῆς ἀποπερατώσεως τῆς ἰσοπέδου διώρυγος ἐντὸς τοῦ προϋπολογισθέντος χρόνου καὶ ἀνευ σπουδαίων χρηματικῶν θυσιῶν. Ἐπρεπε ν' ἀποφασίσωσι τὴν χρῆσιν τῶν ὑδροφρακτῶν.

Ὁ μηχανικὸς τῆς Ἑταιρίας, κ. Boyer, προέτεινε τότε τὴν κατασκευὴν ἀνωτέρας αὐλακος, 11 χμ. μήκους, ἀπὸ τοῦ 46 μέχρι τοῦ 55 ἀπὸ τῆς Colon χιλιόμετρον, καὶ τὴν ἐν τῇ μέλλοντι ἐξακολουθήσει τῆς καθαθίνσεως τῆς ἰσοπέδου διώρυγος. Κατὰ τὸ σχέδιον τοῦτο, δι' οὗ ἡ διώρυξ θὰ ἠνοιγέτο, κατὰ τὸν κ. Boyer, εἰς τὴν ναυτιλίαν κατὰ χρονολογίαν προσεγγίζουσαν τῇ ὑπὸ τοῦ κ. Lesseps ὀρισθεῖσῃ, εἰς τὰ δύο πέρατα τῆς αὐλακος ταύτης, θὰ ἰδρύνοντο ὑδραυλικοὶ ἀνελκυστήρες πρὸς ἀνύψωσιν καὶ κατάβασιν τῶν πλοίων, ἀπὸ τῆς κεντρικῆς αὐλακος ἐν τῇ ἐκατέρωθεν αὐτῆς καὶ μέχρι τῶν δύο ὠκεανῶν ἐσκαμμένη ἰσοπέδῳ διώρυγι.

Κατὰ τὸν συνδυασμὸν τοῦτον, ἡ μεγάλη αὐλαξ τῆς Culebra, ἥς ὀπυθμὴν ὑπελογίσθη οὕτως εἰς βάθος 55 μ. ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, σπουδαίως ὑπερβάθη κατὰ τὸ βάθος. Οἱ ἀνελκυστήρες θὰ ἐκινουῦντο διὰ τῆς πτώσεως τῶν ὑδάτων τοῦ Obispo, παραποτάμου τοῦ Chagres, ὅστις θὰ ἐκλείετο διὰ φραγμοῦ, ὅπως παρέχη τὸ διὰ τὴν ἀνωτέραν αὐλακα ἀπαιτούμενον ὕδωρ.

Τῆς λύσεως ταύτης μὴ γενομένης παραδεκτικῆς, καὶ τοῦ κ. Boyer ἀποδιώσαντος ἐκ κιτρίνου πυρετοῦ πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς μελέτης αὐτοῦ, ἡ Ἑταιρία τῆς διώρυγος προέβη εἰς νέας μελέτας, ὁ δὲ κ. Lesseps ἠναγκάσθη ὑπὸ τῶν πραγμάτων ν' ἀναγχεῖται, κατὰ ἰούλιον τοῦ 1887, τὴν μεταβολὴν τοῦ προγράμματος, καθ' ἣν ὑπερβάλετο τὸ βάθος τοῦ

ὑδάτος τῆς διώρυγος ἀπὸ 9 μ. εἰς 8,25 μ., ἀπεφασίζετο δὲ ἡ κατασκευὴ ἀνωτέρας αὐλακος, 4200 μ. μήκους, πρὸς διάβασιν τῆς Culebra, ἐν ἣ θὰ ἀνεβιδάζοντο τὰ ὕδατα τοῦ Chagres διὰ μηχανῶν, θὰ κατήρχοντο δὲ ταύτης τὰ πλοῖα, πρὸς τε τὸν Εἰρηνικὸν καὶ πρὸς τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανόν, διὰ σειρᾶς 5 ὑδροφρακτῶν ἐφ' ἑκατέρας τῶν κλιτύων. Ἡ ἐργασία αὕτη θὰ ἐγίνετο συνεργασίᾳ τοῦ κ. Eiffel.

Ἐκκαθάρισις τῆς Ἑταιρίας. — Ἀ ν α σ τ ο λ ῆ τ ὶ ὠ ν ἐ ρ γ α σ ι ὶ ὠ ν. — Τοῦ σχεδίου τούτου προταθέντος λίαν ἀργά, ὅποτε τὸν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἔργου ἐνθουσιασμὸν διεδέξατο ἡ ἀμφιβολία καὶ ἡ ἐλλειψὶς ἐμπιστοσύνης πρὸς ἐπιχειρήσιν, δι' ἣν ἐδαπανήθησαν μὲν πλεον τοῦ δισεκατομμυρίου, ἐξ ἧς δὲ οὐδὲν προέκυψεν ἀποτελεσμα, προέβησαν κατ' ἀνάγκην εἰς ἐκκαθάρισιν τῆς ὑποθέσεως.

Ἡ πρώτη φροντίς τοῦ ἀναλαβόντος τὴν ἐκκαθάρισιν ἦτο ἡ σύστασις τεχνικῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις, μεταβαίνουσα εἰς τὸν ἰσθμὸν, νὰ λάβῃ ἀκριθεῖς γνῶσιν τῶν ἐκτελεσθέντων ἔργων καὶ τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπολειπομένων, νὰ χαράξῃ δὲ, εἰ δυνατόν, σχέδιόν τι ἐκτελέσιμον.

Οὕτως εὐρέθη ὅτι τὰ ἐκτελεσθέντα ἔργα ἀπετέλουν ἐλάχιστον μέρος τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπολογισθέντων. Ἐὰν εἶχον ἀποπερατώσει σχεδὸν τὴν σχετικῶς εὐχερῆ διώρυξιν τοῦ ἀπὸ τῆς Colon μέχρι τοῦ 20 περιπου χμ. αὐλακος, καὶ ἐὰν ἤρξαντο τῆς ἐκχωματώσεως τῆς διώρυγος πρὸς τὸν Παναμᾶν, ἐπὶ ἐκτάσεως δεκάδος χιλιόμετρον, ὑπελείπετο ὅμως πάντοτε ὁ μέγας ὄγκος τῆς Culebra, ὅστις μόλις ἤρξατο χαρασσόμενος.

Σχέδιον τῆς ἐπιτροπῆς τῶν μελετῶν. — Ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναλαβόντος τὴν ἐκκαθάρισιν συστάσα τεχνικὴ ἐπιτροπὴ, προσκλήθεισα νὰ διατυπώσῃ γνώμην ἐπὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς ὀρυκῆς, δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ ἀπὸ τοῦ 1879 ὑπὸ τοῦ κ. Godin de Lepinay ὑποβληθέν σχέδιον.

Κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης, λογικὸν ἦτο νὰ κατασκευασθῆ ἐν τῷ ὄγκῳ τῶν Κορδιλλιέρων αὐλαξ χωρισμοῦ τῶν ὑδάτων, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς εἰς τὸ ἐλάχιστον ἀναγωγῆς τοῦ βάθους τῆς μεγάλης διώρυγος τῆς Culebra. Ἡ ἐπιτροπὴ ὥριζε τὸ μήκος τῆς αὐλακος ταύτης εἰς 20 χμ. περιπου, προέτεινε πρὸς πλήρωσιν αὐτῆς τὴν ἄμεσον χρησιμοποίησιν τῶν ὑδάτων τοῦ Chagres, οὕτω δὲ παρεσύρето εἰς τὴν κατασκευὴν πελωρίου φραγμοῦ μεταξὺ τῆς κοιλάδος καὶ τοῦ ποταμοῦ τούτου. Τὸ κατὰ τὴν πρότασιν ταύτην ποσὸν τῆς ἐκχωματώσεως κατὰ τὸ τμήμα τοῦτο ὑπελογίσθη εἰς 8350000 κ. μ., ἡ δὲ ἀπὸ τῆς τεχνικῆς ταύτης λίμνης κάθοδος πρὸς μὲν τὸν Ἀτλαντικὸν θὰ ἐγίνετο διὰ διπλῶν βαθμίδων ὑδροφρακτῶν, 11 μ. καὶ 8 μ., πρὸς δὲ τὸν Εἰρηνικὸν διὰ διπλῶν βαθμίδων ὑδροφρακτῶν, 11 μ. πτώσεως, (ἐν Paraiso), δι' ἐνὸς ἀπλοῦ ὑδροφρακτοῦ, 11 μ. πτώσεως, (ἐν Petro Miguel), καὶ τελευταῖον δι' ἐνὸς ἀπλοῦ ὑδροφρακτοῦ, 8 μ. πτώσεως, (ἐν Miraflores).

Ἡ ἐπιτροπὴ διετήρει τὸ ἀρχικὸν πλάτος τοῦ πηλομένου τῆς διώρυγος (22 μ.), ὥριζε τὸ βάθος τοῦ ἐν αὐτῇ ὕδατος εἰς 8,50 μ., καὶ ὑπελόγιζε τὸ κατὰ τὸ σχέδιον τοῦτο μένον πρὸς ἐξώρυξιν εἰς 42400000 κ. μ., τὴν δὲ πρὸς τοῦτο δαπάνην εἰς 900 000 000

φράγκων, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἡ Ἐταιρία τῆς ἀποπερατώσεως τῆς διώρυγος θὰ ἐκρησιμοποιεῖ δωρεὰν ἅπαν τὸ ὑλικὸν καὶ ἅπαντα τὰ ἐν τῷ ἰσθμῷ ὑφιστάμενα ἰδρύματα. Τελευταῖον δέ, κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἀπηρτοῦντο πρὸςπραγματώσιν τοῦ σχεδίου τούτου 8 ὅλα ἔτη.

Πρὸς τὸ ἀνωτέρω διαγραφὲν σχέδιον προσεγγίζει τὸ τῶν κ. Jacquemin καὶ Sosa, διαφέρων κυρίως μόνον κατὰ τὴν θέσιν τῶν δύο φραγμῶν τῆς ἀνωτέρας αὐλακος, ἥς τὸ μήκος θὰ ἦτο 25 (ἀντὶ 20) χμ., οὕτω δὲ θὰ ἐξέλιπον ἀνά εἰς ἑκατέρωθεν τῆς ἐπὶ τῆς ἀνωτέρας ἐπὶ τῆς Culebra αὐλακος ὑδροφράκτης, ἐξ οὗ θὰ προέκυπτεν, ἀφ' ἑνὸς μὲν οἰκονομία χρόνου διὰ τὴν ναυτιλίαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐλάττωσις τῶν τε πρὸς ἐξώρυξιν κυβ. μέτρων εἰς 41714000 (ἀντὶ 42400000), καὶ τῆς πρὸς τοῦτο δαπάνης, ὑποβιβαζομένης οὕτως εἰς 600 000 000 φρ. (ἀντὶ 900 000 000), τοῦ πρὸς ἀποπερατώσιν τοῦ ἔργου ἀπαιτουμένου χρόνου ὑπολογιζομένου πάλιν εἰς 8 ἔτη.

ΗΛ. Γ. ΒΑΣΣΑΜΑΚΗΣ.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΡΩΣ

ὑπὸ Paul Bourget*.

Ἐγνώρισες τὸν οἰκιακὸν ἡμῶν βίον, φίλε μου, καὶ εἶδες τὸ ὕψιστον ἀποτέλεσμα βλασάνου, ἦν δὲν δύναμαι νὰ ἐκφράσω. Ἐάν ὑπάρχη ἰδανικὴ ἀπόλαυσις εὐτυχίας ἐν ἐκάστη τῶν μυστηριωδῶν σκηνῶν, διὰ τῶν ὁποίων δύο ὄντα ἀνταγαπῶνται, ὑπάρχει ὁμως καὶ ἰδανικὴ μελαγχολία ἐν ἐκάστη τῶν σκηνῶν αἰτινες ἀπομακρύνουσιν αὐτὰ ἀλλήλων. Ἐξῶμεν ὁ εἰς παρὰ τὸν ἄλλον, καὶ ὁμως καθ' ἑκάστην ἀπεβαινομεν μᾶλλον ξένοι πρὸς ἀλλήλους. Φυσικῶς καὶ ὡσεὶ ἐξ ἐνστικτοῦ ὁ Γεράρδος κατέπνιγε τὴν πρὸς τὴν δρᾶσιν ροπήν αὐτοῦ διὰ παντοειδῶν διασκεδάσεων ζωηρῶν διὰ τὰς ὁποίας δὲν κατέκρινα αὐτόν, αἱ ὁποῖαι ὁμως ἀπεδεικνυον πόσον ὀλίγον ἀναγκαῖα ἦμην αὐτῷ. Εἶχεν ἀρχίσει νὰ ἱππεύη, ἐνῶ ἐγὼ δὲν ἠδύναμην νὰ τὸν συνοδεύσω. Ἐγένετο φανατικὸς ὀπαδὸς τῶν λεμβοδρομιῶν, ἐπομένως ἐνεγράφη ὡς μέλος μιᾶς τῶν λεσχῶν ἰδιοκτητῶν θλαμηγῶν, αἰτινες ἀφθονοῦσιν ἐν Οὐάιτ, ἀπῆλθεν εἰς κυνηγεσίαν καὶ ἀπουσίασεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας συνεχῶς. ἠθέλησε νὰ ταξιδεύσῃ καὶ ἐγὼ συγκατατέθη. Ἀνά μέσον τῶν ἐπαλλήλων τούτων δοκιμασιῶν ἐκνευρισμοῦ ἔδεικνύετο τόσον καλὸς πρὸς ἐμέ, τόσον ἐσέβετο τὰς λεπτοτάτας τῶν ἀδυναμιῶν μου, ὥς προεμάντευε, τόσον ἀποφασισμένος ἦν νὰ κρατήσῃ μέχρι τέλους ἦν ἔλαθεν ὑποχρέωσιν, ὥστε δὲν ἐτόλμων νὰ προκαλέσω ἐξήγησίν τινα, κατόπιν τῆς ὁποίας προέβλεπον . . . Τί; Ναι, ἐφοβούμην. Δὲν εἶχεν ἀπομείνει πλέον ἐν ἐμοὶ οὐδὲν αἰσθημα ἀρκούντως ζωηρὸν ὅπως μὲ κινήσῃ εἰς ἐνέργειαν. Ἡ σκέψις τῆς ἀπελπιστικῆς μοναξίας, εἰς ἣν θὰ ἐρρι-

πτόμην ἐάν ἐγκατέλιπον τὸν Γεράρδον, ἐπίσης δὲ καὶ ἡ σκέψις τῶν τύψεων συνειδήτος εἰς ἅς θὰ κατέρριπτον αὐτόν, πάντα ταῦτα μὲ ἐκράτουν πλησίον του. Ἐάν δὲν μὲ ἠγάπα πλέον ὅπως ἡ εὐτυχὴς δι' ἐμοῦ, μὲ ἠγάπα ὁμως εἰσέτι ἀρκούντως ὥστε νὰ λυπηθῆ σφόδρα ἐάν μὲ ἔχανεν. Ὁ πανδαμάτωρ χρόνος ἐφθειρε καὶ τοῦτο, ὡς τόσα ἄλλα. Ἀλλὰ ποίας στιγμᾶς πικροτέρας τοῦ θανάτου ἐγνώρισα, φίλε μου, ἐν τῷ ὑπὸ αἰγείρων περιβεβλημένῳ οἰκίσκῳ ἐκείνῳ, ὅθεν κατὰ τὰς κακοκαιρίας ἤκουον τὸν φλοῖσθον τῆς θαλάσσης ὡς μακρυνόν καὶ μέγαν θρήνον! Ὅταν ὁ Γεράρδος εὐρίσκετο ἐν τῷ οἴκῳ τὴν ἐσπέραν ἀναγινώσκων παρὰ τὴν ἐστίαν, ἐγὼ δὲ εἰργαζόμενη ράπτουσα καὶ οὐδένα ἀντηλάσσομεν λόγον, παρετήρουν αὐτόν κρύφα. Ἐβλεπον διαζωγραφουμένην ἐπὶ τοῦ προσώπου του ἔκφρασιν στενοχωρίας, τοσοῦτῳ μᾶλλον εὐδιακρίτου, ὅση τὸ μείδιμα ἐν τῷ εὐγενεὶ ἐκείνῳ προσώπῳ εἶναι φυσικὸν ὡς ἡ ἐξωτερίκευσις τῶν αἰσθημάτων ἐν τῇ εὐγενεὶ ἐκείνῃ καρδίᾳ. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διέτρεχεν οὕτως γαλλικὰς καὶ τὰς ἀγγλικὰς ἡμερηΐδας, ἀναζητῶν ἐν τοῖς ἀρθροῖς καὶ ἐν τοῖς τηλεγραφήμασι τὰς μικροτέρας λεπτομερείας τοῦ πολιτικοῦ βίου, ὅστις ἀπετέλει τὴν μυστικὴν αὐτοῦ χίμαιραν. Ἐάν νέος τις διορισμὸς ἐγένετο ἐν τῷ ἀρχαίῳ αὐτοῦ σταδίῳ, μοὶ τὸν ἀνεκοῖνου ὡσεὶ ἀκουσίως καὶ τότε ἐβλεπον τὸ μέτωπον καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ σκιαζομένους ἀποτόμως. Ἐν μιᾷ λέξει δύναμαι νὰ σὲ ἐκφράσω ὅλας τὰς ἀγωνίας μου, ὅταν σοὶ εἶπω ὅτι πρώτη ἐγὼ συνέλαβον τὴν ἰδέαν τῆς εἰς Παρισίους ἐπανόδου. Ὅταν εἶχον τακτοποιήσει τὰς χρηματικὰς μου ὑποθέσεις ὁ κ. Ὠδρῦ, ὅστις κατὰ τὴν περίστασιν ἐκείνην προσεφέρετο ὡς τέλειος εὐπατρίδης—τόσον ὁ ὀξύρους ἐγὼϊσμός προσλαμβάνει ἐνίοτε ὕψος γενναιοφροσύνης, —μοὶ εἶχε διαμηνῦσαι ὅτι ἤμην τεθηκυῖα δι' αὐτόν καὶ ὅτι ἐάν ἐπεθύμουν ποτὲ νὰ ἐπανέλθω εἰς Γαλίαν μόνη ἢ ἐν συνοδείᾳ, οὐδὲν εἶχον νὰ φοβῶμαι ἐκ τῆς ἐκδικήσεως αὐτοῦ. Διὰ γυναῖκα τόσον ὑπερήφανον ὡς ἐγὼ τοιοῦτος λόγος ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν φοβερωτέραν ἀπαγόρευσιν. Τί μ' ἐνδιέφερον ὁμως νῦν ἡ ἀρχαία ὑπερηφάνεια; Ἐπανερχομένη εἰς Παρισίους, ἐξετιθέμην ἐπίσης εἰς τὸν κίνδυνον νὰ συναντήσω ἐκείνας καὶ ἐκείνους, ὅσοι μ' ἐγνώρισαν ἄλλοτε. Ἄ! Τί μ' ἐνδιέφερον αἱ πιθαναὶ περιφρονήσεις; Καὶ ἐγὼ ἤδη ἐξ ὑπαμοιβῆς ὤφειλον νὰ προβῶ εἰς θυσίας χάριν τοῦ Γεράρδου. Ἐάν ἐπανεκάμπτομεν εἰς Παρισίους θὰ ἠδύνατο τοῦλάχιστον νὰ προσπαθῆσῃ νὰ συνδέσῃ αὐθις τὸ κοπὲν νῆμα τῶν φιλοδοξιῶν αὐτοῦ. Ἡ ἀστραπὴ χαρᾶς ἢ ὁποῖα ἔλαμψεν ἐν τῷ βλέμματι του ὅταν ἐπατήσαμεν τὸν πίδα ἐπὶ τῆς προκυμαίας τῆς Βολωνίας—τῆς γαλλικῆς ἐκείνης προκυμαίας ἐξ ἧς εἶχον ἀπέλθει ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν μέθης ἐλπίδων μέχρι μανίας ἐξικνουμένης,—ὑπῆρξεν ἡ πικρὰ ἀμοιβὴ τῆς ἀφοσιώσεώς μου. Κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν τὴν καρδίαν μου ἐνέπλησσε συγκίνησης θριάμβου ἅμα καὶ ἀπελπισίας. Καὶ πάλιν δὲ προέβαλεν ἡ ἀγωνιώδης ἐρώτησις: Πῶς θὰ ἐξῶμεν ἐν Παρισίοις;

(*) Ἰδε ἀριθ. 13, σελ. 247—249.

Δὲν ἔχω πλέον οὐδὲν ἕτερον νὰ σοὶ διηγηθῶ, Ἥλια, ὅπερ δὲν γνωρίζεις ὅσον καὶ ἐγώ. Ὁ Γεράρδος σὲ ὠδήγησεν εἰς τὸ μέγαρον τῆς ὁδοῦ Βαλζάκ καὶ σὲ ἠγάπησα. Ναί, σὲ ἠγάπησα. Διὰ τί νὰ μοὶ σοὶ τὸ εἶπω σήμερον μετὰ τῆς εἰλικρινείας τῶν τελευταίων ἀποχαιρετισμῶν; Προήρχετο ἄρα γε τοῦτο ἐκ τῆς ἀντιθέσεως τοῦ γαληνίου, ὡς τοῦ παιδός, καὶ ἐπιχαρίτου χαρακτήρος σου, πρὸς ἕτερον, ὅστις ἐδέσποζεν ἐμοῦ ἀπὸ τοσοῦτου καιροῦ; Προήρχετο ἄρα γε ἐκ τοῦ ὅτι αἱ δυστυχίαι μου μὲ κατέστησαν λίαν εὐαίσθητον πρὸς ἐνδείξεις τινὰς συμπαθείας; Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ὁ ἔρωσ οὗτος δὲν ἠΰξησεν ἐν ἐμοὶ βαθμηδὸν καὶ λελογισμένως. Κατὰ τὴν τρίτην ἐπίσκεψίν σου, δὲν δύνασαι βεβαίως νὰ ἐνθυμηθῆς ὅτι ἔρριψας πρὸς ἐμὲ βλέμμα οἴκτου τόσον λεπτόν ὥστε εἰσέδυσε μέχρι τῶν ἐγκάτων τῆς καρδίας μου. Μόλις εἶχον μείνει μόνη καὶ ἀνελύθη ἐν δάκρυα. Ὅλαι αἱ βῆσανοι τῆς ἀκανονίστου θέσεως, ἐν ἧ διατέλουν ἐν τῇ κοινωνίᾳ, νέαν προσέλαβον ὄψιν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου. Ὅλαι δὲ συνῆλθον ἐν μιᾷ ιδέᾳ, τῇ ἐξῆς: Εἶναι ἀδύνατον νὰ μὲ ἐκτιμήσῃ. Αἱ τῆς ὑπερηφανείας δυνάμεις αἱ ἐν ἐμοὶ συσσωρευθεῖσαι ἀφυπνθίσθησαν καὶ ἡ κατὰκτησις τῆς ἐκτιμήσεώς σου ἀπέβη ὁ ὕψιστος σκοπὸς τῶν σκέψεών μου Ἐνεκα τούτου ὠνειροπόλησα νὰ γείνω φίλος σου—μόνον φίλος σου. Ἐὰν ἐν τῇ μαρᾷ ταύτῃ ἐπιθυμία ἐνυπῆρχεν ἐγωῖσμός καὶ ἐὰν σὲ ἠνάγκασα νὰ ὑποφέρῃς πλειότερον κρατοῦσά σε παρ' ἐμοί, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ σὲ βλέπω συγχώρησόν μοι, Ἥλια. Ἐπλήρωσα λίαν ἀκριβᾶ τὴν ἀφροσύνην ἐκείνην! Φεῦ! δὲν ἤρρηξα νὰ σχηματίσω τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ φίλια ἐκείνη δὲν ἦτο δυνατόν νὰ διαρκέσῃ μετὰξὺ ἡμῶν. Σὺ μὲ ἀγαπᾶς, μόνον καὶ μόνον ἐν τῇ νεαρότητι καρδίας ἣτις μέχρι τοῦδε πολλὰκις μὲν ἐδόθη ὡς παρακαταθήκη οὐδέποτε ὅμως ὀριστικῶς. Τάχιστα ἠννόησα τοῦτο. Πῶς ὅμως νὰ σοὶ περιγράψω τὴν συγκίνησιν ἐκείνην, τὴν ἀνάμικτον θλίψιν καὶ σφοδρὰ ἀπελπισία, ἣν ἡ ἀνακάλυψις ἐκείνη μοὶ ἔκαμε νὰ δοκιμάσω; Πῶς πάλιν νὰ σοὶ ἐξηγήσω τὴν ἀπεριόριστον εὐγνωμοσύνην, ἣν ὤμοσα εἰς τὸν ἔρωτά σου; Ὁ ἔρωσ ἐκεῖνος, ὅστις ἐμάντευεν ὅτι εἶμαι τιμία, μεθ' ὅλα τὰ συμβάντα, γυνή, μοὶ ἐφάνη ὡς πλάσμα ζῶν, ὅπερ ἠγάπων ἐγὼ διὰ τῆς αὐτῆς ἀγάπης, ἣν θὰ ἠσθανόμην πρὸς τέκνον ἀξιολάτρευτον. Διὰ ν' ἀπολαύσω ἐπὶ μίαν ἔτι ἡμέραν, ἐπὶ μίαν ὥραν, τὴν θέαν εὐχαρίστησιν τοῦ αἰσθημάτος τούτου, ἀνέβαλλον καθ' ἐκάστην πρωΐαν τὴν ἀπόφασιν, ἣν δὲν δύναμαι πλέον ν' ἀναβάλω μετὰ τὴν τελευταίαν ἡμῶν κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην συνδιάλεξιν. Ναι, πρέπει ἡ ἐσπέρα αὕτη νὰ ᾖ ἡ τελευταία. Πρέπει νὰ μὴ ἐπανίδωμεν πλέον ἀλλήλους. Πρέπει.

Ἦ, ἀγαπητέ. Ἄφες με νὰ σοὶ δώσω τὸ ὄνομα τοῦτο κατὰ τὴν στιγμήν καθ' ἣν σοὶ προξενῶ τόσον κακόν. Ἀπέρχομαι διὰ νὰ μὴ ἐπανεέλθω πλέον. Ἐὰν ἤξευρες ἐν ποίῳ παραδόξῳ κόσμῳ σκέψεων διήλθον τὰς στιγμὰς καθ' ἃς δὲν σὲ ἔβλεπον, ἀφ' οὗ ἤρξάμην νὰ σὲ ἀγαπῶ, θὰ ἠννόεις καλλίτερον παρ' ὅσον

δύνασαι νὰ ἐννοήσῃς, ἐκ τῶν ἐν σπουδῇ γραφομένων τούτων γραμμῶν, τοὺς λόγους τῆς ἀνεπιστρεπτῆς ἐξαφανίσεώς μου. Εἶδον ἐμαυτὴν διανοητικῶς συζῶσαν μετὰ σοῦ, Ἥλια, δοκιμάσασαν νὰ ἐπαναλάβῃ ἀπαξ ἔτι εὐτυχῆ βίον. Πάντοτε ὅμως παρίσταντο πρὸ ἐμοῦ οἱ ὀφθαλμοί σου, ἐν τοῖς ὁποίοις διέβλεπον ἰδέαν, ἣν οὐδέποτε θὰ μοὶ ἔλεγες καὶ τὴν ὁποίαν ἐγὼ θ' ἀνεγίνωσκον. Ἡ ἀνάμνησις τοῦ πρώτου ἔρωτός μου ἔμενε ζῶσα ἐν τῇ καρδίᾳ σου καὶ μετ' αὐτοῦ ἡ ἀνάτασις ἐκείνη ζήλια ἐπὶ τοῖς γενομένοις, ἐπ' ἐκείνοις, τὰ ὅποια δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μὴ λάθωσι χώραν! Εἶναι τόσον δικαία ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτῆς, ἡ ζηλοτυπία αὕτη! Ὅκα μὲ συνεχώρεις διότι ἔσχον σύζυγον πρὸ σοῦ, διότι θὰ ἐσκέπτεσο ὅτι πιθανόν ὁ γάμος νὰ μοὶ ἐπεβλήθη. Συγχώρησόν μοι κατὰ τὴν ὑψίστην ταύτην στιγμήν νὰ σοὶ ὁμιλήσω ἐκ τοῦ βήθους τῆς καρδίας μου. Δὲν θὰ μὲ συνεχώρεις ποτέ ὅτι ἔσχον ἔρωτα, διότι τὸν ἔρωτα ἐκεῖνον τὸν εἶχον ἐκλέξει ἐγώ. Αἰσθάνομαι δὲ κάλλιστα ὅτι θὰ ἔχῃς δίκαιον. Ὅταν μία γυνὴ ἠπατήθη ἐν τῇ πρώτῃ αὐτῆς ἐκλογῇ, δὲν δύναται πλέον νὰ ἐλπίσῃ ὅτι θὰ ἐπανεύρῃ ἐν τῷ προσώπῳ ἐκείνῳ, ὅπερ θὰ γινώσκῃ ὅτι ἡ γυνὴ ἐκείνη τῇ ἐλευθέρῳ αὐτῆς βουλήσει παρεδόθη εἰς ἄλλον, τὴν χροιάν ἐκείνην τῆς τρυφερότητος, ἣτις μόνη δύναται νὰ παράσχῃ τὴν εὐδαιμονίαν εἰς μίαν ὑπερήφανον ψυχὴν. Ἐπίσης δὲν δύναται, ἐὰν τὸ δεύτερον παραδοθῇ, νὰ ἐλπίσῃ ὅτι μόνη θὰ διατηρήσῃ τὴν πρὸς ἑαυτὴν ἐκτίμησιν ἐκείνην, ἀνευ τῆς ὁποίας ἡ ψυχὴ ἡ ἐμὴ δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ζήσῃ. Ἄγνοῶ ἐκν τοῦτο ἀποτελεῖ προαίσθημα ἐναντίον τῶν τῆς θύσεως θελήσεων, αἰσθάνομαι ὅμως τὸ προαίσθημα τοῦτο ἐν ἐμοὶ ὡς ἐνστικτον. Ἄ! φίλε μου! Τὸ ἐξῆς εἶναι τὸ σκληρότερον εἰπεῖν, ὅτι καὶ ἂν σὲ ἔβλεπον εὐτυχῇ πλησίον μου, ἐν τῇ οικιότητι ἐκείνη, ἣν δὲν ἐτόλμησας πιθανῶς νὰ φαντασθῆς, ἐγὼ ὅμως, ἐγὼ ἡ ὁποία σὲ ἀγαπῶ, δὲν θὰ ἤμην εὐτυχῆς. Θὰ ἔχανον διὰ παντός τὴν βεβαιότητα ἐκείνην ὅτι ἔπραξα καλῶς, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν κυρίαν ἀνάγκην ὀλοκλήρου τοῦ βίου μου. Διὰ νὰ διατηρήσω λοιπὸν τὴν βεβαιότητα ἐκείνην ὀλοκλήρον, συναμα δὲ νὰ διατηρήσω διὰ παντός τὴν θέσιν, ἣν ἡμέραν τινα κατέλαβον ἐν τῇ καρδίᾳ σου, φεύγω νῦν μακρὰν σοῦ. Τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο ὄνειρον τοῦ ν' ἀποθάνω διὰ ν' ἀγαπῶμαι καλλίτερον, διὰ ν' ἀγαπῶμαι αἰωνίως, ὅπερ ὑπῆρχεν ὄνειρον τοσοῦτων γυναικῶν, τὸ παραλαμβάνω μετ' ἐμοῦ φεύγουσα. Μὴ θελήσῃς νὰ μὲ τὸ ἀρπάξῃς, ἀγαπητέ μου. Ἐν τῇ ἀθλιότητι τοῦ καταστραφέντος μέλλοντός μου, τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν μόνην ἐπιτρεπομένην μοι εὐδαιμονίαν. Ἄ! ἐὰν μὲ ἀγαπᾶς, ἄφες μοι τὴν εὐδαιμονίαν ταύτην. Ἄλλως τε πάντες οἱ ὕλικοι ὄροι τῆς φυγῆς καὶ τῆς ἐξαφανίσεώς μου εἰσὶ παρεσκευασμένοι κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε πᾶσα ἔρευνα ὅπως μ' ἐπανεύρωσιν ἔσται ματαία. Ἐνταῦθα ἐγκεῖται ἡ ἐξήγησις τῶν συγῶν τελευταίων ἀπουσιῶν μου ἐκ τοῦ μεγάρου, αἱ ὁποῖαι, φεῦ! μὲ ἐστέρησαν πολλῶν τῶν τελευταίων ἡμῶν ὥρων. Τὴν ἔρευναν ὅμως ἐκείνην δὲν ἐπιθυμῶ οὐδὲ νὰ δο-

κιμάσης νά τήν κάμης. Ἐπίτρεψόν μοι νά τελειώσω τόν βίον μετὰ γλυκειάς, μεθυσκούσας, μοναδικῆς χιμαίρας. Συχνάκις παρεπονείσο εἰς ἐμέ διὰ τόν θάνατον τῆς καρδίας σου. Ἐάν εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ καρδία ἐκείνη εἶχεν ἀρχίσει πάλιν νά πάλῃ πλησίον μου, ἐξ εὐγνωμοσύνης πρὸς τόν νέον τοῦτον βίον, ὑπάρχουσιν εἰς τήν ζωηροτέραν ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας μου. Θά ἔλθῃ ἡμέρα καθ' ἣν θά εὐχαριστήσης τήν φίλην ἢ ὅποια σοί ἐκληροδότησεν, ἀποχωριζομένη σου, αἴσθημα τόσον ὠραῖον καί τόσον ἀγνόν καί τοῦ ὁποίου οὐδεὶς θά ἤγγισε τὸ θεῖον ἄνθος. Καί ὑγείαινε, ἀγαπητέ. Τὸ λυκαυγές ἀρχεται φωτίζον ἀπαισίως τόν θάλαμον τοῦτον. Ἐγὼ νά γράψω ἀκόμη μίαν ἐπιστολὴν προωρισμένην νά ἐπουλώσῃ πληγὴν οὐχὶ βαθεῖαν. Καταλιμπάνουσά σε διὰ παντός, δὲν ἔχω πλέον λόγους, οὗς νά θνηθῶ νά προφέρω. Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν αἰσθάνομαι διὰ σέ ἀνέκφραστον τι. Ὑγείαινε, Ἥλια, καί σκέπτου τὴν ἐξαφηνισθεῖσαν ἢ ὅποια οὐδέποτε ἐψεύσθη, ἢ ὅποια, πρὶν ἢ σέ γνωρίσῃ, ὑπέφερε σκληρῶς, διότι ἠπατήθη, ἢ ὅποια σέ ἐγνώρισε λίαν ἐξώρως καί ἢ ὅποια δὲν θ' ἀπήρχετο ἐκεῖ ὅπου νῦν ἀπέρχεται, ἐάν δὲν σέ ἠγάπα.

ΚΑΡΑ.

... Ὅταν ὁ Ἥλιος Ακαρέντιος ἀνέγνω τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ἡ πρώτη αὐτοῦ κίνησις ὑπῆρξε νά ὀρμήσῃ ἐκτὸς τῆς οἰκίας του διὰ νά ὀρμήσῃ εἰς τὸ μέγαρον τῆς Κλάρας. Ἐν τῇ ἀμέλει τῇ φερούσῃ αὐτὴν εὐρισκόμενος ἀνέγνω τὸ δεύτερον τὰς σελίδας ταύτας. Κατ' αὐτὴν τὴν δευτέραν ἀνέγνωσιν τῷ ἡλίθον δάκρυα, ἀλλὰ συνάμα ἔγνω καί τὴν φρικτὴν πραγματικότητα ὅτι ἡ ἀποῦσα ἔσχε δίκαιον καί ὅτι ὁ δεύτερος οὗτος ἔρωσ ἔδει νά ὑφίσταται μόνον ἐν χωρισμῷ καί ἐν οὐαίρῳ. Κατῆλθεν ἐκ τῆς ἀμέλεις κατὰ τὴν γωνίαν ἐκείνην τῆς ὁδοῦ Φραγκίσκου τοῦ Α' καί τῶν Ἡλυσίων Πεδίων, ἦν τόσον καλῶς ἐγνώριζε καί ἐπανῆλθε πεζῇ χωρὶς νά προχωρήσῃ μέχρι τοῦ μεγάρου τῆς ὁδοῦ Βαλλῶν, διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης, ἦν τῇ προτεραιῇ εἶτι εἶχε διατρέξει μετὰ τοσοῦτων ἐλπίδων ἐν τῇ καρδίᾳ. Ἐπανῆλθεν, ὑπακούων ὡσεὶ ἐξ ἐνστίκτου εἰς τὰς θελήσεις τῆς Κλάρας, καί, ὀλοκλήρου τῆς πυρίας τῆς εἰμαρμένης ἐκχειλιζούσης διὰ μιᾶς ἐκ τῆς καρδίας του, ἠνύνησεν, ἐν τῷ μέσῳ τῶν παθήσεών του, ὅτι διὰ πρώτην φοράν εἰσῆρχετο εἰς τόν μυστηριώδη κόσμον τοῦ Μεγάλου Ἐρωτος.

A. ΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ.

Τὸ ἔαρ λάμπει, ἡ φύσις χαίρει, ὁ οὐρανὸς μειδιᾷ φειδῶς ἀνεφωγμένοι οἱ στίλβοντες πυλῶνες τοῦ ἐπ' ἀργυρῶν κρηπίδων ἐρειδομένου αἰθερίου ἀνακτόρου, ἀποκκλύπτουσι τὰ ἀχνῆ χρυσόγλαυκα αὐτοῦ βῆθη ἐφ' ὧν τῆδε κάκεισε πλανῶνται λευκὰ νέφλα, ἀερώδεις πνοαὶ τοῦ αἰωνίως καιομένου λιθίνου ἐν τῷ

ἀδύτῳ τοῦ Παραδείσου, τοῦ ἡλιολαμποῦς ἐκείνου κόσμου τοῦ ἐκτεινομένου πέραν παντός αἰσθητοῦ ὄριου, εἰς ὑπερήνεμον ὕψος, ὅπερ μάλισ ἐν ἰδεῶδει πτήσει προσθίγουσα ἢ ἀελοπτερυγὸς φαντασία ταπεινοῦται καί ἀπαυδᾷ.

Ἐκεῖ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ γλοεροῦ λοφίσκου, ἐν μέσῳ μύρτων καί δαφνῶν καί φυλλαζόντων σχοιῶν, νεαρὸς ποιμὴν κρατῶν τὸν αὐλόν του ἐπιτηρεῖ τὸ ἐπὶ τῆς πρασίνης χλόης νεμόμενον ζωηρὸν αὐτοῦ ποιμνιον. Ὑψίθεν ἐκεῖ μαγευτικὴ ἢ θεὰ τῆς λαμπροκοσμῆτου φύσεως· πόρρω ἀπλοῦται σαπφειρίνη καί ἀπέραντος ἢ χρυσαυγίζουσα ἔκτασις τῆς θαλάσσης, ἥς τὸ αἰέρρου κῦμα ροχθεὶ καί θλάται ἐπὶ τὰς βραχῶδεις ρηγμίνας καί τὰ γλαφυρὰ σπῆλαια· μικραὶ λέμβοι μετ' ἀναπεπταμένων λευκῶν ἰστιῶν, ἄπερ οὐριον κῦμα κολποῖ, ταχυποροῦσιν ἐπὶ τῶν ἀφροστεφῶν ρευμάτων ὡς θαλάσσιοι Νύμφαι λευχεῖμονες, πτεροκίνητοι. Πετᾶτε λέμβοι, πετᾶτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης, αἰκινιήτου ὡς τὸ πνεῦμα ἡμῶν, ἀχανοῦς ὡς τὸ ἄπειρον πρὸς ὃ πάντες κατευθυνόμεθα· καί ἡ οὐριος πνοὴ τοῦ βορρᾶ, ἡ εὐεργετικὴ τῆς θεότητος ἐπίνευσις, ὡθεῖτω ὑμᾶς ἐσχεὶ πρὸς ἡμέρους ἀκτῆς, πρὸς χλοαζούσας παρχίλους, ὡς πρὸς κόλπους ποθητοῦς γλυκερῆς εὐτυχίας. Πετᾶτε, πλοια, ἐπὶ τῆς πολιᾶς θαλάσσης· κομίζετε ταχέα ὡς ἀνεμοφόρητα πτηνὰ πρὸς τὸν ἀπειλιν ἐξόριστον τὸν ἐπ' ἀξένου ἀκτῆς πλανώμενον ἕνα δροσόρραντον θαλλὸν ἀπὸ τῆς φίλης πατρίδος αἴας, μίαν θαυροῦρεκτον ἐπιστολὴν ἀπὸ τῶν φιλάτων αὐτῶ· καί παραλαμβάνοντα αὐτὸν αἴφνης ἐπὶ τῆς κυματοπλήγῃς πῶρος ὑμῶν καί διαγράφοντα ὀπισθεν ἀφρώδη αὐλακα, εὐσθεστον ὡς ἡ ὑπαρξίς ἡμῶν ἐπὶ γῆς, ἐπαναφέρετε αὐτὸν ἐν μαγευτικῇ ἐκστάσει διατελοῦντα εἰς τὸ ἱερόν γενέθλιον ἔδαφος! . . .

Ἐπὶ τῆς ὑπὸ τὸν λοφίσκον ἀνθοστεφοῦς κοιλάδος νεαραὶ ποιμενίδες, ροδόεσαι ὡς ἡ αὐγὴ, ἀποβαλοῦσι τὰ κρήδεμνα, ὀρχοῦνται ἀλληλοκρατούμεναι, ἢ δὲ φειδῶς αὐτῶν ἐλαφρόπους χορεία ἵπταται μάλισ προσθίγουσα τὸ ἔδαφος ὡς σμῆνος περδίκων ἐρατεινῶν, ἐν ᾧ μία ἐξ αὐτῶν, ἡ κροκόπεπλος Λαμπετία, ὑπὸ τὴν σκιάν εὐφύλλου δρυὸς καθημένη, ἄδει αὐταῖς λιγύφθογγον μέλος ρυθμίζον τὸ βῆμα των. Ἰδοὺ αἴφνης αἰ περίξ ἀνθοῦσαι ροαί, ὡσεὶ ὑπὸ ζεφύρου πνοῆν, ρκίνοῦσιν ἐπ' αὐτῶν ἀφειδῶς τὰ φοινικόχροα ἄνθη των· εἶναι αἰ ἀερόπεπλοι Δρυάδες Νύμφαι, αἰτινες πτερυγίζουσαι ἀοράτως ἐπὶ τὰ φυλλώματα, ἀνθοβολοῦσι τὰς ἀβροχίτνας κόρας, τὰς προσφιλεῖς αὐτῶν ἀδελφάς. Ἐπὶ δὲ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου ὁ νεαρὸς ποιμὴν θεᾶται αὐτάς σιωπηλῶς ἵνα μὴ ἀπολέσῃ μηδένα τόνον τοῦ ἄσματος, ὃν οἱ γλυκεῖς ζέφυροι εἰς τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ ἐπιρρίπτουσιν.

Ἰδοὺ ἐπεφάνη ἐπὶ τοῦ λόφου ἕτερος ὀμήλιξ αἰπόλος, αὐλὸν ἐπίσης κρατῶν· ἵσταται ἀναμμένων ὅπως ἀθροισθῶσι περὶ αὐτὸν αἰ πλάνητες αὐτοῦ μηκάδες αἰ ὄρεοχαρεῖς, αἰτινες διασπείρονται ἐπὶ τῆς κλιτύος καί σκιρτῶσιν ἐπὶ τῶν ἀπορρωγάδων τοῦ λοφίσκου πετρῶν.

— Χαίρε, Μύρων, φίλε ποιμήν· τί βλέπεις ἐκεῖ μακράν, κάτω τοῦ λόφου, ἐνῶ οἱ ἐροτροφεῖς ἄμνοι σου πλανῶνται ἀμέριμνοι ἐγγύς τῶν σχοίνων καὶ σκιρτῶσι περὶ τὰς μητέρας αὐτῶν;

— Βλέπω μακράν τὸν λειοκύμνα βχυρρείτην πόντον καὶ τοὺς δροσέντας βράχους τῆς ἀκτῆς, τὰ προσφιλῆ τῶν Ναϊκῶν ἐνδικιτήματα, ἀλλ' ὅ,τι ἔτι μᾶλλον μὲ ἠδύνει εἶναι ἡ θεὰ τῶν ἐν τῇ κοιλάδι ὀρχουμένων καλλικόμων ποιμενίδων καὶ τῆς αἰοιδῶ αὐτῶν Λαμπετίας ἡ μελιχρὰ φωνή. Ἄγωμεν πρὸς αὐτάς, αἰπόλε, καθίσωμεν ὑπὸ τὴν δρῦν παρὰ τὴν Λαμπετίαν, καὶ ἐκεῖ, ἀποθείς τὴν πήραν, ψάλε ἐν ἄσμα ἐξ ἐκείνων δι' ὧν τοσοῦτ' ἰσχυροὺς τοὺς ὄρεσιβίους ποιμένας καὶ τὰς ποιμενίδας τὰς φιλομενίδεις· αἱ δὲ αἰγῆς σου, μετὰ τῶν προβάτων μου ἀναμειγμέναι, ἄς σκιρτῶσι παιδρῶς πέριξ ἡμῶν ὑπὸ τὰ βλέμματά μου.

— Ἀδελφε Μύρων, ἄγωμεν· θὰ ψάλω τὸ ἄσμα τῆς Δάφνης, τῆς νεαρᾶς Δάφνης, ἣν οἱ δρυμῶνες θαυοῦσαν ἐπένθησαν.

— Χαίρετε, ποιμενίδες καλλιπάραιοι, ἀδελφαὶ τῶν Δρυκῶν Νυμφῶν· δέχεσθε ἄρα καὶ ἡμᾶς τοὺς ἀφελεῖς ποιμένας ἐν τῇ εὐσταλεῖ ὑμῶν χορείᾳ; ὁ αὐλητῆς οὗτος αἰπόλος θὰ ψάλη τὸ ἄσμα τῆς Δάφνης, τὸ κατακηλοῦν τὴν ἀκοήν.

— Προθύμως δεχόμεθα ὑμᾶς, ποιμένες ἀδελφοί, καὶ μεθ' ἡδονῆς θ' ἀκούσωμεν τὸ χάριεν ἄσμα.

— Παρθένοι, καθίσατε πέριξ ἐν κύκλῳ ἵνα κρίνητε πᾶσαι περὶ τῆς ποιμενικῆς μου ᾠδῆς.

Ἐν μέσῳ κρίνων θαλερῶν ἐντὸς γλωρῶν κοιλάδων ἡ νέα Δάφνη, ποιμενίδς ἀγνή καθὼς ἐκεῖνα, μετὰ πλειάδος ἔβαινε χιονοδῶν ἀμνάδων καὶ ἐγέλα ὡς ἡ ἀνοιξὶς καὶ ἔδρεπε τὰ κρίνα.

Ὅπότεν λάμπη ἡ αὐγὴ, ὅταν χρυσίξ' ἡ δύσις, καὶ Φοῖβη ὅταν θεωρῆ τὴν φύσιν κοιμηθεῖσαν καὶ τῶν Πλειάδων ἡ ἀγνή δμήγυρις ἐπίσης δὲν ἦσαν ὠραϊότεραι αὐτῆς ποτέ, δὲν ἦσαν.

Καὶ ἐπλανᾶτο εἰς χρυσοῦν ὄνειρων παραδείσους· καὶ ἔλαμπε τὸ ὄμμα τῆς, τὰ χεῖλη ἐμειδίῳν· ὡς ψάλλει εὐθυμοὶ πτηνὸν ὑπὸ τὰς κυπαρίσσους με ἄσματα χαρμόσυνα διήρχετο τὸν βίον.

Ἀλλὰ ἀνέτειλεν αὐγὴ ὠχρὰ καὶ τεθλιμμένη καὶ ἡ Δάφνη ἐμαράνθη· ἀτημελῆς ἡ κόμη τῆς ἐχάθη λελυμένη ἦν ἐστεφάνουον ἄλλοτε τοῦ ἔαρος τὰ ἄνθη.

Καὶ ἡ μορφή τῆς ἡ νεκρὰ μειδίαμα δὲν ἔχει· δὲν ἔχει πλέον τῆς ζωῆς τὰ θέλητρα ἐκεῖνα . . . λάμπει τοῦ βίακος θολὸν τὸ κύμα ὅταν τρέχη; εἶδὲς ποτε μέσῳ νυκτὸς ἡλιακὴν ἀκτιῶνα;

Τὴν εἶδον καὶ τὴν ἔκλαυσαν αἱ Νύμφ' αἱ Ὀρειάδες· καὶ ἐκεῖ ὅπου γλοῦξ' ἡ γῆ καὶ εὐωδιᾶ ὁ θύμος, αἱ ὄρφαναί τῆς ἔριφοι, αἱ ὄρφαναὶ ἀμνάδες ἐβέλαζον πενθίμως . . .

Καὶ τὰ πτηνὰ πετόμενα δειλιῶς ἐπὶ τῶν κλώνων, « ἀπέθανεν! ἀπέθανεν! » ἀνέκραζαν μὲ πόνον· « ἀπέθανεν, ἀπέθανεν . . . » ἀνέκραξεν ἐπίσης καὶ ἡ στονόεσσα Ἠχώ ἐκεῖ παρὰ τὰς βρύσεις.

Ἰτέα τανυέθειρος, τῆς ἐρημίας, κόρη, τὴν βλέπει καὶ τὴν κέραν τῆς μελαγχολοῦσα κύπτει στενάξ' ἡ αὔρα πνέουσα ἐκεῖ ἀπὸ τὰ ὄρη καὶ ἡ ῥοδῆ τὰ ῥόδα τῆς τὰ ἠνθισμένα βίπτει.

Ἀκτιῶν χρυσῶ δάχρυα τὴν νύκτα ἡ σελήνη ἀφθόνως μέσῳ τῆς σιγῆς ἐπάνω τῆς προχέει καὶ μὲ τὸν φλοῖσόν τῆς θρηνεῖ ἡ χρυσταλλώδης κρήνη ἣτις ἐγγύς που βέει.

Πτηνὰ πετάμενα δειλιῶς καὶ αὔραι περοφόροι, σελήνης χρυσολάμπουσα, σιγολαλοῦσα κρήνη, ἰτέα τανυέθειρος, τῆς ἐρημίας κόρη, θρηνήσατε, θρηνήσατε . . . ἀπέθανον ἐκεῖνη! . .

Ὅταν φυσήσῃ ἡ πνοὴ ἡ κρύα τῶν χειμῶνων καὶ σᾶς διώξῃ, ὦ πτηνὰ, ἡ βία τοῦ βορέα, λαλεῖτε ἔτι θλιβερόν ἐπὶ τῶν βράχων στόνον· « ἀπέθανεν, ἀπέθανεν, ἡ Δάφνη ἡ ἀκμαία! »

Καὶ ὅταν ἡ ἀνοιξὶς φανῆ, τὸ χάρμα τῶν δρυμῶνων, καὶ τὰ φυλλώματα θροεῖ τὸ βῆμα τῶν ἐλάφων, διὰ τοῦ ράμφους δρέψατε ῥοδῆς ἀνθούντα κλώνων καὶ στεφανώσατε, πτηνὰ, τὸν κρυερόν τῆς τάφον.

— Ὁραῖον τὸ ἄσμα, καλλίφωνε αἰοιδέ, καὶ ὄντως κηλεῖ τὴν ἀκοήν, ἀλλ' ἰδὲ πέριξ, τῶν ἀβρῶν ποιμενίδων οἱ γλυκεῖς ὀφθαλμοὶ ἐπλήσθησαν μαργαρωδῶν δακρύων, καὶ ἔσπειρον ἐπ' αὐτῶν ἡ ἐκ τοῦ θανάτου τῆς Δάφνης σου συγκίνησις. Οὐχὶ θρήνους, ἀλλὰ γέλωτας ὄφειλες, φίλε αἰπόλε, νὰ ἐμπνεύσῃς αὐταῖς· ἀλλ' ἤδη ἐγὼ θὰ τονίσω ἐτέραν ᾠδὴν, ἐν οὐχὶ κρείττονα, παιδρῶτερον ὅμως τῆς σῆς, ἣτις θὰ ἐπαναφέρῃ τὸ μειδίαμα εἰς τὰς θεοειδέας τῶν παρθένων μορφᾶς· ἡ δὲ ἀργυρόπεζα Λαμπετία, ἀφ' οὗ διανεμῆ τὰ πλήρη ἀγνοῦ γάλακτος κίσσοστεφῆ κύπελλα καὶ ἤδη κρατεῖ, κρινάτω τις ἐξ ἡμῶν ἔψαλεν ἀμεινον.

Ἦ Μοῦσα τῶν ποιμένων, θεότης ἔφορός μου, νὰ ψάλω ἔμπνευσέ με τὰ θέλητρα τοῦ κόσμου. Τὰ χεῖλη εἰς τὸ καθαρὸν κισσοστεμμένον πόμα δροσίσωμεν, ὦ φίλοι, καὶ ἄς ῥοδοδάφνη τῆς ζωῆς τὸ ἠνθισμένον χρώμα τὰς νεαρὰς μας παρειάς, τὰ νεαρὰ μας χεῖλη.

Δὲν θέλω πλούτη λάμποντα, δὲν θέλω δόξαν, φίλοι· αὐτὰ ὡς πέπλος ζοφερός ὁ φθόνος περιβάλλει· εἰς τὴν ζωὴν προβαίνωμεν μὲ μειδιῶντα χεῖλη καὶ ἔστρωσαν πλούτη μας ἀγνὰ τῆς φύσεως τὰ κάλλη.

Ἦ Μούσα τῶν ποιμένων, θεότης τῶν λειμώνων,
τὴν κεφαλὴν μου στέφον μὲ μύρτου χλωρὸν κλώνον.
Τί πρὸς ἐμὲ ἂν ἰσχυρὸς ἀκοίω τῶνομά μου
ἐν μέσῳ ἀπηχούμενον τῶν ἀστικῶν τριῶδων ;
καθὼς ὁ Πλὴν ἀμέριμος πλανῶ τὰ βήματα μου
ὅπου μινύρ' ἢ ἀηδῶν, ὅπου γελᾷ τὸ ρόδον.

Τί πρὸς ἐμὲ μαρμαρυγαὶ μεγάρων χρυσοθύρων,
τί πρὸς ἐμὲ ἀδάμαντες, πορφύραι βασιλέων ;
μ' ἀρκεῖ ἢ Φοῖβη ἐν νυκτὶ, ὁ φάρος τῶν ὄνειρων,
μ' ἀρκεῖ τὸ ἄστρο τῶν πτηνῶν, ἢ αὔρα τῶν ὀρέων.

Νὰ ψάλλω ἔμπνεέ με, ὦ Μούσα, καὶ εὐνοεῖ,
ὅπου ἀνθῶν τὰ ρόδα καὶ πρασινίζ' ἢ γλόη.
Εἰς τὸν λειμῶνα τῆς ζωῆς τρυφήσωμεν, ὦ νέοι·
ἢ Ἡβη, κόρη τούρανῶ, μὲ τάνθη τῆς μᾶς βραίνει·
καθὼς ὁ ρυᾶξ διαυγῆς ὁ βίος μας ἄς ρέη
κ' εἰς τὴν ψυχὴν μας τῆς χαρῆς ἢ ἀνοιξίς ἄς μένη.

Σὲ, Μούσα τῶν ποιμένων, καὶ τάνθη τῶν λειμώνων,
ἀγνὸς ἐγὼ αἰπόλος, ἐπιθυμῶ καὶ μόνον.
Μέσῳ ἀνθῶν πλανώμεθα μὲ πτερωμένον πόδα
δίκην ψυχῶν ἑρατεινῶν καὶ πτερωτῶν Ζεφύρων.
Τὰς σταφυλὰς τρυφήσωμεν, συλλέξωμεν τὰ ρόδα
κ' εἰς τῆς ἀθῶας ἡδονῆς μεθύσωμεν τὸ μύρον.

Καὶ ἂν ὁ βίος μας βραχὺς ἐπὶ αὐτῆς τῆς σφαῖρας,
καὶ ἂν φθαρτὰ αἰ κελλοῦν ἄς ψάλλω καὶ κηρύττω,
θάλλει τὸ ἔαρ διαρκῆς ἐκεῖ εἰς τοὺς αἰθέρας
ὅπου ἀνθεῖ Θεοῦ χαρὰ ζήτω τὸ ἔαρ ζήτω !

Ἦδη ἀπόνειμε τὸ ἀνῆκον ἑκατέρῳ γέρας, Αἰμπε-
τία περικαλλῆς.

— Ἦ Μέρων, ἢ φωνή σου εἶναι ἡδυτέρη τοῦ φλοι-
σθου τοῦ ρυᾶκος καὶ φαεινότερη τοῦ τερετίσματος
τῶν χελιδόνων· ἀδελφαὶ ποιμενίδες, πλέξατε στέφανον
ἐκ σφριγηλῶν μυρσινῶν καὶ δι' αὐτοῦ κοσμήσατε
τὴν κυματῶσσαν κόλπην του. Σὺ δέ, νέε αἰπόλε, οὗ ἢ
γλυκεῖα μελάγχολος ἀυδὴ ἔσπειρε πρότερον τὰ δά-
κρυα ἐπὶ τῶν ὀμμάτων ἡμῶν, δέξει στέμμα ἐξ ἰῶν
ἔπερ ἀγνά ἐγκρύπτονται ὑπὸ τὴν χλόην καὶ ἀβρὰ
σταλάζουσι δρόσου δάκρυα.

Ἦ ἀρελὲς ποιμενικός βίος, βίος εὐγενῆς ἐν τῇ ἀ-
σπίλῳ ἀγνότητί σου, μεγαλοπρεπῆς ἐν τῇ ἀδουλώτῳ
φιλοσοφικῇ ἐλευθερίᾳ καὶ τῇ μετὰ τῆς ἀδαμάστου
φύσεως συναδελφώσει σου, σὺ μόνος εἶσαι πιστὸν πως
ἀπαύγασμα τοῦ ἰδεώδους βίου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς·
ἀλλ' ὡς αἰγλήεν ὄναρ ἐποχῆς μεμακρυσμένης, ἢ εἰκῶν
σου, ὀραπέτις εἰκῶν ἀνεφίκτου ἡμῖν ἠθικοῦ κάλλους,
ἐπὶ σμικρὸν μόνον ἐν τῇ φαντασίᾳ παρίσταται· τα-
χέως δέ, ὡς πάντα τὰ φανταστικὰ ὄνειρατα, σθεν-
νυμένη, καταλείπει αὐθις ἡμᾶς τοὺς τέλανας βροτούς,
τοὺς νάνους ἐσχατογενεῖς βλάστούς τοῦ κερμηκότος
ἤδη ἐκ τῆς ἀνάου παραγωγῆς γηραιῶ προπάτορος
Χρόνου, εἰς τὸν αὐτὸν παγερὸν καὶ σκοτονεφῆ τῆς
πραγματικότητος ὀρίζοντα, εἰς τὰς αὐτὰς πνιγηρὰς
ὀμίχλας τοῦ ἀνικροῦ καὶ ὀλισθητικοῦ τῆς ἐποχῆς ἡμῶν
βίου.

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ.

ΜΙΑ ΚΕΡΑΣΟΥΣ Ἡ ΔΥΟ ;

Καί :

τούτων ἢ πρὸς Α ἢ ἢ πρὸς Δ·
ἢ ὑπὸ τοῦ Ξενοφώντος μνημονευομένη ;

Ἐν τῇ προηγουμένη δημοσιουθεσίᾳ ἡμῶν διατρι-
βῇ ἀνεσκευάσαμεν χάριν ἄλλων προκληθέντες τὰ ὀλί-
γα τινὰ Περὶ Κερασούντιος τοῦ κ. Π. Κ. Παυλίδου καὶ κατεδείξαμεν τὸ ἀσύστατον τῶν δημο-
σιεύσεων τοῦ φίλου. Ἐν τῇ διατριβῇ ἡμῶν ἐκείνῃ
ὑπεσχέθημεν ἵνα δώμεν πέρας εἰς τὴν συζήτησιν
ταύτην, ἢν μία μόνον μονόστιχος σημειώσις ἐν τῇ
περὶ Εὐξείνου Πόντου μελέτῃ ἡμῶν προεκά-
λεσεν, ἀποδεικνύοντες α') ὅτι δὲν ἢ πατήθημεν
γράφοντες «Δύο πόλεις ὑπὸ αὐτὸ ὄνομα, καὶ τού-
των ἢ πρὸς Α ἢ ὑπὸ τοῦ Ξενοφώντος μνημονευομέ-
νη», καὶ τοι τὸ ἀμαρτάνειν ἀνθρώπους ὄν-
τας οὐδέεν, οἰόμεθα, θαυμαστόν. ἵνα αὐ-
τὴν τὴν Ξενοφώντειον ῥῆσιν μεταχειρισώμεθα· β')
ὅτι ἐὰν ἢ πατήθημεν (φράσις ἀρεστὴ τῷ κ. Παυ-
λίδῳ), ἢ πατήθημεν οὐχὶ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν Πο-
τικῶν τοῦ μακαρίτου Τριανταφυλλίδου, ὡς εἰκάζει
ἢ βεβαίῳ ὁ κ. Παυλίδης οὔτε ὁ Στράβων σφάλα-
ζεταί.

Καὶ δὴ ἵνα μὴ μακρογοῶμεν, ἐπὶ τὸ ἔργον.

Γράφοντες περὶ διπλῆς πόλεως, ὧν ἢ ἀρχαιοτέ-
ρα ἢ πρὸς Ἄνατολὰς εἶνε ἢ τοῦ Ξενοφώντος,
εἴχομεν ὑπ' ὄψιν τὰ κοινῶς παραδεγμένα ὑπὸ τῆς
Ἐπιστήμης καὶ τὴν ἀπὸ αἰῶνος τοῦλάχιστον ἐν ταύ-
τῃ κρατοῦσαν δόξαν, ἐκτὸς ἐὰν νέα τις ἐπὶ τόπου
ἔρευνα σοφῶν καὶ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ κῦρος ἐχόντων
ἀνδρῶν, ἐπιγραφαί, νομίσματα, τούναντιον ἀπέφηνε
καὶ ψευδῆ τὴν ὑπάρχουσαν γῶμιν κατέδειξεν, ὅπερ
ἡμεῖς τοῦλάχιστον ἀγνοοῦμεν καὶ ἐπιθυμοῦμεν νὰ
μάθομεν.

Α') τὰ τοῦ Kiepert, λέγοντος ἐν ὑποσημειώσει τρί-
τῃ τῆς 93 σελίδος τῆς Ἀρχαίας Γεωγραφίας
αὐτοῦ (Lehrb. der alten Geographie) ἐπὶ λέξει τάδε:
*Die oestliche, schon von Xenophon genannte, später
verschwunden bis auf den Namen κτλ.* ὅ ἐστι μεθερμ-
νεύομενον : «Ἡ ἀνατολικὴ (Κερασούς) ὑπὸ τοῦ Ξε-
νοφώντος ἦδη ὀνομαζομένη μεθίστηρον ἀφανισθεῖσα
μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς ὀνομασίας κτλ.» Ἐν δὲ τῷ ἐ-
δάφει τῆς αὐτῆς σελίδος (93) λέγει *zwei Kirschenstädte*
(= δύο Κερασούντες πόλεις) καὶ ὀλίγον κατωτέρω
Pharnakelia an der Stelle des westlichen Kerasus,
ἦτοι Φ. ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς δυτικῆς Κερασούντος.

Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνει ὁ μοναδικὸς καὶ διεθνῆς
χαρτογράφος Kiepert καὶ ἐν νεωτέρῳ περιληπτικῇ
ἐκδόσει τοῦ αὐτοῦ συγγράμματος σελ. 44 ἢ § 59.

Β') Ἐν τῷ Reallexikon τῷ πασιγνώστῳ τοῦ Lübker
(ἐκδ. 5' 1882) καὶ χρησιμωτάτῳ ὅπου φέρονται δύο
πόλεις, die westliche (= δυτικὴ) εἶνε ἢ νῦν Κε-
ρασούς.

Γ') Ἐστρηρίθημεν γράφοντες τὴν ὑποσημειώσιν
ἐκείνην καὶ ἐπὶ χαρτῶν καὶ δὴ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ χάρ-
του τοῦ Ἐλλινισμοῦ κατὰ τὴν Ε' π.Χ. ἑκατον-
ταετηρίδα τοῦ ἐν τῇ γνωστῇ σειρᾷ πᾶν ὑπὸ τοῦ ἐθνι-
κοῦ εὐεργέτου κ. Ζαφειροπούλου ἐκδοθέντων. Ὁ ἀ-
πιστῶν ἀνελιξάτω τοῦτον καὶ συνομολογήσει τοῖς ὑψ'

ἡμῶν λεγομένοις καὶ δικαιοῦσαι ἀπροκαλύπτως αὐτὰ θὰ ἴδῃ διπλαθῆ, δύο πόλεις πρὸς Α. καὶ πρὸς Δ.

Δ') Ὁ τῆ ἐκδόσει τῆς Ἀναβάσεως τοῦ Ξενοφώντος ὑπὸ τοῦ Vollbrecht ἐπισυνημμένος χάρτης ἔχει τὴν Κερασοῦντα παρὰ τὴν Τραπεζοῦντα, πλησιέστερον πολὺ πρὸς αὐτὴν ὡς ἐκ τῆς τοῦ χάρτου κλίμακος ἐξάγεται, καὶ κατὰ συνέπειαν ὁ περιουδάστος ἐκδότης τῆς Ἀναβάσεως τὴν Ἀνατολικὴν Κερασοῦντα παραδέχεται ὡς τὴν ὑπὸ Ξενοφώντος μνημονευομένην. Τοῦτο εὐρύτερον ἀνεπτύξαμεν ἐν τῇ προηγουμένῃ διατριβῇ. (Ἐκδ. 8^η 1886—1887).

Ε') Ἐν τῷ παναρίστῳ καὶ κλασικῷ Ἀτλαντῇ τῷ ἐκδοθέντι ὑπὸ Spruner—Menke ἐν Πίν. ἀριθμὸς XXVII, ἐν ᾧ περὶ Ἀλβανίας, Ἰβηρίας, Κολχίδος, Μεσοποταμίας, Βαβυλωνίας καὶ Ἀσσυρίας, σαφέστατα δεῖκνυνται δύο πόλεις πρὸς Δ., ὑφ' ἧν γράφεται καὶ τὸ ὄνομα Pharmacia, καὶ πρὸς Α., ἐν ᾧ δεικνύεται καὶ ἡ ὁδός, δι' ἐπὶ τούτῳ γραμμῆς σημειουμένη, τῆς καθ' ὁδὸν τῶν μυρῶν (inter Xenophonis et X mill. Graecorum). Πρὸς πρὸς τούτῳ καὶ πίναινα ὑπ' ἀριθ. XXV, εἰ βούλει.

ΣΤ') Ὁ Κ. Mannert, οὗ ἡ πολύτομος Geographie der Griechen und Roemer, καίπερ πρὸ 90 ἐτῶν τετυπωμένη, διατηρεῖ ἐτι ἀπαραμείωτον τὸ κύρος, ἐφ' ᾧ καὶ κατέχουεν αὐτὴν, ἐν σελ. 383 τοῦ Βου μέρους τοῦ 5^{ου} τόμου ἄρχεται περὶ τοῦ θέματος τούτου πραγματευόμενος μέχρι τῆς σελ. 389. Βεβαίως δὲν δυνάμεθα οὔτε τὸ γερμανικὸν κείμενον ἐνταῦθα νὰ παραθῶμεν οὔτε ἐν μεταφράσει νὰ χρησιμώσωμεν. Τὸ συμπέρασμα τοῦ κλεινοῦ γεωγράφου εἶνε ὑπὲρ ἡμῶν, ἡ δυτικὴ εἶνε ἡ Φαρνακία καὶ ἀνατολικὴ *das wahre Kerasus* (= ἡ ἀληθὴς Κερασοῦς) . . . παρὰ τὴν Τραπεζοῦντα sie war aber so unbedeutend geworden, dass nur der Einheimische den Namen des verfallenen Fleckens noch aufzufinden wusste, ἦτοι = (ἡ πόλις) κατέστη τοσοῦτον ἀσημαντος ὥστε μόνον ἐγχώριος ἀνὴρ ἠδύνατο τὸ ὄνομα τῆς πεπτωκυίας κόμης νὰ ἐξεύρῃ. (σελ. 385).

Ζ') Ὁ Κ. Ritter ἐν τῇ πολυτόμῳ αὐτοῦ Γεωγραφία Τομ. Θ' μέρ. Α'. πραγματευόμενος περὶ Κερασοῦντος, Φαρνακίας κλ. ἐν σελ. 834 μέχρι 839 ἀποδίδει εὐχαριστίας τῷ πρὸ αὐτοῦ ἀκμάσαντι Mannert, διότι ἐπληρώθησε τὴν πλημμελεῖ γνῶμιν καὶ σύγχυσιν τινων περὶ τῆς Ξενοφώντειου Κερασοῦντος λέγει δὲ ἐν σελ. 834 τὰδε «Die irrigte Aussicht, diese Pharmacia für die oestlichere Kerasus bei Xenophon zu halten — hatte schon Mannert berichtet — τούτέστι. = τὴν ἐσφαλμένην θεωρίαν τοῦ τὴν Φαρνακίαν ταύτην ὡς τὴν ἀνατολικὴν Κερασοῦντα τὴν παρὰ Ξενοφῶντι ἐκλαμβάνειν . . . ἦδη ὁ Mannert ἐπληρώθησεν».

Η') Ὁ L. Buerchner ἐν τῇ Ἀποικίσει τῶν Μιλησίων ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ (1885), μελέτη δυστυχῶς ἡμιτελεῖ ἀπομεινῶσα, κατὰ τὸ σύστημα τοῦ συγγραφέως τούτου¹, ἦν ἐπίτηδες νεωστὶ

ἐκομισάμεθα, γράφει ἐν σελ. 65 Kerasus: Letztere ist diejenige welche oestlich von der zweiten Kerasus (= Pharnakeia) lag. δῖλα δὲ ἡ τελευταία (Κερασοῦς) εἶνε ἐκεῖνη, ἥτις ἀνατολικῶς τῆς δευτέρας Κερασοῦντος (= Φαρνακίας) ἔκειτο, καὶ παρακατιῶν ὁ αὐτὸς ἀναφέρει ὅτι «τὸ ὄνομα τῆς ἀνατολικῆς Κερασοῦντος ἐξηφανίσθη κτλ.». Ἐν τῷ τῇ πραγματείᾳ ταύτῃ προσορητημένῳ γεωγραφικῷ πίναινα ταῦτα διδάσκονται.

Θ') Ὁ Ἀγγλος περιηγητὴς καὶ γεωλόγος Hamilton περιουδάσας τὸν Πόντον ἐν ταῖς Researches in Asia minor, τόμ. δ' ὅ, διαρρηδὴν λέγει ὅτι ἡ ὑπὸ Κερασοῦς δὲν εἶνε ἡ τοῦ Ξενοφώντος. Δυστυχῶς τὸ βιβλίον μεταφρασθὲν καὶ γερμανιστὶ οὐκ ἔχομεν ἵνα ἐπ' ἀκριβὲς καὶ τὴν ἀγγλικὴν φράσιν καὶ παραπομπὴν δηλώσωμεν. Καὶ ἄλλοι περιηγηταὶ τὴν αὐτὴν ἀποφαίνονται γνῶμιν.

Ι') Τοῖς ἀνω ἐπισυνάπτομεν καὶ τὴν γνῶμιν τοῦ ἡμετέρου λογιωτάτου φίλου κ. Π. Καρολίδου, ἀνδρὸς καταλλήλου περὶ τοιαύτας ζητήσεις, ὅστις ἐκιδίδους τὰ περὶ τῆς Μ. Ἀσίας βιβλία τοῦ Στράβωνος κατ' ἐντολὴν τοῦ μακαρίτου Β. Πυλάδου ἐν ὑποσημειώσει 2 τῆς 32 σελίδος ἀναφέρει . . . εἶνε διάφορος τῆς ὑπὸ τοῦ Ξενοφώντος . . . παρὰ τὴν Τραπεζοῦντα μνημονευομένης ὁμωνύμου πόλεως.

Ὁ κ. Παυλίδης, ὁ ἄλλων ἰατρός, ὁ συμβουλεύων νὰ ἔχουσι οἱ γράφοντες πλεονεργασίας, δὲν ἔπρεπε τοῦλάχιστον νὰ λάβῃ τὴν τελευταίαν ταύτην ὑπ' ὄψιν; Ὡστε ἀντιστρέφουεν τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἰδομένην συμβουλὴν «Ταῦτα γράφοντες δὲν σκοποῦμεν νὰ μειώσωμεν τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ φιλόστοργου συγγραφέως ἐλλογιμοῦ κ. Β. Μυστακίδου ἀλλὰ νὰ δώσωμεν νύξιν τοῖς τὴν πάτριον ἡμῶν ἱστορίαν ἀναδιψοῦσιν ὅπως μετὰ πλεονεργασιῶν ἐπιχειρήσωσι τὴν σύνταξιν τῶν ἱστορικῶν αὐτῶν «πονημάτων» αὐτῷ τῷ κ. Παυλίδῃ.

Πότερος λοιπὸν ἡ στὸ χῆρος τοῦ ὀρθοῦ, ἡμεῖς ἢ ὁ κ. Παυλίδης; Κρινάτωσαν οἱ ἀναγνώσται καὶ οἱ φίλοι Κερασούντιοι, χάριν τῶν ὁποίων ἀκαδημικῶς ὄλωσ καὶ προχειρῶς μὲν ἀλλ' ἀσφαλῶς ἐγράψαμεν τάνωτέρω. Πρὸς τούτοις δηλοῦμεν ὅτι καὶ ἑτέρας πηγὰς γινώσκουεν οὐκ ὀλίγας καὶ μάλιστα ἀνδρῶν σπουδαίων ἐν ταῖς ἐπιστήμας, ὅτινες ἀφεύκτως τὴν ὑφ' ἡμῶν ἐξενηχθεῖσαν γνῶμιν διὰ τῶν αὐτοῖς συγγεγραμμένων ὑποστηρίζουσιν. Ἀλλὰ ποῦ τὰ βιβλία ταῦτα εὐρεθίσονται; Ἐσμέν ἐτοιμοὶ νὰ ὑποδείξωμεν ταῦτα ἐὰν καὶ τοῦτο ζητηθῇ. Ὅπως δὴποτε τὸ ζήτημα ὑπ' ἀμφοτέρας αὐτοῦ τὰς ὄψεως λέλυται ἢ πρὸς Ἀνατολὰς Κερασοῦς εἶνε ἢ ὑπὸ τοῦ Ξενοφώντος μνημονευομένην, καὶ κατὰ συνέπειαν ὑπάρχει καὶ ἑτέρα πρὸς Δυσμὰς, ἢ Φαρνακία καὶ νῦν Κερασοῦς.

Σφάλλονται τοσοῦτοι ἄνδρες μεγαλόνομοι ἐν τῇ ἐπιστῆμῃ καὶ ὁ Στράβων, ὁ ὑπὸ τοῦ κ. Παυλίδου ἀποκηρυττόμενος ἐν τῇ ζητῆσει ταύτῃ; τότε ἄς σφαλῶμεθα μετ' αὐτῶν καὶ ἡμεῖς οἱ οὐδὲ τὸν ἱμάν-

1) Λέγομεν τοῦτο, διότι ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς ἐξέδωκε νέον ἔργον αὐτοῦ «Ἡ Ἰωνικὴ Σίμος» μετὰ χάρτου, ἀλλὰ μόνον τὸ ἄνω μέρος ἐλπίζομεν ὡς ὑπόκειται ὅτι ἐργασθῆσεται καὶ διὰ τὸ Βον, διότι εἶνε μόνος καταλλήλος. Λαμ-

βάνομεν τὸ θάρρος νὰ συστήσωμεν τὴν μελέτην τῷ φιλοπνευστάτῳ τῆς Σίμου ἱστοριογράφῳ κ. Σταματιᾷδῃ, ἀρμοδιωτάτῳ περὶ τὰ ταυτὰ ἀνδρῖ.

τα τῶν ὑποδημάτων αὐτῶν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ δυνάμενοι νὰ λύσωμεν. 1

Ταῦτα λίαν ἀρετὰ καὶ καλά. Ἄλλοις δέδονται τὰ πλείονα καὶ καλλίονα· ἀλλ' ὅμως καὶ ἡμεῖς οὐκ ἐν πίθῳ τὴν κεραμείαν ἐμάθομεν.

Ἐγγράφομεν ἐν Ἐγκοκρήνῃ τοῦ Βοσπόρου,
τῇ 20 ἰανουαρίου 1893.

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΑΔΗΣ.

ΟΥΓΓΡΟΙ ΑΘΙΓΓΑΝΟΙ

Μολονότι τὰ ἐν Ἀγγλία γνωστὰ πλάνητα φῦλα στεροῦνται αὐθεντικῆς ἱστορίας ἢ καὶ ἀκριβῶς βασιμῶν παραδόσεων περὶ τῆς ἰδίας αὐτῶν καταγωγῆς, ὅμως ἐλαχίστη ἢ καὶ οὐδεμία ἥδη ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἀρχικῶς ἦσαν ἰθαγενῆ τῆς Ἰνδικῆς καὶ οὐχὶ τῆς Αἰγύπτου, ὡς συχναίς πιστεύεται. Ἡ ὑπόθεσις αὕτη κάλλιστα ὑποστηρίζεται τῇ συγκρίσει τῆς Ἰνδοστανικῆς μετὰ τῆς ὑπὸ τῶν Ἀθιγγάνων ὀμλουμένης γλώσσης. Ἡ λέξις *χιὼν π. χ.* παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς (*Hindoustani*) λέγεται *himma* καὶ παρ' Ἀθιγγάνοις *him*· καὶ ἡ λέξις *φορῦς* παρὰ τοῖς πρώτοις λέγεται *laya*, παρὰ δὲ τοῖς δευτέροις *lel*, ἐπομένως παρ' ἀμφοτέροις ταῖς γλώσσας ἡ λέξις *Himalaya* (τὰ Ἰμαλαία) σημαίνει τὸν «φέροντα τὴν χιόνα». Καὶ ἄλλα παραδείγματα ἠδύναντό πρὸς τοῦτοις νὰ προσαχθῶσι· τανῦν δὲ γενικῶς εἶναι ἀποδεκτὸν ὅτι οἱ Ἀθιγγάνοι ἦσαν ἀρχικῶς κάτοικοι τῶν κλιτύων τῶν Ἰμαλαίων ὀρέων, ἢ πρώτῃ δ' ἐμφάνισις αὐτῶν ἐν Εὐρώπῃ δύναται νὰ ὀρισθῇ ἢ μᾶλλον νὰ σημειωθῇ ὡς γενομένη κατὰ τὸ 1417. Τὸ γεγονός δὲ ὅτι καλοῦνται γύφτοι (*gipsies*) τὸ ἐπὶ μακρὸν δίκην γρίφου τοὺς φιλοσόφους ἐπασχολῆσαν—καὶ τὸ ὁποῖον φανερώς εἶναι παραφθορὰ τῆς λέξεως *Αἰγυπτὸς* ἢ *Αἰγύπτιος* (*Egypt, Egyptian*), δύναται ν' αναζητηθῇ ἐν τῇ ἐμφάνισι ἰδιαίτερας τινὸς ὀμάδος τῆς ἀπεριγράπτου ταύτης φυλῆς, τῆς ἐλθούσης εἰς Εὐρώπην κατὰ τὸ 1417—18, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν *Μηχαήλ τινος*, δουκὸς τῆς «Ἐλάσσονος Αἰγύπτου». Ὑποτίθεται ὅτι οὗτοι ἐδιώχθησαν ἐξ Ἰνδιῶν κατὰ τὴν περίοδον μιᾶς τῶν ἀρχαιοτέρων εἰσβολῶν τῶν Μωαμεθανῶν εἰς τὴν χώραν ἐκείνην· καὶ μολονότι μέχρι τῆς ἀρχῆς τῆς *ΙΕης* ἑκατονταετηρίδος οὐδὲν περὶ αὐτῶν ἐν Εὐρώπῃ ἐν γένει ἠκούετο, οὐχ' ἦττον ὅμως ἀκοῦσα ὑπάρχει μαρτυρία περὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν κατὰ μικρὰς διεσπαρμένας κοινότητας. Τοῦτου ἔνεκα πιθανῶς ἀπεδόθησαν αὐτοῖς διάφορα ὀνό-

ματα, ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν διαφόρων χωρῶν, ἐν αἷς οὗτοι, τοῦ χρόνου προϊόντος, ἐνεφανίζοντο.

Οὕτω *Βοημοὶ* (*Bohemians*) ἐν Γαλλίᾳ ἐκλήθησαν, ἐπειδὴ ἡ πρώτη αὐτῶν μοῖρα ἐκ Βοημίας ἐμμέσως αὐτόσε ὤρμηθη τὸ 1427, ὅτε, παρουσιασθέντες οὗτοι πρὸ τῶν θυρῶν τῶν Παρισίων, ἀπέτυχον τοῦ νὰ γείνωσι δεκτοί· διέμειναν δὲ ἐν τῷ παρεκκλήσιῳ τοῦ ἁγίου Διονυσίου. Ὡς μὴ θέλοντες δὲ νὰ συνάπτωσιν ἐπιμιξίαν μετὰ ξένου αὐτοῖς λαοῦ ἐπωνομάσθησαν πέραν τοῦ πορθμοῦ διὰ τῆς προσωνυμίας *sagour* (ἀκοινώνητοι). Παρὰ τοῖς Ἰσπανοῖς καλοῦνται *Gitanos* καὶ παρὰ Πορτογάλλους *Ciganos*, ἀμφοτέρων τῶν λέξεων προερχομένων ἐκ παραφθορᾶς τοῦ *Zingane* (*Τσίγκανοι*) ἢ *Τσιγγκιανὲ* ἐν Τουρκίᾳ, ὅπου ἐκλήθησαν οὕτω ἀπὸ φυλῆς ὑψισταμένης εἰσέτι παρὰ τὸ στόμιον τοῦ Ἰνδοῦ. Τὰ τέκνα ταῦτα τῆς φύσεως, πάσας μὲν τὰς χώρας κατοικοῦντα εἰς οὐδεμίαν δὲ ὡς ἰθαγενῆ ἀνήκοντα, ἀποκαλοῦσιν ἑαυτὰ *Ρωμάνους* (*Rommany*). Πρὶν ἢ ὁ Γεώργιος Βαρρόου παράσχη πληροφορίας τινὰς ὡς πρὸς τὰ ἦθη καὶ τὰς διαλέκτους τῶν πλανήτων τούτων, ἐπιστέυετο ὅτι ἡ γλώσσα αὐτῶν ἦτο ἀπλῶς ἀσυνάρτητον κράμα πασῶν τῶν τῆς ὑψηλῶν γλωσσῶν, συνιστάμενον ἐξ ἀνατροπῶν καὶ μεταστροφῶν διαφόρων λέξεων καὶ χυδαίων ἐκφράσεων. Βραδύτερον ὅμως τὸ τοιοῦτον ἀπεδείχθη ἐσφαλμένον.

Ἐν πλείσταις τῶν χωρῶν οἱ Ἀθιγγάνοι εἰσὶν ἀνεκτοὶ ὡς μὴ δυναμένων τῶν κατοίκων ν' ἀπαλλαγῶσι τούτων εὐχερῶς, ἐν Οὐγγαρίᾳ ὅμως, ἂν μὴ ἀνοικταῖς ταῖς ἀγκάλαις ἔτυχον πράγματι ὑποδοχῆς, ἀπέβησαν, κατόπιν μακρᾶς διαμονῆς ἐν τῇ χώρᾳ, (ἐὰν δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν τοὺς νομάδας τούτους ὡς μονίμως ἐν χώρᾳ τινὶ διαμένοντας), ἀνεγνωρισμένον καὶ σπουδαιότατον μάλιστα στοιχεῖον τῆς χώρας ταύτης καὶ περὶ τούτων ἰδίως, τῶν ἐν Οὐγγαρίᾳ Ἀθιγγάνων, τῆς μουσικῆς καὶ τῶν ἠθῶν αὐτῶν ἔσται ἡμῖν ἐνταῦθα ὁ λόγος. Ἐκεῖνος ὅστις πρῶτος ἐγγώρισεν ἡμῖν τοὺς τῆς χώρας αὐτοῦ Ἀθιγγάνους μετὰ τῶν θαυμασίων αὐτῶν μουσικῶν πλεονεκτημάτων ἦτο ὁ μέγας μουσικὸς Φραγκίσκος Λίστ (*Franz Liszt*). Ὡς ὁ ἴδιος ὡμολόγησεν, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τοσοῦτον ἀριδιήλον ἔσχεν ἀποτελεσμα ἐπὶ τοῦ ὕψους, ὅπερ οὗτος ἀπεδέξατο καὶ ὅπερ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀναδειξάσης αὐτὸν μεγαλοφυΐας συνετέλεσεν, ἦτο ἡ ἐπιρροὴ αὐτῶν. Εἰς ἀμοιβήν, οὕτως εἰπεῖν, ἔγραψεν οὗτος τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτῷ λαοῦ, παρέθηκεν ἑκατοντάδας ἀσμάτων, ζωγραφοῦντων τὸν βίον καὶ τὰς παραδόσεις αὐτῶν, ὑφ' οἷαν ὑψίστανται μορφήν καὶ ὡς παρὰ ποιηταῖς περιγράφεται, περιλαβὼν καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ Δεβάν γραφεῖσαν μεγαλοπρεπῆ αὐτῶν εἰκόνα «τοὺς τρεῖς Τσιγγάνους». Ἡ τῶν Ἀθιγγάνων μουσικὴ ἀποτελεῖ ἀκέραιον μέρος ὀλοκλήρου τῆς ἐθνικῆς οὐγγρικῆς ὑπάρξεως, οὐδέποτε δ' ἐλλείπει ἐξ οἰαδήποτε ἑορτῆς ἢ τελετῆς αὐτῶν, καθόσον μάλιστα τὸσαύτης αὕτη ἔτυχεν ἀναπτύξεως, ὥστε ἀξιοῦσιν αὐτὴν ὡς τὸ εἰδικώτερον αὐτῶν προνόμιον οἱ Οὐγγροί. Τοῦτο ἀναμφιβόλως προῦλθεν ἐκ τῆς φιλανθρωποῦ πρὸς τὸν πλάνητα τοῦτον λαὸν πολιτείας τῶν Οὐγγρων, στίτινες στενώτερον ἢ πᾶν ἄλλο ἔθνος μετ' αὐτῶν συνεδέθησαν, ἀποδεξάμενοι τὴν μουσικὴν αὐτῶν μετ' αὐτοθυσίας

1) Σὺν τῇ περὶ *Κερασσοῦντων* ἐρευνῇ ὑπάρχουσιν ἔτι μικραὶ μὲν ἀλλὰ νόστιμοι ζητήσεις, οἷον τὸ περὶ τῆς μεταφορᾶς τῶν κερασιῶν ὑπὸ τοῦ Δουκόλλου εἰς Ρώμην, τὸ περὶ ὀνόματος τοῦ καρποῦ, τοῦ ὀνόματος τῆς *Φαρνακείας* κλ. Ἄλλ' ἄλλοις ταῦτα ἐπαφίμεν. Διότι καιρὸν δὲν ἔρχομεν περὶ ταυτάς ἀπορίας νὰ διατρέψωμεν, καίπερ σφόδρα ταύταις φιληθῶντες. Σημειούσθω ἡμῖν ὅτι ὁ *Tournefort* ἐν τῷ *Γ'* τόμῳ τῆς *Περὶ τῆς γῆς* αὐτοῦ ἐν Ἀνατολῇ ἔχει καὶ τὴν κατὰ τὴν παρελθούσαν ἑκατονταετηρίδα εἰκόνα τῆς πόλεως σ. 146 κλ. κλ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Κατὰ τὸν δημοσιευθέντα ἐσχάτως μετεωρολογικὸν πῖνακα τοῦ ἔτους 1892, αἱ ἄκραι θερμοκρασίαι, διὰ τε τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Βορειοδυτικὴν Ἀφρικὴν, κατὰ χρονολογίας τοῦ γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου, ἦσαν αἱ ἐξῆς :

Ἄκραι θερμοκρασίαι

Μῆνες.	Ταπεινοτάτη.	Υψίστη.
Ἰανουάρ.	—380, ἐν Μόσχᾳ, τὴν 27.	260, ἐν Ἀλγερίῳ, τὴν 12.
Φεβρουάρ.	—290, ἐν Kuopio, ¹ τὴν 17.	260, ἐν Biskra, ² τὴν 19· ἐν Ἀλγερίῳ, τὴν 21.
Μάρτιος	—360, ἐν Ἀρχαγγέλῳ, τὴν 2.	300, ἐν Biskra, τὴν 26 καὶ 27.
Ἀπρίλιος	—210, ἐν Haparanda, ³ τὴν 17.	320, ἐν Cap Béar, ⁴ τὴν 24 καὶ 25.
Μαῖος	—160, ἐν Pic du Midi, ⁵ τὴν 1.	410, ἐν Aumale, ⁶ τὴν 22.
Ἰούνιος	—50, ἐν Pic du Midi, τὴν 16 καὶ 17.	470, ἐν Biskra, τὴν 26.
Ἰούλιος	—70, ἐν Pic du Midi, τὴν 21.	490, ἐν Biskra, τὴν 21· ἐν Τύνιδι, τὴν 29.
Αὐγούστ.	—50, ἐν Pic du Midi, τὴν 25.	460, ἐν Biskra, τὴν 2.
Σεπτέμβ.	—80, ἐν Pic du Midi, τὴν 5.	460, ἐν Biskra, τὴν 4.
Ὀκτώβρ.	—180, ἐν Haparanda, τὴν 27.	390, ἐν Biskra, τὴν 1.
Νοέμβρ.	—200, ἐν Μόσχᾳ, τὴν 27· ἐν Hermanstadt ⁷ , τὴν 29.	290, ἐν Παλιέρμῳ, τὴν 1· ἐν Biskra, τὴν 2.
Δεκεμβρ.	—350, ἐν Ἀρχαγγέλῳ, τὴν 31.	230, ἐν Ἀλγερίῳ, τὴν 3.

Περὶ μετεωρολογίας δὲ ὄντος, τοῦ λόγου, σημειούμεθα ὅτι ὁ παρ' ἡμῶν ἐφ' ὀλόκληρον μῆνα παρατεινόμενος δριμύς χειμὼν εἶνε γενικὸς καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην, συνωδεύετο δὲ ἐν ταῖς βορείαις χώραις τῆς Εὐρώπης ὑπὸ ἐκτάκτων βαρομετρικῶν ἐξάρσεων ὡς καὶ ὑπὸ ἐκτάκτων ἀσυμφωνιῶν τῆς ἐντάσεως τῆς βαρομετρικῆς πίεσεως πρὸς τὰς διαφόρους τῆς μέσης θερμοκρασίας. Πρὸς κατανοήσιν τοῦ τελευταίου τούτου, ἀνάγκη νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐνῷ συνήθως τὸν χειμῶνα, εἰς θερμοκρασίαν κατωτέραν τῆς μέσης ἀντιστοιχεῖ ἀνώψους τῆς βαρομετρικῆς στήλης, εἰς θερμοκρασίαν δὲ ἀνωτέραν τῆς μέσης ἀντιστοιχεῖ ταπεινώσεως τῆς βαρομετρικῆς στήλης, κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ Δελτίου τοῦ μετεωρολογικοῦ Γραφείου (Bureau météorologique) δημοσιευθέντα πῖνακα τῶν βαρομετρικῶν καὶ θερμομετρικῶν ὑψῶν, ἀπὸ τῆς 14)26 δεκεμβρίου 1892 μέχρι τῆς 21)2 Ἰανουαρίου τοῦ 1893 κρητηρήθη τούταν-

1) Ἐν Φινλανδίᾳ.

2) Ἐν Κωνσταντινῇ.

3) Ἐν Λαπωνίᾳ, εἰς τὸν βυθὸν τοῦ Βοθνικοῦ κόλπου.

4) Ἀκρωτήριον παρὰ τὴν Perpignan (Περηνιάν).

5) Ἐν τῷ Γαλλικῷ νομῷ Hautes Pyrenées (ὑψ. 2877 μ.).

6) Παρὰ τὴν Neuchâtel, ἐν τῷ Γαλλικῷ νομῷ Seine-Inférieure.

7) Ἐν Γρανουλβανίᾳ.

ἴδως, καθόσον εἰς γνήσιον Μαγυάρον ἢ ἀθιγγανικὴ μουσικὴ θὰ φαίνεται ἐξάπαντος, ὡς ὑπολειπομένη μᾶλλον τὴν ἄρμονίαν. Φυσικῶς οἱ Ἀθιγγανοὶ ἔδωκαν νέαν ὠπὴν εἰς τὴν οὐγγρικὴν μουσικὴν, συνάμα δὲ αἱ οὐγγρικαὶ μελωδίαὶ ἀποτελοῦσι πλουσίαν καὶ εὐμετάτρεπτον ὕλην διὰ τὰ ἐκ προχείρου μουσικά τῶν Ἀθιγγάνων συνθέματα. Τὰ τελευταῖα ταῦτα ὁμῶς μένουσι πάντοτε κτῆμα τῶν Ἀθιγγάνων—οὔτοι ἰδιοποιῦνται ταῦτα ὡς ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῶν ἀρχικῆς χρήσεως καὶ ὡς ἴδια τῶν Ἀθιγγάνων διὰ παντός θὰ μείνωσιν. Ἀναμφιδόλως ἡ μουσικὴ παρ' αὐτοῖς ἀποτελεῖ εἶδος στεγασματος καὶ καταλύματος τῶν αἰσθημάτων αὐτῶν, προξενούσα, οὕτως εἰπεῖν, ἐξοικειώσιν πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν δύναμιν τοιοῦτου ἀστέγου λαοῦ, τοῦ ἐν τοιαύτῃ εὐρισκομένου στερηθεῖ ἀλλῆς παρηγορίας καὶ θρησκείας. Ὅ,τι παρ' ἄλλοις ἔθνεσιν εἶναι ὁ μῦθος καὶ ἡ ποίησις, τοῦτ' αὐτὸ εἶναι ἡ μουσικὴ παρὰ τοῖς Ἀθιγγάνοις· εἶναι ὁπλ. ἡ ἔθνικὴ αὐτῶν ἐποποιία, ἐν ἣ ἡ ἱστορία τῆς φυλῆς αὐτῶν ἐκτυλίσσεται, αἱ ἐποχαὶ τῶν παθημάτων αὐτῶν, ἡ ἀδιακόπως ἐν φαιδρότητι ἀνανέωσις τοῦ βίου αὐτῶν ἐν τῇ τῆς φύσεως πηγῇ, ἡ ὑπερηφάνεια, ἡ ἐλπίς, ἐν ἐνὶ λόγῳ τὸ σύνολον τοῦ ἐσωτερικοῦ αὐτῶν βίου, τῆς ἐξωτερικῆς καὶ μεταβλητῆς αὐτῶν ὑπάρξεως. Μέχρι τῆς ἸΓ' ἑκατονταετηρίδος οἱ Ἀθιγγανοὶ ἦσαν πολυάριθμοι ἐν Οὐγγαρία καὶ ἀναφέρονται παρ' ἱστορικοῖς ὡς διάσημοι μουσικοὶ· καὶ δὴ κατὰ τὴν ΙΔ' ἑκατονταετηρίδα οὔτοι ἀπέβησαν ἀπαραίτητον τμήμα τῶν ἔθνικῶν πανηγύρεων καὶ πολυπληθῶν ἑορτῶν. Κατὰ τὸ 1550 ὑπῆρχεν ἄριστος μουσουργὸς Κάρμαν ὀνόματι, ὃς πολλὴν ἐκτέτατο ὑπόληψιν καὶ πλοῦτον, παίζων τὴν βάρβιτον. Δυσχερὲς θὰ ἦτο νὰ καθορίσωμεν τὸν χρόνον, καθ' ὃν οὗτος τὸ πρῶτον ἐχρήσαντο τῷ κυριωτέρῳ αὐτῶν μονωδικῷ ὄργανῳ, τῇ βαρδίτῳ ἢ ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος ὁπωσδήποτε ὑπῆρξεν ἡ ἐπισημοτέρα ἐποχὴ τῆς καταπληκτικῆς ἐπιτυχίας αὐτῶν ἐν τῇ τέχνῃ, ὅτε ἔτυχον ἐπαίνων καὶ διακριτικῶν τιμῶν, ἡκιστα ὑπολειπομένων τῶν βραδύτερον ἐπιδειχθεισῶν παραπλανησίων ἐνδειξεων τιμῆς πρὸς τὸν ἀριστοτέχνην Παγκανίνην (Paganini). Ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἐξοχώτερον τῶν Ἀθιγγάνων μουσικῶν, Μιχαὴλ Βαρόν (Michel Baron), παρατηροῦμεν, ὅτι οὗτος ἐκλήθη ὁ Ὀρφεὺς τῆς Οὐγγαρίας. Οὗτος ὑπῆρξεν ὁ νικητὴς ἐν ἀγῶνι τῶν δώδεκα ἀρίστων τοῦ κόσμου βαρδιτιστῶν, ὃν διοργάνωσαν οἱ πρόκριτοι καὶ πλοῦστοι πάτρονες τῶν μουσικῶν τούτων. Τὸ ἀπλοῦν γεγονός τῆς διοργανώσεως τοῦ ἀγῶνος τούτου, ἀρκεῖ ἐμφαντικῶς νὰ καταδείξῃ τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἡμιαγρίου τούτου καὶ ἀνταγωνιστοῦ ἐν τῇ μουσικῇ λαοῦ. Κατὰ τὸ 1772 ἡ Σίγκα Πόννα ἦτο ἡ πρωταγωνιστοῦσα μουσουργός. Παρὰ τὴν σμικρὰν ἀσχιμίαν εἶχε λίαν εὐάρεστον ἐξωτερικὸν καὶ διεκρίνετο ἐπὶ καλοῖς τρόποις, λεπτότητι καὶ χρηστότητι, κατοικοῦσα, διακοῦντος τοῦλάχιστον τοῦ δριμυτέρου τοῦ χειμῶνος μέρους, ἐν καλῇ καὶ στερεῇ οἰκίᾳ, δωρηθεῖσα αὐτῇ παρὰ τῶν θαυμαστῶν τοῦ καλλιτεχνικοῦ αὐτῆς τάλαντου. Ὁ θάνατος αὐτῆς γενικῶς ἐθρηνήθη, ἐξαρθεῖς δι' ἐξυμνήσεως τῆς ἐν τῇ μουσικῇ ἔμπειρίας καὶ ἰκανότητος αὐτῆς.

(Ἐκ τοῦ ἀγγλικῆ).

τίον τούτου, ἦτοι ἀνύψωσις μὲν τῆς βαρομετρικῆς στήλης (4)16 μέχρις 6)18 δεκεμβρίου 1891) μετὰ θερμοκρασίας ἀνωτέρας τῆς μέσης, ταπεινώσις δὲ τῆς βαρομετρικῆς στήλης (11)23 μέχρις 14)26 δεκεμβρίου 1892, καὶ 17)29 δεκεμβρίου 1892 μέχρις 21)2 ιανουαρίου 1893) μετὰ θερμοκρασίας κατωτέρας τῆς μέσης.

Ἐπίσης σημειοῦται ὅτι τὸ ψῦχος ἦτο δριμύ καθ' ὅλην τὴν νότιον Γαλλίαν, αἱ δὲ ἡμέραι τῆς 21)2 καὶ 22)3 ιανουαρίου ἦσαν ψυχρόταται δι' ἅπασαν τὴν Γαλλίαν, ὅτι ἡ ἐν Γαλλίᾳ παρατηρηθεῖσα ταπεινοτάτη θερμοκρασία, τὴν 22)3 ιανουαρίου, ἦτο—160,5 ἐν Belfort (ἐν τῇ Μεσημβρινοανατολικῇ Γαλλίᾳ), ὅτι δὲ ἡ ταπεινοτάτη θερμοκρασία τῶν ὑψηλῶν σταθμῶν, ἦτο —270,6, τὴν 22)3 ιανουαρίου, ἐν Pic du Midi.

Ἐπίσης σημειοῦται ὅτι ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ τὸ ψῦχος ἦτο δριμύτατον, ὅτι ἕνεκα τούτου τὸ κατὰστρωμα ἀπάντων σχεδὸν τῶν διαπλευσάντων αὐτὸν πλοίων ἐκαλύφθη ὑπὸ παχέος στρώματος πάγου, ἴσως δὲ ἡ σπουδαία αὕτη τοῦ Ἀτλαντικοῦ κατὰψυξις ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀνωτέρω σημειωθεῖσαν κατὰπτωσιν τῆς θερμοκρασίας, συμπίπτουσαν μετὰ τῶν χαμηλῶν βαρομετρικῶν πιέσεων.

Αἱ δὲ ἀσυνίθεις βαρομετρικαὶ ἐξάρσεις συνέβησαν τὰς αὐτὰς περίπου ἡμέρας εἰς τὰς βορείους χώρας τῆς Εὐρώπης. Οὕτω τὸ ὕψος τῆς βαρομετρικῆς στήλης ἦτο, ἐν Ἀρχαγγέλω, τὴν 21)2 ιανουαρίου, 0,792 μ., τὴν δὲ 22)3 ιανουαρίου 0,794 μ., ἐν Μότχα δέ, τὴν 23)4 καὶ 24)5 ιανουαρίου τὸ βαρομετρον ἀνῆλθεν ἐπίσης εἰς 0,794 μ.

Κατὰ δὲ τὸ διεθνὲς Δελτίον τοῦ κεντρικοῦ μετεωρολογικοῦ Γραφείου τῆς Γαλλίας, αἱ ἄκραι θερμοκρασίαι διὰ τε τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν βορειοδυτικὴν Ἀφρικὴν, κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ ιανουαρίου ἐ. ἄ., ἦσαν αἱ ἐξῆς :

Ἡμερομηνία.**Ἄκραι θερμοκρασίαι.**

	Ταπεινοτάτη.	Υψηλοτάτη.
Ἰανουαρ. 20)1	390, ἐν Haparanda.	200, ἐν Funchal. ¹
2	—400, ἐν Ἀρχαγγέλω.	200, ἐν Funchal.
3	—380, ἐν Ἀρχαγγέλω.	200, ἐν Funchal.
4	330, ἐν Ἀρχαγγέλω.	200, ἐν Funchal.
5	—300, ἐν Haparanda.	190, ἐν Funchal.
6	—300, ἐν Haparanda.	200, ἐν Funchal.
7	—250, ἐν Charkow.	170, ἐν Ἀλγερίῳ.
8	—210, ἐν Riga. ²	200, ἐν Ἀλγερίῳ.
9	—250, ἐν Μότχα.	210, ἐν Laghouat. ³
10	—280, ἐν Μότχα.	190, ἐν Funchal.
11	—250, ἐν Haparanda.	200, ἐν Nemours.
12	—300, ἐν Haparanda.	210, ἐν Nemours καὶ Oran. ⁴
13	—330, ἐν Haparanda.	180, ἐν Oran.
14	—330, ἐν Haparanda.	170, ἐν Nemours καὶ Oran.
15	—350, ἐν Ἀρχαγγέλω καὶ Haparanda.	200, ἐν Funchal.

Ἐν Ἀμερικῇ, τῇ χώρᾳ τῶν θαυματίων, ἐγεννήθη ἀντίδρασις κατὰ τῆς παραδοχῆς τῶν γυναικῶν εἰς τὴν σπουδὴν τῆς Ἰατρικῆς. Ἡ ἰατρικὴ Σχολὴ τοῦ κολομβιανοῦ Πανεπιστημίου τοῦ κράτους τοῦ Washington ἀπερρίσεν ἐσχά-

τως νὰ ἀποκλείσῃ ταύτας ἀπὸ τῶν ἰατρικῶν σπουδῶν. Εἰς τὴν ἀπόρασιν ταύτην φαίνεται προβάσα ἡ Σχολὴ στηριζομένη ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως ὅτι αἱ γυναῖκες ἀπομακρύνουσι τοὺς φοιτητὰς τοῦ ἄρρενος φύλου, οἱ δὲ διευθύνοντες τὸ Πανεπιστήμιον τοῦτο διακηρύττουσιν ὅτι δὲν ἐννοοῦσι νὰ μεταβῶσι τὰς σχολὰς αὐτῶν εἰς γυναικεῖον σεμινάριον, προστιθέμενοι ὅτι ἡ σύμμιξις τῶν σπουδῶν ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν διαφορὰν τῶν ἰθῶν ἀμφοτέρων τῶν φύλων.

Πόρισμα. Ὁ ἄνθρωπος ἦτο, εἶνε, καὶ θὰ εἶνε πάντοτε ἄνθρωπος, σύνολον δηλ. ἀρετῶν καὶ ἐλαττωμάτων· ἐνῶ δὲ φαίνεται ποῶν ἐν βῆμα πρὸς τὰ πρόσω, ἕνεκα τῆς ἀντιθέτου κινήσεως τοῦ ἐδάφους ἐφ' οὗ βαίνει, εὐρίσκεται, μετὰ τὸ πρὸς τὰ πρόσω ἐκεῖνο βῆμα, δύο τοῦλάχιστον βήματα πρὸς τὰ ὀπίσω.

Ἀναγράφεται ἡ ὑπὸ μεμορφωμένου τινὸς Ἰνδοῦ δωρεὰ 15000 ρουπικῶν, ἦτοι 35700 φρ., ὅπως αὕτη συντελέσῃ πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ ὀφιολογικοῦ ἐργαστηρίου τῆς Καλκούτας. Τὸ ἐργαστήριον τοῦτο ἐνασχοληθήσεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν μελέτην τῶν ἰσθῶν ὄψεων, οἵτινες καταπληκτικῶς πληθύνονται ἐν ταῖς ἀγγλικαῖς Ἰνδαίαις. Ἀσχοληθήσονται δὲ ἐν αὐτῷ περὶ τὴν φυσιολογικὴν ἐνέργειαν καὶ τὴν σύστασιν τοῦ ἰοῦ τῶν ζῴων τούτων, ὡς καὶ περὶ τῶν οὐσιῶν ἢ μεθόδων τῶν πρὸς θεραπείαν τῶν δι' αὐτοῦ δηλητηριάσεων χρησιμοποιοηθησομένων.

Μεταξὺ τῶν διαφόρων Συνεδρίων, τῶν συγκροτηθησομένων κατὰ τὴν Παγκόσμιον Ἐκθεσιν τοῦ Σικάγου, τὴν προσήκουσαν θὰ καταλάβῃ θέσιν καὶ διεθνὲς μετεωρολογικὸν Συνέδριον συγκροτηθησομένον τὴν ἐβδομάδα τὴν ἀρχομένην ἀπὸ τῆς 9/21 αὐγούστου. Τὸ προσωρινῶς παραδεκτὸν γενόμενον διάγραμμα τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου τούτου περιλαμβάνει τὰ ἐξῆς θέματα: α) ὄργανα καὶ μεθόδους παρατηρήσεως· β) θεωρητικὴν μετεωρολογίαν περιλαμβάνουσαν τοὺς τυφῶνας καὶ τὰς θυέλλας· γ) κλιματολογίαν· δ) γεωργικὴν μετεωρολογίαν καὶ ὑγιεινήν· ε) ναυτικὴν μετεωρολογίαν· ς) ὑπηρεσίαν πρὸς ἀγγελίαν τῶν θυελλῶν· ζ) γήινον μαγνητισμὸν καὶ ἀτμοσφαιρικὸν ἤλεκτρισμόν· η) γεωλογικὰ κλίματα· θ) φιλολογίαν.

Διὰ τῶν ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τῶν φάρων τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν γενομένων ἐσχάτως πειραμάτων πρὸς μέτρησιν τῆς σχετικῆς ὀρατότητος τῶν λευκῶν καὶ τῶν κεχρωματισμένων φώτων, ἀπεδείχθη ὅτι λευκὸν φῶς ἐντάσεως 1 κηρίου ἦτο ὁρατὸν ἐξ ἀποστάσεως 1600 μ., 2 κυρίων ἦτο ὁρατὸν ἐξ ἀποστάσεως 3200 μ., καὶ 30 κηρίων ἐξ ἀποστάσεως 8 χμ., ἐνῶ τὰ ἐρυθρὰ καὶ πράσινα φῶτα, ἕνεκα τῆς ἀπορροφῆσεως τοῦ φωτὸς ὑπὸ τῆς κεχρωματισμένης ὑάλου, ἦσαν ὁρατὰ ἀπὸ πολὺ μικροτέρας ἀποστάσεως, ἐπομένως, ὅπως καταστῶσιν ὁρατὰ ἀπὸ τῆς αὐτῆς τῶν λευκῶν ἀποστάσεως ἀπῆρτετο νὰ ἀΐξηθῇ κατὰ πολὺ ἡ ἔντασις αὐτῶν. Οὕτως εἰδείχθη ὅτι ἀπαιτεῖται φῶς ἐντάσεως 4 κηρίων, ἵνα καταστῇ ἐρυθρὸν τι ἡ πράσινον φῶς ὁρατὸν ἐξ ἀποστάσεως 1600 μ., καὶ ὅτι ἀπαιτεῖται φῶς ἐντάσεως 40 κηρίων, ἵνα καταστῇ τὸ ἐξ ἐνδὸς τῶν χρωμάτων ζούτων φῶς ὁρατὸν ἐξ ἀποστάσεως 3200 μ.

Ἐκ τῶν ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ κ. Haake γενομένων μελετῶν

ἐπὶ τῶν αἰτίων τῆς γενέσεως τῶν ἐν τοῖς φυτοῖς υφισταμένων ἠλεκτρικῶν ρευμάτων, ἅτινα πρὸ αὐτοῦ ὁ κ. Kunkel ἀπέδωκεν εἰς τὴν καθαρῶς μηχανικὴν ἐνέργειαν τοῦ ὕδατος, συνεπέρανεν οὗτος ὅτι, ἀπ' ἐνὸς μὲν οὐδόλως ἀμφίβολον εἶνε ὅτι τὰ ἠλεκτρικὰ ταῦτα ρεύματα ὀφείλονται εἰς τὴν ἐν τοῖς φυτοῖς μεταβολὴν τῶν διαφόρου φύσεως οὐσιῶν, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὴν ἀναπνοὴν τοῦ ὀξυγόνου καὶ τὴν ἀφομοίωσιν τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος, ἀπ' ἑτέρου δὲ ὅτι ἡ κίνησις τοῦ ὕδατος δυνατὸν μὲν νὰ συντελῇ πως εἰς τὴν γένεσιν τῶν ἠλεκτρικῶν ρευμάτων, ἀλλὰ βεβαίως ἢ πρὸς τοῦτο ἐνέργεια αὐτοῦ εἶνε δευτερεύουσα.

Κατὰ τοὺς ἐν τοῖς Annales des mines δημοσιευομένους πίνακας, αἱ ἠνωμένα Πολιτεῖαι παρήγαγον, κατὰ τὸ 1894, μεταλλικὰ μὲν προϊόντα (χυτοσίδηρον, ἄργυρον, χρυσόν, χαλκόν, μόλυβδον, ψευδάργυρον, ὑδράργυρον, νικέλιον, ἀργίλλιον, κασσίτερον, ἀντιμόνιον καὶ λευκόχρυσον ἀκατέργαστον) ὀλικῆς ἀξίας 302 307 322 δολλαρίων, μὴ μεταλλικὰ δὲ προϊόντα (γαϊάνθρακα, λιγνίτην, κτλ., ἀνθρακίτην, λίθους πρὸς οἰκοδόμησιν, πετρέλαιον, ἄσβεστον, ἄλας, θεῖον, γύψον, ἄσφαλτον, βρώμιον, σμύριδα, κτλ.) ὀλικῆς ἀξίας 356 216 615 δολλαρίων, ἔτι δὲ καὶ ἕτερα ἀξίας 10 000 000 δολλαρίων. Οὕτω ἡ ὀλικὴ ἀξία τῶν ἐν ταῖς ἠνωμέναις Πολιτεῖαις ἐξωρυχθέντων ὀρυκτῶν ἀνέρχεται, κατὰ τὸ 1894, εἰς 668 524 537 δολλάρια.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, αἱ Βρετανικαὶ νῆσοι ἐξώρυσαν ὀρυκτὰ (γαϊάνθρακα, λιγνίτην, χυτοσίδηρον καὶ σίδηρον) ὀλικῆς ἀξίας 460 203 861 δολλαρίων (2 301 019 306 φρ.), ἧτοι περίπου τὰ $\frac{2}{3}$ τῆς παραγωγῆς τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν.

ΗΛ. Γ. ΒΑΛΣΑΜΑΚΗΣ.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΒΕΡΩΝ.—Ὁ *Μακαρτικὸς τῆς Βοσκοπούλας*, ἔργον εἰς πρῶτης πίντι, ὑπὸ Δημ. Κορομηλά, μέλος Σάλλερ.—ΘΕΑΤΡΑ ΠΑΡΙΣΙΩΝ.—ΧΡΟΝΙΚΑ.

Τῇ παρελθούσῃ τετάρτῃ ἀνεβιδάσθη τὸ πρῶτον κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ὁ Ἀγαπητικὸς τῆς Βοσκοπούλας τοῦ κ. Δ. Κορομηλά, τοῦ πολυγράφου τούτου νεωτέρου δραματοποιοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀπὸ τῆς πέμπτης χρόνος οὐδαμῶς ἐπαρκῆ ἡμῖν ὅπως γράψωμεν ἐκτενῶς, ὑπὸ τεχνικὴν ἐποψὴν κρίνοντες τὸ ἔργον, ἀναβάλλομεν νὰ πράξωμεν τοῦτο τῇ ἐπιούσῃ κυριακῇ, περιοριζόμεθα δὲ νῦν εἰς τὰ τῆς ἐκτελέσεως.

Ἡ ἐκτέλεσις ὑπῆρξεν ἐπιτυχίς. Ἡ ὑποδουαμένη τὸ πρόσωπον τῆς Βοσκοπούλας δεσποινὶς Αἰκατερίνη Βερώνη καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦτον καθὰ ἡ καλλιτεχνία τοῦ θεάτρου διδάσκει ἀπέδωκεν, ὡς πράγματι καλλιτέχνις, ἦσε δὲ καὶ τὰ ἴσματα ὀρθῶς λίαν. Ὡς γνωστὸν δὲ κέκτται γλυκεῖαν φωνὴν salon. Ὁ δὲ

κ. Πεταλᾶς εἶχε τὸ ἀρειμάνιον καὶ γενναῖον τοῦ ὀρεινοῦ, ὅπερ ὁ χαρακτῆρ τοῦ Μήτρου ἀπαιτεῖ, ἔψαλε δὲ καὶ τὸ ἴσμα τῆς Βοσκοπούλας τοῦ Ζαλοκώστα, ὅπερ ὁ κ. Ταβουλάρης πέρσι δὲν ἐπραξεν. Ἐπιτυχίς ἦν ἡ κ. Βοναδέρα ὡς Γιάννανα. Ἡ δὲ δεσποινὶς Σμαράγδα Βερώνη, ὠραίας ποιμενίδος, ὡς ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς, περιβεβλημένη στολὴν, παρουσίασεν ἡμῖν θαυμασίως τὴν Κρουστάλλω μετὰ πολλῆς χάριτος. Καλῶς ὑπεκρίναντο ἐπίσης ὁ κ. Δ. Βερώνης, ἀληθῆ γερῶ-Χρόνην ἀποδοῦς, ὁ κ. Κόκκος (Διάκος), ὁ κ. Παρασκευόπουλος (Γκέργας), ὁ κ. Κουρῆς.

Ἐπισκοποῦντες τὴν θεατρικὴν κίνησιν τῶν παρισίνων θεάτρων, παρατηροῦμεν ἐν πρώτοις ὅτι ἡ ἐλθνητικὴ ὑποθέσεως κωμῳδία *Λυσιστράτη*, περὶ ἧς ἐποινισάμεθα λόγον ἐν προτέροις ἐπιθεωρήσεσι, συντελήρωσε τὴν πεντηκοστὴν παράστασιν αὐτῆς. Ἐν δὲ τῇ Γαλλικῇ-Κωμῳδίᾳ ἐξακολουθεῖ διδασκόμενον τὸ παλαιὸν ἔργον τοῦ Δουμᾶ *Un père prodigue*. ὃς τὸ πρῶτον ἐδιδάχθη ἐν τῷ Γυμνασίῳ, τῷ 1859, καὶ ὅσπερ ἐπανελαβῆθη ἐν τῷ *Vaudeville* κατὰ τὸ 1880, θεωρεῖται δὲ ἐν τῶν μᾶλλον αὐθεντικῶν ἀριστουργημάτων τῆς νεωτέρας κωμῳδίας. Ὁ Sargey ἐγραψεν ἡμίσειαν δωδεκάδα ἐπιφυλλίδων περὶ τῆς κωμῳδίας ταύτης κατὰ διαφόρους ἐποχὰς καὶ τρεῖς ἕως τέσσαρας ἐποίησατο περὶ αὐτῆς διαλέξεις. Ἐν τῷ Γυμνασίῳ ἐπανελήθη ἡ *Musotte*, κωμῳδία τῶν καλλίστων, τῶν Maupassant καὶ Nornmand.

ΧΡΟΝΙΚΑ. Ἐφημερίδες τινὲς ἀνάγραψαν πρὸ μικροῦ κατὰ πληροφορίαν ἐκ Βρυξελλῶν ὅτι ἀνεκαλύφθη ἐν Brunswick, ἐν τοῖς ἐγγράφοις τοῦ Ἑρρίκου Litolf, μελοποιεῖ ὅλην τὴν Βασιλίως Ἀἰρ κατὰ τὸ δρᾶμα τοῦ Schakespeare καὶ ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο, κτῆμα τοῦ κ. Θεοδώρου Litolf, ἐκδότου ἐν Brunswick, προῦκειτο προσεχῶς νὰ ἐκτελεσθῇ ἐν τινι μεγάλῳ γερμανικῷ θεάτρῳ. Ἐν ταῖς πληροφορίαις ταύταις πλείστα ὑπάρχουσιν ἀνακρίβειαι, ἃς ὁ τῶν Παρισίων Χρόνος ἐνανορθῶ οὔτως.

Ἐν πρώτοις, ὁ Βασιλίως Ἀἰρ οὐδαμῶς ἐν τοῖς ἐγγράφοις τοῦ Ἑρρίκου Litolf ἐν Brunsmeck εὑρέθη. Τὸ λυρικὸν τοῦτο δρᾶμα συνετέθη ἐν Γαλλίᾳ. Ἡ μελοποιεῖα δ' αὕτη τοῦ Βασιλίως Ἀἰρ ἦτο καὶ εἶνε παρὰ τῇ χάριτι Litolf, μόνῃ κληρονόμῳ τῶν ἔργων καὶ δικαιωμάτων τοῦ συζύγου αὐτῆς. Αὕτη δὲ οὐδόλως ἐπελάθετο ὅτι ὁ μελοποιὸς τοῦ *Dernier Jour de la Terreur* ἦν γαλλικῆς καταγωγῆς καὶ ἐπολέμησε κατὰ τὸ 1870 ὑπὲρ τῆς Γαλλίας, ἐπομένως γινώσκει ὅτι τὸ τελευταῖον ἐκείνου ἔργου δεὸν νὰ παιχθῇ ἐν Παρισίοις.

— Ὁ «Καλλιτέχνης Κόσμος» τῶν Παρισίων παρίσταται ἀναλαβῶν τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν θεατρικῶν ἐξοχότητων. Οὕτω, κατεριωνευσάμενος τῆς Σάρρας Βερνάρ, ἧτις ῥητίον ἐν παρῶν θριαμβεύει ἐν Ἰταλίᾳ, ἐπιτίθεται καὶ κατὰ τῆς Πάττη, ἀναδημοσιεύων ἀποσπάσματα ἰταλικῶν ἐφημερίδων δυσμενῶς περὶ αὐτῆς γραψασῶν καὶ ἀποφανθειῶν ὅτι ἐξησθένησεν ἡ φωνὴ αὐτῆς. Ἀγνοοῦμεν ἐὰν ἡ ἐπίθεσις ἐπεκταθῆσεται καὶ ἐπὶ ἄλλων, οἷον τοῦ Mounet Sully, τοῦ Coquelin κλπ. Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι αἱ κρίσεις τοῦ «Καλλιτέχνου Κόσμου» ἦκιστα μεταβάλλουσι τὰ πράγματα.

1) Πρωτεύουσα τῆς νήσου Μαδέρας.

2) Ἐν τῇ Λιβονίᾳ (Βαλτικαῖς ἐπαρχίαις).

3) Ἐν Ἀλγερίᾳ.

4) Πόλις τῆς ὁμώνυμου χώρας τῆς Βορειοδυτικῆς Ἀφρικῆς.

— Ὁ Κάρολος Dancla, γνωστός ὡς ἔξοχος καθηγητὴς καὶ συνθέτης, ἐδημοσίευσε τὸν ἐπιγραφόμενον *Notes et souvenirs*, μετὰ καταλόγου τῶν ἔργων καὶ τῶν ὀνομάτων τῶν διασῆμων βαρβιτιστῶν (*violinistes*). Ὁ τόμος οὗτος ἐνέχει ἀκριθεῖς λεπτομερείας περὶ τοῦ συγγραφέως καὶ πληροφορίας περὶ τῶν νεωτέρων αὐτοῦ· τὰ δὲ περὶ αὐτῶν ἀνέχονται εἰς ὡς πλεῖστα. Τοιοῦτον τι φέρεται καὶ περὶ τοῦ διασῆμου ζωγράφου τῆς Ἀποθεώσεως τοῦ Ὁμήρου Ingres, ὅστις ἔπαιζεν ἐπίσης ἄριστα βάρβιτον, ἦν δὲ θαυμαστής τοῦ Mozart καὶ τῶν ἀρχαίων μελοποιῶν.

ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Τὸ σπουδαιότερον θέμα τῶν πολιτικῶν συζητήσεων τῆς ἐβδομάδος ταύτης ἀπετέλεσεν ἡ ἐν Βερολίῳ θερμὴ πρὸς τὸν διάδοχον τοῦ ρωσικοῦ θρόνου ὑποδοχὴ καὶ αἱ ἐνθερμοὶ ὑπὲρ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Γ' προποδοεῖς τοῦ γερμανοῦ μονάρχου, ὅστις ἄχρι τοσοῦτου ἐξώθησε τὴν ἐνδειξὴν συμπαθείας πρὸς τὸν αὐτοκράτορα τῆς Ρωσίας, ὥστε ἐχαρακτήρισεν αὐτὸν ὡς τὴν προσωποποιήσιν τῆς μοναρχικῆς ιδέας καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ παραδόσεων τῆς γερμανορωσικῆς φιλίας. Ὁ εὐρωπαϊκὸς τύπος ἐπελάβετο σύμπαρ τοῦ ζητήματος καὶ εἰς διαφόρους προέβη κρίσεις, τεινούσας εἰς τὸ ὑποδειξάει ὅτι ἀρκοῦντως προελαιίνεται ἡ ὁδὸς εἰς τὴν ἀνασύνδεσιν τῶν ἀρχαίων ρωσογερμανικῶν σχέσεων καὶ διασπᾶται ἡ γαλλορωσικὴ συμφωνία διὰ τῆς προσεγγίσεως τῶν δύο αὐτοκρατοριῶν. Καὶ ἐνθεν μὲν ἕνια τῶν γερμανικῶν φύλλων πειρῶνται νὰ ὑποδείξωσιν ὅτι ἡ ἐν Βερολίῳ συνδιάλεξις τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου πρὸς τὸν τσάρεβιτς ἐστράφη περὶ διάφορα ζητήματα, ἀναγόμενα εἰς τὴν πολιτικὴν τῶν δύο αὐτοκρατοριῶν, ἐνθεν δὲ τὰ σπουδαιότερα τῶν ὀργάνων τοῦ ἰταλικοῦ τύπου, θεωροῦντα ὡς ἐπικειμένην εἰ μὴ ὡς τελειῶς ἐπιτευχθεῖσαν τὴν ρωσογερμανικὴν προσέγγισιν, καὶ οἰοῦνται φοβούμενα μὴ ὡς συνέπεια τοῦ τοιοῦτου γεγονότος ἐπέλθῃ ἡ διάλυσις τῆς τριπλῆς συμμαχίας καὶ ἡ τῆς Ἰταλίας ἀπομόνωσις, ἦν οἱ τοῦ βασιλέως Οὐμβέρτου σύμβουλοι παρέστησαν ὡς συνεπαγομένην ζημίαν εἰς τὰ ἰταλικά συμφέροντα πολλῶν φοδερωτέρων τῆς προκυπτούσης ἐκ τῆς προσχωρήσεως τοῦ βασιλείου εἰς τὸν τριπλοῦν σύνδεσμον, ἀποφαινόμενοι ὅτι ἡ κυβέρνησις τῆς χερσονήσου καθῆκον ἔχει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἀπονέμουσα εἰς τὴν γερμανικὴν φιλίαν ὅσαν καὶ ἄχρι τοῦδε σημασίας καὶ νὰ παύσῃ πᾶσαν συζήτησιν περὶ τῆς τριπλῆς συμμαχίας· τὰ ἰταλικά φύλλα, ἔτι μᾶλλον τὴν ἀνάγκην τῆς εἰς ταύτην προσχωρήσεως τῆς Ἰταλίας ὑποδεικνύοντα, προβαίνουν εἰς τὸ κηρύξαι ὅτι ἡ κυβέρνησις τῆς χώρας αὐτῶν τοσοῦτῳ μᾶλλον ὀφείλει νὰ παραιτηθῇ τὴν τοιαύτην συζήτησιν ὅση ὁ τριπλοῦς σύνδεσμος οὐ μόνον διὰ καταλλήλου συνθήκης καθιερώθῃ, ἀλλὰ καὶ ἐπαγιώθῃ ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ συνειδήσει τοῦ ἔθνους.

Εὐνόητος οὐχ ἦν τὸν ὁ σκοπὸς τῶν ταῦτα διατεινομένων. Τὸ φάσμα τῆς γαλλορωσικῆς συμφωνίας

οὐκ ἔβ' καθεύδειν τοὺς ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν τριῶν συμμαχῶν κρατῶν, ἅτε συναισθανομένων τὴν ἀδυναμίαν αὐτῶν ἀπέναντι τῶν πολυπληθεστέρων καὶ στρατιωτικότερων συντεταγμένων δυνάμεων τοῦ γαλλορωσικοῦ συνδέσμου, καὶ διηνεκῶς ἐξωθεῖ αὐτοὺς εἰς τὴν ἐκφρασὴν ἰδεῶν, ὧν τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι ἀνάγκη νὰ μεταβληθῇ τὸ κρατοῦν νῦν ἐν τῇ Δύσει σύστημα τῶν συμμαχιῶν· ἰδίᾳ οἱ ἐν Γερμανίᾳ, ὑπὸ τοιαύτην ἐργαζόμενοι ἐποψίν, παντὶ ἀγωνίζονται σθένει νὰ ἐκτοπίσωσι τὸ κέντρον τῆς εὐρωπαϊκῆς ἰσορροπίας ἀπὸ τῆς Πετρούπολεως καὶ νὰ μεταβιβάσωσιν αὐτὸ εἰς τὸ Βερολίνον· ζητεῖται δηλονότι νὰ ἐπέλθῃ τοιαύτη πραγμάτων κατάστασις, οἷα ἐπεκράτησεν ἀπὸ τοῦ 1879 μέχρι τοῦ 1885 ὅτε ὁ πρῶτος ἀρχιγερμανατεὺς τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας ξυνεκίκα σύμπασαν τὴν Εὐρώπην καὶ ἐπέσειε τὸ φάσμα τῆς γερμανικῆς δικτατορίας ὑπὸ τε πολιτικὴν καὶ ὑπὸ στρατιωτικὴν ἐποψίν· ἐπὶ τούτῳ ἀναγράφονται ἐν ταῖς οἰκείαις ἐφημερίδι διάφοροι πληροφορίαι, αἵτινες ἐκ πρώτης ὄψεως μεγάλῃν ἐμποιοῦσιν αἰσθησίν, ἅτε προσημαίνουσαι ὀπουδαίαν μεταβολὴν ἐν τῇ καθόλου πολιτικῇ τῆς Δύσεως, δυναμένην νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς ἐνεστώσης τῶν πραγμάτων καταστάσεως.

Καὶ κατὰ τινὰς μὲν τῶν πληροφοριῶν τούτων ὁ τσάρεβιτς τὸ δεύτερον μεταθήσεται εἰς Βερολίνον ὅπως ἐξακολουθήσῃ τὰς ἀρξαμένας ἤδη κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρουσίαν διαπραγματεύσεις περὶ διαφόρων ζητημάτων, κατὰ τινὰς δὲ ἐπίκειται συνέντευξις τῶν δύο αὐτοκρατόρων Γουλιέλμου καὶ Ἀλεξάνδρου, μέλλουσα ν' ἀνασυστήσῃ τὸν πρὸ τῆς τριπλῆς συμμαχίας ὑψιστάμενον σύνδεσμον τῶν τριῶν αὐτοκρατόρων. Ἀτυχῶς πάντα ταῦτα τὰ διαδιδόμενα ἐπὶ οὐδεμιᾶς στηρίζονται στερεῆς βάσεως καὶ ἐπομένως πάντα τὰ ἐπὶ τῶν διαδιδόμενων τούτων ἀνεγειρόμενα πολιτικὰ οἰκοδομήματα καταρροῦσιν ἀφ' ἑαυτῶν, ὅταν ληθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Ρωσία, συνεισθεῖσα ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε παραδειγμάτων, ἥκιστα ἀποτολμᾷ τροποποιήσιν τῆς ἐφεκτικῆς αὐτῆς πολιτείας ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ πολιτικῇ ἐν γένει καὶ ἐν ταῖς πρὸς τὴν Γαλλίαν φιλοφρονήσεσιν ἐν μέρει. Καὶ ἀληθῶς αἱ ἀνταλλαγίδαι ἐν Βερολίῳ φιλοφρονήσεις Γουλιέλμου καὶ μεγάλου δουκὸς Νικολάου, αἱ γινόμεναι προποδοεῖς ἐκατέρου αὐτῶν χαρακτηρίζονται ὑπὸ τῶν ἀπαθέστερον τὰ πράγματα κρινόντων ὡς ἀπόρροια τῶν νόμων τῆς διεθνουῶς ἐθιμοτυπίας καὶ ὡς ἀπαύγασμα τῆς ἐνδείξεως ἀμοιβαίας φιλίας τῶν δύο αὐτοκρατορικῶν αὐτῶν Βερολίνου καὶ Πετρούπολεως. Αὐτοὶ οὗτοι οἱ ἐν ταῖς ὄχθαις τοῦ Νεῦα ἀνώτεροι πολιτικοὶ κύκλοι, καίπερ ἀνομολογοῦντες τὴν θερμότην ἐν τῇ γερμανικῇ πρωτευούσῃ δεξιῶσιν τοῦ διαδόχου τοῦ ρωσικοῦ θρόνου, ὅπως διὰ τῶν ὀργάνων αὐτῶν κηρύττουσιν ὅτι οὐδεμία ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου ἐπέρχεται μεταβολὴ εἰς τὴν ἐν Εὐρώπῃ γενικὴν κατάστασιν, καὶ τοι δυνατόν εἶπεν ὅτι ἡ τῆς Δύσεως εἰρήνη ἰκανῶς ἐκ τῶν ἐν Βερολίῳ γινόμενων ἀρτέται ὀφέλειαις. Ἐν τῇ τοιαύτῃ τάξει τῶν ἰδεῶν οὐδὲν τὸ σαθρὸν ὑπάρχει, ἴσως δὲ καὶ τὰ γραφόμενα τοῦ ρωσικοῦ τύπου ὑπολείπονται ἐν μέρει τῆς πραγματικῆς ἀληθείας. Πράγματι αἱ ἀνταλλαγίδαι φιλοφρονήσεις ἐν ταῖς ὄχθαις τοῦ

Σπραίου κατά τε τοὺς γάμους τῆς πριγκιπίσσης τῆς Πρωσίας Μαργαρίτας καὶ κατὰ τὴν ἐπετηρίδα τῶν γενεθλίων τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς καὶ αὐτοκράτορος πᾶσαν σχεδὸν ἀποβάλλουσι τὴν σπουδαιότητα αὐτῶν ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς πολιτικῆς τῶν δύο ἀνακτοβουλιῶν πρὸ τῶν διπλώσεων τοῦ τε γερμανοῦ μονάρχου καὶ τοῦ ἀρχιγραμματέως τῶν κρατῶν αὐτοῦ ἐν τῷ στρατιωτικῷ ζητήματι. Οὐ μόνον ἀμφότεροι, συνηγοροῦντες ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου τῆς διαιτησίας, ὑπέδειξαν τὸ ὑποδὲς τῶν θυγάμεων τῆς οἰκείας χώρας ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς τῆς Ρωσίας, ἀλλὰ καὶ προσέφυγον εἰς φράσεις, θυγούσας τὴν ἐθνικὴν φιλοτιμίαν τῶν ἐν Ρωσίᾳ ἰδίᾳ ἢ τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης γηραιὸν ὑπουργὸν Φρὴνδβεργ προσφορὰ τῆς εἰκόνας αὐτοῦ μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς «οὐδεὶς με ἀτιμωρεῖται θίγει» ἔχαρακτηρίσθη ὡς πρόκλησις πρὸς τὰ γείτονα κράτη καὶ ὡς ἀναπαράστατος τῶν μεγάλων λόγων τοῦ πριγκιπίου Βίσμαρκ «ἡ Γερμανία τὸν Θεὸν μόνον φοβεῖται». Ἄφ' ἑτέρου, ἐὰν ὑπῆρχεν ἀλήθεια ἐν τοῖς λεγομένοις περὶ γερμανορωσικοῦ προσεγγίσεως, οὔτε τὰ κυριώτερα τῶν ὀργάνων τοῦ τε ἐν Πητρούπολει καὶ τοῦ ἐν Μόσχᾳ τύπου ἠθέλον κηρύττει ὅτι ἡ Ρωσία, πολεμήσασα ἤδη πρὸς τὴν Γαλλίαν τῶν δύο Ναπολεόντων, σκοπεῖ μὴδεποτε τὸ αὐτὸ νὰ πράξῃ ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ ἡ κυβέρνησις τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου ἠθέλον ἀναβάλλει εἰς ἄλλην ἐποχὴν τὰ κατὰ τὸ σχεδὸν ἀναποδόσεως τῆς ἐν Κροστάδῃ ἐπισκέψεως τοῦ γαλλικοῦ στόλου καὶ μεταβάσεως τοῦ Τσάρεβιτς εἰς Παρισίους, καὶ τοι ἐν πολλοῖς τῶν ἐν Εὐρώπῃ πολιτικῶν κύκλων ζητεῖται νὰ παρασταθῇ ὅτι ἢ πρὸς τὸν Καρλὸ μελετωμένη ἐπίσκεψις τοῦ ῥώσου διαδόχου οὐδεμίαν πολιτικὴν σημασίαν νὰ ἔχη δύναται, φέρεται δὲ ὡς ἐπιχειρήματα καὶ τὸ ὅτι τὴν ἀφαίρεσιν πάσης τοιαύτης σημασίας καὶ ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος περὶ πλείστου ποιούμενος, προεἴλετο νὰ πέμψῃ προηγουμένως τὸν υἱὸν καὶ διάδοχον αὐτοῦ εἰς Βερολίνον. Μάτην λοιπὸν πιστεύεται ὅτι αἱ ἐν τῇ γερμανικῇ πρωτεύουσῃ φιλοφρονήσεις πρὸς τὸν Τσάρεβιτς, συνεπάγονται μεταβολὴν τῆς κρατούσης νῦν πολιτικῆς ἐν Εὐρώπῃ καταστάσεως, ὃν τρόπον ἀνυπόστατον εἶναι καὶ τὸ ὅτι ὁ Τσάρεβιτς, εἰς Βερολίνον μεταβαίνων, εἶχεν ἐντολὴν νὰ μελετήσῃ σημεῖά τινα τῆς γερμανορωσικῆς πολιτικῆς, καὶ τοσοῦτόν μάλιστα ἀνυπόστατον ὅσῳ ὁ Τσάρος δὲν ἠδύνατο ν' ἀναθέσῃ εἰς τὸν νεαρὸν υἱὸν αὐτοῦ τοιαύτην σπουδαίαν ἐντολήν, ἀπουσιάζει δι' ἐπιπέδου Πητρούπολεως ὁ ἐπὶ τῶν ἑξωτερικῶν ὑπουργὸς κ. Γίερς, ὅστις κρεῖσσον παντὸς ἄλλου ἠδύνατο νὰ διαφωτίσῃ τὸν τε τσάρον καὶ τὸν διάδοχον αὐτοῦ περὶ τῶν σπουδαιῶν σημείων τῆς ῥωσικῆς πολιτικῆς. Τὸ μόνον θετικὸν εἶναι ὅτι ὁ τσάρος, ἀποστέλλων τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς Βιέννην πρῶτον, καὶ εἶτα εἰς Βερολίνον, ἤγετο ἐκ τοῖς ἰδέαις τοῦ νὰ ἴδῃ οὕτως ἀποπροσώπως τοὺς ἐν ταῖς δυσὶ πρωτεύουσαις ἄρχοντας καὶ μνηστῆ τὸν κατὰ τὴν διεθνή πολιτικὴν τοῦ ἀρχανοῦς κρατοῦς, οὗ τὰς ἡνίας ν' ἀναλάβῃ ἡμέραν τινὰ κέλπται.

Ὑπὸ ἐσωτερικὴν ἐποψὴν τὴν μεγαλειτέραν ἐπισπᾶται προσοχὴν ἡ Ἀγγλία ἕνεκα τῶν διεξαγομένων ἐν τῷ κοινοβουλίῳ συζητήσεων, καθ' ἃς διάφοροι ἐγέ-

νοντο διπλώσεις τοῦ κ. Γιάδστωνος, ἀπαντῶντος εἰς τὰς περὶ τριπλῆς συμμαχίας, περὶ Αἰγύπτου, περὶ Ἰρλανδίας, περὶ ἐργασίας ἐπερωτήσεις. Μέχρι τοῦδε οὐδὲν τὸ σπουδαῖον καὶ σοβαρὸν ἐγένετο, ἴσως δὲ κατὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἰρλανδικοῦ ζητήματος, ἥτις ἤρξατο τῇ παρελθούσῃ δευτέρᾳ διὰ τῆς εἰς τὸ κοινοβούλιον καταθέσεως τοῦ περὶ τῆς νήσου νομοσχεδίου, καίτοι διὰ τῆς βραδύτερον τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας ἐνεργούσης τηλεγραφικῆς οὐδὲν εἰσέτι ἠγγέλθη, συγκροτηθῆσεται ἡ σφοδρὰ πάλιν τῶν ἐν Οὐεστμινστέρι μεγάλων καὶ ἰσχυρῶν κομμάτων.

Ἡ Γαλλία ἀπολαμβάνεται βαθμυδὸν τοῦ σκανδάλου τοῦ Παναμά καὶ ἀπαλλάσσεται τῶν φοβερῶν συνεπειῶν, ἃς ἀμβλυποῦντες πολιτικολόγοι προϋμάντευσαν διὰ τῆς ἰδέας ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ διέπον τὰ τῆς χώρας ταύτης σύστημα διακινυθῆσεται ἕνεκα τῶν ἀνακαλυφθεισῶν ἀσχημιῶν. Ἡ ἐτυμφορία μάλιστα τοῦ ἐκδικάσαντος τὸ ζήτημα δικαστηρίου, ἡ ἀμαρῶσα δὲ τὴν ὑπόληψιν μεγάλων τῆς Γαλλίας πολιτῶν, ἐν οἷς ὁ τε γενηρακὸς Λεσέφ, ὁ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀπαθανάτισας μὲν διὰ τῆς Σουεζικῆς διώρυχης, ἀλλ' ἀδυνατήσας νὰ λυτρωθῇ ἀπὸ τοῦ πειρασμοῦ τῆς δι' ἀνόμων μέσων κερδοσκοπίας, καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ μυχοῦ νῦν τῆς φυλακῆς τὸ ὕψος τοῦ πύργου αὐτοῦ ἀτενίζων κατὰ νοῦν Ἀϊψήλ, πληροτέτατα ἱκανοποιεῖ τὴν κοινὴν ἐν Γαλλίᾳ γνώμην καὶ ἀφαίρει αὐτὴν πᾶσαν σχεδὸν ἀφορμὴν μεμημιουργίας ἐναντίον τῶν διεπόντων τὰ πράγματα αὐτῆς εἴτε ἐπὶ προσωπικῇ ἀδυναμίᾳ εἴτε ἐπὶ χαριστικῇ πολιτείᾳ πρὸς ἄνδρας, οἵτινες τοσοῦτό μᾶλλον ἀξιόμειπτοι τυγχάνουσιν, ὅσῳ δυσθεώρητον ὄντως ἦτο τὸ ὕψος, εἰς ὃ διὰ τῶν ἐργῶν αὐτῶν ἤρθησαν, ἐφ' ὅσον τὴν τιμιότητα καὶ τὴν ἀγαθὴν ὑπόληψιν ὡς τύπον καὶ ὑπογραμμὸν τῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ πολιτείας αὐτῶν ἔταξαν.

Ἡ Γερμανία διεξήγαγε τὴν ἑβδομάδα ταύτην σφοδρὰν πάλιν κατὰ τοῦ σοσιαλισμοῦ, ὃν σφοδρότατα κατέκρινεν ἐν μέσῳ κοινοβουλίῳ ὁ φιλελεύθερος Ρήχτερ, ὁ λάβρος ἐπιτεθεὶς ἐναντίον τοῦ συνηγόρου τῶν σοσιαλιστικῶν ἰδεῶν κ. Βέβελ καὶ ὁ ἐν τῇ σύμῃ τοῦ λόγου εἰπὼν ὅτι καὶ ἡ ἀνθρωπότης περιλαμβάνει, ὡς καὶ τὸ ζωολογικὸν βασίλειον, πολλὰ τὰ εὐγενῆ στοιχεῖα, οἷασι λέοντες καὶ οἱ ἐλέφαντες, ὡς καὶ πολλὰ τὰ ἀγενῆ, οἷα αἱ γαλαῖ καὶ οἱ μῦς.

Ἐν Αὐστρίᾳ ἡ κυβέρνησις περὶ πλείστου ποιεῖται τὸν κατάρτισμόν ἰσχυρᾶς πλειοψηφίας πρὸς ἀντίταξιν αὐτῆς ἐναντίον τοῦ συνασπισμοῦ τῶν ἀποτελούντων τὴν ἀντιπολίτευσιν στοιχείων, ὡσαύτως δὲ συσκέπτεται καὶ περὶ τοῦ νομισματικοῦ, ὡς δεικνύται ἐκ τῆς εἰς Βιέννην παρουσίας τοῦ ὀγγιστοῦ πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν ἐπανειλημμένων τούτου συνεντεύξεων μετὰ τε τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τῶν λοιπῶν συμβούλων τῆς Α. Μ. καίτοι κατὰ τὰς συνεντεύξεις ταύτας λόγος ἐγένετο πιθανῶς καὶ περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ἐν Παρισίῳ πρὸς δευτεῦ τῆς μοναρχίας κ. Χόγιο, κατηγορηθέντος ὑπὸ τινων παριστιανῶν ἐφημεριδῶν ἐπὶ ἐνοχῇ εἰς τὸ σκάνδαλον τοῦ Παναμά.

Ἐν Ἰταλίᾳ τὸ σκάνδαλον τῶν Τραπεζῶν Ρώμης καὶ Νεαπόλεως ἐξακολουθεῖ προκαλοῦν μέγαν πάταγον παρὰ τῇ δημοσίᾳ γνώμῃ, ἀλλ' ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ τὸ ζήτημα ἀπέβαλεν ἐν μέρει τὴν σοβαρότητα αὐτοῦ ἕνεκα τῆς συμμαχικῆς οὕτως εἰπεῖν ἐνεργείας

ἀπάντων τῶν νῦν τε καὶ πρῶν ὑπουργῶν καὶ τῆς θερμῆς ὑπὲρ τοῦ κ. Ρουδίνου συνηγορίας τοῦ κ. Γιολίτση. Τοῦτου ἕνεκα δυνατὸν νὰ πιστευθῆ ὅτι ἀπεσολήθη ὁ κίνδυνος ὑπουργικῆς κρίσεως, ὃν πολλοὶ ἐχαράκτηρισαν ὡς ἐπικείμενον συνέπεια τοῦ σκανδάλου τῶν Τραπεζῶν.

Ἐν Ρωσίᾳ τὸ μεταρρυθμιστικὸν ἔργον μετὰ μεγάλης ἐπιδιώκεται ζήσεως, ὄντως δ' ἀξίειπαινοι τυγχάνουσιν οἱ ἀγῶνες τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, ὅστις πᾶσαν καταβάλλει προσπάθειαν ὅπως ἐμπνεύσῃ τοῖς συμβούλοις αὐτοῦ μείζονα δραστηριότητα περὶ τὴν βελτιώσιν ἰδίᾳ τῆς γεωργίας καὶ τοῦ συστήματος τῶν συγκοινωνιῶν. Ὡσαύτως καὶ περὶ τοῦ στρατοῦ μεγάλη καταβάλλεται φροντίς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐν Πετρούπολει παρουσίας τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ Βαρσοβίας στρατηγοῦ Γούρκου, ὅστις ἐπανειλημμένως τυγχάνει ἀκροάσεων παρὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ ἐξελιθίζει τὴν ἀνάγκην νέων τινῶν μεταρρυθμίσεων εἰς τὸν στρατὸν ὑπὸ τε τὴν ἐποψίαν τοῦ ἐξοπλισμοῦ καὶ ὑπὸ τὴν τῶν μεταθέσεων. Οἱ τῆς Ρωσίας ὄμοι πολλέμοι δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν τὴν ἐν τῇ ρωσικῇ πρωτεύουσῃ παρουσίαν τοῦ στρατηγοῦ ὡς ἀποβλέπουσαν εἰς τὴν λήψιν συντόνων μέτρων πρὸς πρόληψιν διαδηλώσεων τοῦ πολωνικοῦ στοιχείου ἐπὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι τοῦ δευτέρου διαμελισμοῦ τῆς Πολωνίας.

Ἐκ τῶν τοῦ Αἴμου κρατῶν ἡ Ἑλλάς παρουσιάζει τὸ σπουδαιότερον πρόσωπον οὐ μόνον ὑπὸ τὴν ἐποψίαν τῶν ἐν τῇ βουλῇ συζητήσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ, αἵτινες ὄντως λαμβάνουσι πολλὰκις τροπὴν, καιρίως θλιβούσαν τοὺς ἐξ ἀγνῆς φιλοπατρίας ὀργωμένους καὶ εὐχομένους ὅπως τὸ βουλευτήριον ἀποβῆ ὡς οὐκ ἐπὶ στάδιον προσωπικῶν ἀντεγκλήσεων, μᾶλλον δὲ στάδιον κοινῆς ἐνεργείας ὑπὲρ τοῦ κοινῶ τῆς πατρίδος ἀγαθοῦ, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψίαν τῆς φιλανθρωπίας συνέπεια τῶν φοβερῶν ἐν τῇ Ζακύνθῳ σεισμῶν, ὧν τὰ δεινὰ ἀποτελέσματα ἐσπευσε νὰ μετριάσῃ ἢ τε κυβερνητικὴ πρωτοβουλία καὶ ἡ ἰδιωτικὴ. Ὑπὸ τὴν ἐποψίαν τῆς δευτέρας ταύτης ἡ ἡμετέρα πόλις ἠκίστα καθυστέρησεν, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς συστάσεως ἐπιτροπῆς βοηθημάτων ὑπὲρ τῶν παθόντων κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν ἐργαζομένων πρό τινων ἐτῶν ὑπὲρ τῶν θυμάτων τοῦ ἐν Χίῳ δεινοῦ ὡσαύτως σεισμοῦ. Μόνον τὰ ὀνόματα τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, διακρινομένων ἐπὶ τε πλοῦτῳ καὶ ἐπὶ μεγάλῃ δραστηριότητι πρὸς εὐποιαν, ἀποτελοῦσι τραγὸν ἐχέγγυον ὅτι οἱ ἀγῶνες αὐτῶν θὰ πέσωσιν ἐπὶ καρποφόρου γῆς καὶ ὅτι πρόθυμον θὰ εὐρωσὶ τὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως δημόσιον εἰς τὸ προσενεγκεῖν τὸν ὀβολὸν αὐτοῦ ὅπως μὴ καὶ ἡ μεγαλόπολις αὕτη καθυστερήσῃ τῶν λοιπῶν ἐν τῇ κοινῇ ὑπὲρ τῶν δεινῶς ὑπὸ δεινῆς θεομηνίας δοκιμασθέντων ἀδελφῶν συνεργασίᾳ, ἀποδώσῃ δ' οὕτω τὰ τροφεῖα πρὸς τὴν ὁμορον Ἑλλάδα, συνδραμοῦσαν γενναίως ἄλλοτε τοῖς θύμασι τοῦ τε ἐν Χίῳ σεισμοῦ καὶ τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ φοβερωτάτης πυρκαϊῆς.

ΦΥΡΑΗΝ ΜΙΓΔΗΝ.

Ἡ ἐνταῦθα ἐταιρεία τῶν Μεσαιωνικῶν Ἑρευνῶν ἀνέθηκε τῷ κ. Μάρκῳ Βασιλείῳ, τῷ μεταρραστῇ τῆς δημοσιευμένης περὶ τοῦ μουσικοῦ παπύρου τοῦ Ἐβριπίδου σοφῆς πραγματείας, τὴν μελέτην βυζαντινῶν τινῶν μουσικῶν χειρογράφων. Ἡ δὲ συμπέρασμα ἀγγελθήσεται διὰ τῆς Ἑβδομαδιαίας Ἐπιθεωρήσεως. Ἡ μελέτη τοῦ φιλοπόνου κ. Μ. Βασιλείου εἰτάγει θεωρίας τινάς, νέον φῶς διαχεύουσα ἐπὶ τοῦ ζητήματος; τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ἀναγνωσθήσεται δὲ κατὰ τινα τῶν ἑαρινῶν τῆς ἐταιρείας συνεδρίων.

— Ὁ γνωστὸς βυζαντινολόγος G. Schlumberger ὑπέβαλε τοῖς συναδέλφοις αὐτοῦ ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν γραμμάτων βυζαντινὴν λειψανοθήκην πολύτιμον, ἀγορασθεῖσαν ἐν Ἰταλίᾳ ὑπὸ τοῦ κόμητος Γρηγορίου Stroganof, κατόχου συλλογῆς ἴδια διασθήμου. Ἡ τέχνη τοῦ ὠριστάτου τούτου βυζαντινοῦ μνημείου ἀνήκει καλλίτη ἐποχῇ, τοῦ δέκατου καὶ ἑνδεκάτου αἰῶνος.

— Ἡ ἐπιτροπὴ πρὸς σύναξιν τοῦ λεξικοῦ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας ὑπέβαλε τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς περὶ τοῦ λεξικοῦ διὰ τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτῆς κ. Gueard, τοῦ σοσοῦ ἑλληνιστοῦ. Ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει μεταρρυθμίσεις. Ἐκ τῆς ἐκθέσεως ταύτης προῆλθεν εἰς τὸ μέσον αἴτις τὸ ζήτημα τῆς γαλλικῆς ἑρμηνείας.

— Ἐν Ρώμῃ ἐωρτάθη ἡ ἑβδομηκοστὴ ἀμνηστέρια τῆς γεννήσεως τοῦ καθηγητοῦ τοῦ πανεπιστημίου καὶ ἱατροῦ κ. James Moleschott μετὰ μεγάλης ἐπισημότητος ὑπὸ τὴν πρεσβείαν τοῦ ἐπὶ τῆς δημοσίας παιδείσεως ὑπουργοῦ κ. Martini' πλεῖσται ὄσαι προσφωνήσεις ἐγένοντο τῷ διαπρεπεῖ καθηγητῇ ἐν αἷς καὶ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅστις καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως Οὐμβέρτου ἐνεχείρισεν αὐτῷ τὸ παράσημον τῆς Σαρδίας. Ἐν τῇ ἀπαντήσῃ δ' αὐτοῦ ὁ κ. Moleschott ἀπεκάλεσεν ἑαυτὸν «modesto soldato del progresso civile».

— Οἱ ἐπισκέπται τῆς ἐκθέσεως τοῦ Σιγάγου θὰ ἔχωσιν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν ἡλεκτρικὰ ἄμαξας. 3000 ἄμαξαι τοιαῦται θὰ ὑπάρχωσι.

— Καὶ οἱ Ἀγγλοὶ ἐπίσης σκέπτονται περὶ παγκοσμίου ἐκθέσεως, γενησομένης ἐν Λοιδίνῳ τῷ 1895. Πολλὰ μέλη τοῦ κοινοβουλίου συνῆλθον ἐπὶ τούτῳ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ δεκεμβρίου, ὠνομάσθη δὲ ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς μετοχῆς τῆς κυβερνήσεως, τῶν ἐμπορικῶν ἐπιμελητηρίων καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας.

— Τὸ πνευματικὸν τοῦ Durham ἐν Ἀγγλίᾳ, ἴδρυσε δύο νέους τίτλους, τοὺς τοῦ προλήτου καὶ διδάκτορος τῶν ἐπιστημῶν τῆς υγιεινῆς.

— Κατὰ τὴν Indian medical Record ἀπεβίωσαν ἐν τῆς δέκα καὶ τεσσαρῶν ἐτῶν, ἀπὸ τοῦ 1877 ἕως τοῦ 1890, πλείους τοῦ ἑκατομμυρίου ἀνθρώπων ὑπὸ χολέρας ἐν τῇ Βεγγάλῃ μόνη.

— Παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Σπρέα, κατέναντι τοῦ παλαιοῦ ἀνακτόρου ἐν Βερολίῳ, πρόκειται ν' ἀναστηλωθῆι τὸ πρὸς τιμὴν τοῦ Γουλιέλμου Α' κατασκευασθὲν μνημεῖον. Τὸ μνημεῖον τοῦτο, ἔργον τοῦ γλύπτου Βέγα, παριστᾷ τὸν αὐτοκράτορα ἔφιππον· γυνὴ τις ὀδηγεῖ τὸν ἵππον του, ἄλλα δὲ πρόσωπα συμβολικὰ συγκροτοῦσι συμπλέγματα περὶ τὸ μνημεῖον, ὅπερ ὄπισθεν περιθέει ἡμικύκλιον ἐκ στηλῶν.

— Ὁ ἀρχιραββῖνος τοῦ Λονδίνου διδάκτωρ Ἄδλερ ἐν τῷ Λοδινεῳ Συλλόγῳ ἀντεπεξῆλθε κατὰ τῆς γνώμης τοῦ Renan, ὅτι τὰ σημεῖτικὰ φύλα ἐλάχιστα κλίνουσι πρὸς τὰ σκώματα, τοὺς γέλωτας καὶ τοὺς ἀστεϊσμούς, τούναντίον δὲ ἀγορητῆς ἐξῆρε τὴν κωμικὴν δύναμιν τῆς φυλῆς αὐτοῦ, θεωρήσας αὐτὴν ὡς ἐν τῶν κυριωτέρων χαρακτηριστικῶν τῶν Ἰουδαίων. Ἐπέμνησε δ' ἐν τέλει ὅτι ὁ Heine ἦν Ἰουδαῖος.

— Γνωστὸν ἔστι τὸ μυθιστόρημα τοῦ Vern καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ ἐξαχθὲν ὑπὸ τοῦ Dennery θεαματικὸν ἔργον, ὅπερ μεγίστης ἔτυχεν ἐπιτυχίας ἐν Παρισίοις, Ἡ περιοδεία τῆς Γῆς εἰς ὀγδοήκοντα ἡμέρας. Καὶ ἡ ἐντὸς 80 ἡμερῶν περιοδεία τῆς γῆς ἐκρίθη ἀξία μόνον τοῦ μυθιστορήματος, ἀλλὰ ἡ πραγματικότης φανεροῦ ὅτι τοῦτο οὐδαμῶς ἔστι μυθιστορικόν, ἀλλὰ ὅτι δύναται νὰ ἐπιτευχθῆι καὶ μάλιστα ἔτι πλέον. Τρεῖς ἀγγλικαὶ ἑταιρεῖαι συνενωθεῖσαι προεκίρυσαν ὅτι ἀναδέχονται τὸν σχηματισμὸν ὁμίλου μέλλοντος νὰ περιέλθῃ τὴν γῆν ἐπὶ ἐξήκοντα καὶ μίαν ἡμέρας. Ἐκαστον ἄτομον θὰ πληρώσῃ ταῖς συνηνωμέναις ἑταιρειαῖς εἰς ἔξοδα διατροφῆς καὶ ταξειδίου 3000 φρ. περίπου. Ἀγγλικόν.

— Ἡ Industries ἀγγέλλει τὸν σχηματισμὸν συνδικάτου, πρὸς διοργανώσιν ἐν Βερολίῳ ἰταλικῆς ἐκθέσεως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ γένωνται γνωστὰ ἐν Πρωσσίᾳ τὰ ἰταλικά προϊόντα.

— Ἡ Γερουσίαν Ἐνωσις τῆς φυσικῆς ἀγωγῆς διοργανοῦ τὸ δεύτερον ἐθνικὸν συνέδριον τῆς φυσικῆς ἀγωγῆς, ὅπερ γενήσεται ἐν Βερδῶ τῇ τελευταίᾳ ἐβδομαδίᾳ τῶν σχολικῶν διακοπῶν, κατὰ Ὀκτώβριον.

Τὸ συνέδριον τοῦτο προτίθεται νὰ μελετήσῃ ὑπὸ πρακτικῆν ἔποψιν τὴν παιδαγωγικὴν, τὴν ἰατρικὴν, τὴν τεχνικὴν τῶν φυσικῶν παιδιῶν καὶ γυμνασμάτων. Τὰ ἀνακοινωθησόμενα πονήματα παραπεμφθήσονται εἰς τέσσαρα τμήματα εἰς ἃ διαιρεθῆσεται τὸ συνέδριον. Τὸ λεπτομερὲς πρόγραμμα τῶν ὑπὸ μελέτην θεμάτων πέμπεται τοῖς αἰτουμένοις ὑπὸ τοῦ γεν. γραμματέως κ. Tissié, ἐφόρου τῆς βιβλιοθήκης τῆς σχολῆς Βορδῶ.

— Ὁ καθηγητῆς Maragliano, διευθυντῆς τοῦ φροντιστηρίου τῆς ἰατρικῆς κλινικῆς ἐν τῷ Βασιλικῷ πανεπιστημίῳ Γενούης καὶ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ 11 διεθνoῦς συνεδρίου τῆς ἰατρικῆς, μετέβη ἄρτι εἰς Παρισίους ὅπως συνενωθῆι μετὰ τοῦ Συλλόγου τοῦ ἰατρικοῦ τύπου περὶ τοῦ προσεχοῦς συνεδρίου, ὅπερ πρόκειται νὰ συνέλθῃ ἐν Ρώμῃ ἀπὸ τῆς 24 Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1893. Ἡ ἐνέργεια τοῦ κ. Maragliano ἐπέτυχε καὶ ἰδιαίτερα ἐπιτροπὴ ἐσχηματίσθη ἐν Παρισίοις τοῦ συνεδρίου χάριν.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Μεγαλειτέρα ζωηρότης δὲν ἐχαρακτήρισε τὸ λῆξαν ἐφθήμερον ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ παρελθόν. Ὁ βαρὺς χειμὼν παρέλυσε τὴν ἐμπορικὴν κίνησιν τῆς ἀγορᾶς μας καὶ ἐπέτεινε τὴν ἐπικρατοῦσαν ἀπὸ πολλοῦ καχεξίαν. Σιτηρῶν ἀφίξεις εἶχομεν ἐλαχίστας τὴν ἐβδομάδα τοιαύτην καὶ ἐν τούτοις αἱ τιμαὶ ἀντὶ ν' ἀναλάβωσιν ἐξακολουθοῦσι χαλαραὶ μετὰ τάσεως μάλιστα πρὸς μεγαλιέτερον ἐκπεσμόν. Ἀραβόσιτος καὶ βρώμη εἶνε ἀμφοτέρω ζητημένα· ἐνῶ ἡ κριθὴ εἶνε σχετικῶς ἡμελημένη· σικάλεις δὲ ἐλλείπουσιν ἐκ τῆς ἀγορᾶς. Ἀλεύρων ἀφίξεις σημειοῦνται μόνον 550 σάκκων ἐκ Βάρνης, οἵτινες καὶ ἀμέσως ἐξεπονήθησαν. Ἐκ τῶν ὀσπρίων οἱ ψασίλοι ἐκκίπτουσιν, ἐνῶ ἵτο προσδοκῆσιμος βελτίωσις τῶν τιμῶν· παρακαταθήκη ὅμως ἀφθονος καὶ φθοσάματα ἐπαρκῆ διατηροῦσι τὴν χαλαρότητα αὐτῶν. Καναρόσποροι καὶ λυνόσποροι ζητημένοι μετὰ τινος ζωηρᾶς κινήσεως. Εἰς τὰ ἀποικιακὰ εἶδη ἐπικρατεῖ μεγάλη πύσχυρία καὶ οὐδεμία μεταβολὴ τιμῆς σημειοῦται οἰουδήτινος εἶδους. Εἰς τὰ ῥωσικὰ εἶδη ἐπίσης βασιλεύει ἀκίνησία καὶ ἀμετάβλητον εἰς τὰς τιμὰς. Εἰς τὰ ἔλαια πράξεις δὲν ἐγένοντο τὴν ἐβδομάδα ταύτην καὶ μεταβολὴ τιμῶν δὲν ἐπῆλθεν ἕνεκα τῆς κακοκαιρίας. Τὰ ἔλαια Κρήτης τιμῶνται γρ. 4 3)4—5 τὸ χιλιόγραμμα μὲ μετξ. 21, τὰ τῆς Κίου πρὸς γρ. 4 3)4 καὶ τὰ τοῦ Ἀδραμυττίου πρὸς γρ. 4 12)40. Ἀφίξεις πορτοκαλίων καὶ λεμονίων καθυστεροῦσι καὶ διὰ τοῦτο αἱ τιμαὶ τῶν ὑποστηρίζονται. Πορτοκάλια Ἰόππης καὶ μανδραγίνια Κρήτης ἐλλείπουσιν ἐκ τῆς ἀγορᾶς. Εἰς τὰ σίδηρα ἐντελής ἐπικρατεῖ ἀκίνησία ἀπὸ πολλοῦ, ἢν παρατείνει ὁ χειμὼν· ἡ παρακαταθήκη εἶναι ποικίλη καὶ ἀφθονος. Εἰς τὰ νηματοῦφάσματα οὐδεμίαν μεταβολὴν θέσεως ἔχομεν νὰ σημειώσωμεν, τῆς ἀγορᾶς εὐρύσκομένης εἰς τὸν αὐτὸν πάντοτε λήθαρον ἐνῶ ἐν Ἀγγλίᾳ ἕνεκα τῆς διαρκoῦς ἀπεργίας τὰ ὀλίγα ἐργαζόμενα ἐργοστάσια ἀπαιτοῦσι φαντασιώδεις τιμὰς. Ἡ αὐτὴ χαλαρότης χαρακτηρίζει τὴν θέσιν τῶν ναυλωμάτων. Εἰς τὰ εἶδη τῆς ἐξαγωγῆς τῆς Ἀνατολῆς ὑφίσταται ζωηρότης καὶ αἱ τιμαὶ ὄλων τῶν εἰδῶν, τιφτικῶν, τζεχριῶν ὀπίου καὶ τραγακάνθου ὑψοῦνται ἢ τείνουσιν εἰς ὑψώσιν. Τὸ ὅπιον ἐπειδὴ βεβαιοῦται ὅτι τὰ δομῆα ψύχη ἐδλάψαν τὴν νέαν εἰσοδείαν ὑποστηρίζεται καὶ ἐγένοντο οὐκ ὀλίγα πράξεις εἰς αὐτὰ εἰς τιμὰς ὑψηλοτέρας. Τιφτικῶν ἐπωλήθησαν 900 δέματα καὶ τραγακάνθου 113 σάκκοι κατὰ τὴν λήξασαν ἐβδομάδα. Καὶ εἰς τοὺς περσικοὺς τάπητας παρατηρεῖται ζωηρότης, καθότι ἀφίξεις Φεραγάν σημειοῦνται 5,000—6,000 μέτρων ἐκ τῶν ὁποίων 1,700 μέτρα ἐξεπονήθησαν ἀμέσως εἰς τὰ φρ. 11.50. Καὶ εἰς τὰ ἄλλα εἶδη σημειοῦνται ἀρκετὰ πράξεις εἰς τὰς τρεχοῦσας τιμὰς. Ἐκ τῶν μικρῶν ταπήτων Καραπιά, Σιρδάν, Σουμάκ, Κιρδάν ἀφίκοντο 1,500 τεμάχια.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Σάββατον, 30 Ιανουαρίου.

Ἡ ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος ἀρξαμένη ὑψώσις τῶν χρεωγράφων ἐξηκολούθησε καὶ κατὰ τὴν ἡδὴ λήγουσαν, ζωηρότερα μὲν κατὰ τὰς πρώτας, ἀδρανεστέρα δὲ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας, καθ' ἃς ἐπεκράτησε στασιμότης τῶν τιμῶν, φυσικὴ οὐσα συνέπεια τῆς ἐντὸς δεκαπενθημερίας γενομένης ἀνατιμήσεως. Ἡ ἐκ τοῦ ὑψώμου κερδοσκοπία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προχωρῇ ἀδιακόπως καὶ ἄνευ σταθμῶν πρὸς ἀνάληψιν νέων δυνάμεων. Ὁ οὕτω γενομένος ὑψώμος θεωρεῖται ἀσφαλέστερος ἅμα καὶ διαρκέστερος, ἐνῶ ὁ μετὰ βίας καὶ δι' ἀλμάτων εἶναι πάντοτε επικίνδυνος, καὶ ὑπόκειται εἰς ὀλισθήματα. Εἰς τῶν μεγάλων κερδοσκοπῶν ἐν Παρισίοις παρωμοίαζε τὸν ὑψώμον πρὸς γενναῖον ὁδοιπόρον ἀνερχόμενον μετὰ κόπου ὑψηλὸν τι ὄρος, καὶ ἀναγκασόμενον νὰ ἴσται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, ὅπως ἀναλαμβάνῃ τὰς δυνάμεις του, τὸν δὲ ἐκπεσθὸν πρὸς μεγάλην σφαῖραν κυλιομένην ἀκατασχέτως ἀπὸ τοῦ ὑψους μέχρι οὗ σταματήσῃ εἰς τὴν ἐπίπεδον ἄκρην τῆς καταφερείας, ἂν μὴ ἐν τῷ μεταξύ ἄλλη τις ἀντίθετος δύναμις ἀναστῆται τὴν ὁρμὴν αὐτῆς.

Ἐπαναλαμβάνομεν λοιπὸν ὅτι ἡ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ταύτης ἐπελθούσα στασιμότης εἶναι φυσικὴ καὶ ἀναπόφευκτος συνέπεια τοῦ γενομένου ὑψώμου, ὁ ὁποῖος καὶ συνεχῆς ἦτο καὶ σπουδαῖος. Διότι ἐνῶ κατὰ τὴν προλαβοῦσαν δεκαπενθήμερον ἐκκαθάρισιν ὁ συνηψισμὸς τῶν πράξεων ἐγένετο τοῦ μὲν Γενικοῦ Χρέους εἰς τὰ 23.30, τῶν δὲ Σιδηροδρόμων τῆς Ρωμυλίας εἰς τὰ 88 1/2, τῶν δὲ μετοχῶν τοῦ μονοπωλείου εἰς τὰ 15.35 καὶ τοῦ Ὄσμανιῆ εἰς 81.30, τὸ μὲν πρῶτον ἦτο τὸ γενικὸν χρέος (δ' οὐρα) ἀνετιμήθη ἐνταῦθα μέχρις 24 1/2, οἱ σιδηροδρομοὶ μέχρις 93, τὸ Ὄσμανιῆ μέχρις 81 καὶ αἱ μετοχαὶ τοῦ μονοπωλείου μέχρι 16 1/2. Μετὰ τοιαύτην λοιπὸν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ὑψώσιν, ἐπόμενον ἦτο νὰ ἐπέλθῃ στασιμότης τις, ἴσως δὲ καὶ μικρὰ ὀπισθοδρομῆσις ἕνεκα πωλήσεων γενομένων πρὸς πραγματοπολίσι κερδῶν· ἄλλως δὲ καὶ ἡ ἀγορὰ ἡμῶν εὐρίσκειται σήμερον εἰς θέσιν διάφορον τῆς πρὸ ἐνὸς μηνός, ὅποτε ἐπεκράτουν ἰδέαι ἐκπεσμοῦ καὶ πολλαὶ ἦσαν αἱ εἰς τὰ ἀνοικτὰ πωλήσεις. Σήμερον ἐναντία ἐπικρατοῦσι πεποιθήσεις, μεγάλη δὲ ἐγένετο κερδοσκοπία διὰ τὸν ὑψώμον δικαιολογούμενον ἐκ τε τῆς ἐλλείψεως τίτλων καὶ ἐκ τῆς προσεγγίσεως τοῦ ἐξαμήνου τοκομεριδίου, τοῦ ὁποίου ἀποπτομεν τὴν 1 τοῦ προσεχοῦς μαρτίου, ἡ τιμὴ τοῦ Γενικοῦ χρέους ὑποβιβασθήσεται κατὰ 22 παράδες. Τὸ τοκομεριδίον τοῦτο κερδίζει ὀλόκληρον σχεδὸν ὁ ἀγοραστῆς, διότι ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τίτλων δὲν πληρῶνει τόκον δεκαπενθημερίας, ἐνῶ ὁ εἰς τὰ ἀνοικτὰ πωλητῆς ζημιούται αὐτὸ ὀλόκληρον, εἰ δὲ ἤθελεν ἀναγκασθῆ νὰ πληρῶσῃ καὶ βαρὺ deposit, ἦτοι πρόστιμον ἐπὶ μὴ παραδόσει τίτλων, ἡ θέσις αὐτοῦ καθίσταται πολλῶ ὑποδεστέρα καὶ κινδυνωδετέρα τῆς τοῦ ἀγοραστοῦ.

Σχετικὴ βελτίωσις ἐπῆλθε καὶ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ χρεωγράφα, ἀλλ' οὐχὶ τοιαύτη, οἷαν δικαιουταί τις νὰ προσδοκᾷ μετὰ τὴν ἐπιψηφίσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὰς εὐνοϊκὰς ἐκθέσεις τῶν δύο οἰκονομολόγων, καὶ τὴν βεβαίαν σχεδὸν θεωρουμένην συνομολόγησιν τοῦ δανείου. Τὸ δάνειον τοῦτο ἐθεωρεῖτο μὲν προχθὲς τετελεσμένον γεγονός· ἀλλὰ κατὰ νεωτέρας καὶ ἀσφαλεστέρας πληροφορίας προσφέρονται μὲν εἰς τὸν κ. Τρικούπην 75 ἑκατομμύρια παρ' ἀγγλῶν κεφαλαιούχων εἰς τὴν τιμὴν 92 πρὸς 6 0/0, ἀλλ' ἀναβάλλει τὴν ὀριστικὴν συνομολόγησιν ἐπὶ τῆ ἐλπίδι ὅτι θὰ δυνηθῆ νὰ εὔρη συμφωρωτέρους ὄρους ἡδὴ, ὅποτε παρελθούσης ὀριστικῶς τῆς ἕνεκα τοῦ ζητήματος τοῦ Παναμᾶ οἰκονομικῆς κρίσεως ἐν Παρισίοις, καὶ τῆς ἐκτάκτου ἐπιθεωρήσεως τῶν ἀργῶν κεφαλαίων ἀποτελούσης ἀληθῆ πλήμυραν χρυσοῦ, ἡ συνομολόγησις ἑλληνικοῦ δανείου ἐπὶ βαρυστάτοις ὄροις ἄνευ ἐπειγούσης ἀνάγκης, ἤθελε θεωρηθῆ σφάλμα ἀνάξιον τῆς περινοίας καὶ τῆς διορατικότητος τοῦ ἐξοχωτέρου τῶν πολιτικῶν καὶ οἰκονομολόγων τῆς Ἑλλάδος.

Αἱ τιμαὶ τῶν Ἑλληνικῶν δανείων ἦσαν χθὲς τοῦ μὲν Παγίου 48 1/4, τοῦ δὲ Μονοπωλείου 56, τοῦ δὲ δανείου τοῦ 1881 5 0/0-64 καὶ τοῦ τοῦ 1881 62. Τὸ ἐν Ἀθήναις συνάλλαγμα διατηρεῖται εἰς τὰ 155.

Ἡ τηλεγραφικῶς πρὸ τινῶν ἡμερῶν διαβιβασθεῖσα ἐνταῦθα ἐξ Ἀθηνῶν εἰδήσις περὶ διαλύσεως τῆς Πιστωτικῆς Τραπεζῆς ἐξηλέγχθη ψευδής, διότι κατὰ νεωτέρας πληροφορίας οὐ μόνον ὑφίσταται, ἀλλὰ καὶ ἐκπληροῖ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῆς, αἱ δὲ μετοχαὶ τῆς ὑποτιμηθεῖσαι μέχρι δραχμῶν 27 ἤρξαντο ἀνατιμῶμεναι ὁποσοῦν, ἡ δὲ τελευταία γνωστὴ αὐτῶν τιμὴ ἦτο δραχ. 37. Ἀνατίμησις ἐγένετο καὶ εἰς τὰ Λαύρια, τὰ ὁποῖα χθὲς εἶχον ἐνταῦθα ἀγοραστὰς εἰς τὰ 69.

Ν. ΦΩΤΙΑΔΗΣ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΦΙΛΕΚΗΛΙΑΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ τὰ κατὰ τὸ ἔτος 1891—1892 πεπραχμένα. Ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ε. Κ. Βλαστοῦ 1892. 8ον σελ. 1—81+16+41. Τὸ τεῦχος τοῦτο ἐνέχει πολλὰς παιδευτικὰς πληροφορίας.

Ἡ ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΒΑΙΑΩΝ, εἰκονογραφημένη. Περιουτικὸν διὰ παιδιά καὶ ἐφήβους. Ἐκδίδεται δις τοῦ μηνός ἐν Ἀθήναις. Διευθυντῆς καὶ ἐκδότης Ν. Π. Παπαδόπουλος Ἰδρυτὴς. Ἔτος 15ον τεῦχος 1ον. Τὸ περιοδικὸν τοῦτο ὑπὸ παιδαγωγικὴν ἐσφίην ἐστὶ καταλλήλοτατον διὰ τὰ παιδιά, ἐμψυετόν εἰς τὰς τρυφερὰς αὐτῶν καρδίας τὰς προσηκούσας μορφωτικὰς ἀρχάς.

Ἐπιθεωρητής ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ